

MLx 126739

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

นายพิเชฐ สุขเพสณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : นายพิเชฐ สุขเทศน์

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไชสง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร สุนทร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.รัชนิดา ไสยรส)

กรรมการ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
ผู้วิจัย : นายพิเชฐ สุขเพสน์
ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย
อาจารย์ ดร.รัชนิดา ไสยรส
ปีการศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ศึกษา ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด และศึกษาข้อเสนอแนะ ที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด ร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 399 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาด กลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Enter และ Stepwise ที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดโดยรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .634 และ (4) ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 5 ตัว ได้แก่ ด้านประชาชน (X_1) ด้าน ภาคเอกชน (X_2) ด้านนักการเมือง (X_4) ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ (X_5) และตัวแปรตัวสุดท้าย ที่เข้าสู่ สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ได้แก่ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน (X_6) สามารถ อธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 49.30 มีค่า R^2 เท่ากับ .493 และมีค่าของ F เท่ากับ 76.538 มีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .487 มีค่า R^2 Change เท่ากับ .010 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สามารถเขียนสมการในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.110 + .080X_1 + .141X_3 + .211X_4 + .105X_5 + .194X_6$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z_t = .272Z_4 + .280Z_6 + .178Z_3 + .155Z_5 + .106Z_1$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : Factors Affecting Urban Development In Roi- Et
Author : Mr. Phichet Sukapes
Degee : Master of Public Administration Program (Public and Private Management)
Rajabhat Maha Sarakham University
Advisor : Assistant Professor Dr. Watcharin Sutthisai
Dr. Ratchanida Saiyaros
Year : 2020

ABSTRACT

The objectives of the research were to study the level of factors affecting urban development in Roi – Et city, study the level of urban development in Roi - Et city, study the factors affecting urban development in Roi - Et city and study the suggestions for urban development in Roi -Et city. The research population were 399 citizens of Mueang District, Roi-Et Province aged 18 years old and over. The sample size was determined by using the Taro Yamane's statistical formula. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The statistics for hypothesis testing were Pearson's correlation coefficient with the significance level of .05 and multiple linear regression analysis using enter method and stepwise method with the significance level of .05.

The reseach results were as follows: (1) The factors affecting urban development in Roi -Et city as a whole was at high level; (2) the level of urban development in Roi - Et city as a whole was at high level; (3) The result of correlation analysis of factors affecting urban development in Roi -Et city as a whole were correlated at medium level as .634; (4) There were 5 factors affecting urban development in Roi - Et city including the citizens (X_1), the private sector (X_3), the politicians (X_4), the area or geography (X_5) and the last variable that entered the best equation of multiple regression analysis was location and community characteristics (X_6). These could explain the dependent variable, the urban development in Roi -Et city, 49.30 percent, R^2 equal to .493 and F equal to 76.538, Adjusted R^2 equal to .487, R^2 Change equal to .010 at statistical significant level of .05. The forecasting equation in raw scores and standard scores were as follows:

The raw score regression equation $Y = 1.110 + .080X_1 + .141X_3 + .211X_4 + .105X_5 + .194X_6$.

The standard score regression equation $Z_r = .272Z_4 + .280Z_6 + .178Z_3 + .155Z_5 + .106Z_1$

Keywords : Factors Affecting Urban Development In Roi- Et

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.รัชนิดา ไสยรส ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตั้งแต่ต้น จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ สอบเข้าโครงวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไชสง สอบโครงวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะในการแก้ไขข้อบกพร่องเพิ่มเติมที่มีประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร.สถิตคุณ บุญเรือน ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 นางสาวกุสุมา สุ่มมาตร อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และนางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวค์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโคกล่ามวิทยา อำเภอโพหนอง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งที่ผู้วิจัยใคร่ขอแสดงความขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ได้แก่ นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญของผู้วิจัย และเป็นผู้ที่อยู่เคียงข้างและคอยเป็นกำลังใจให้เสมอมา ทำให้การวิจัยประสบความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนสร้างความเจริญด้านการศึกษาและประสิทธิประสาทวิชาให้ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

นายพิเชฐ สุขเทศน์

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา	8
2.2 แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน	17
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเมือง	23
2.4 การพัฒนาเมือง	28
2.5 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดร้อยเอ็ด	56
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	67
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	73
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	76
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	99
5.1 สรุปผลการวิจัย	99
5.2 อภิปรายผล	100
5.3 ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	123
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	129
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	141
ประวัติผู้วิจัย	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นตำบล	70
3.2 ค่าระดับของความสัมพันธ์	74
4.1 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	78
4.2 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	80
4.3 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านประชาชน จำแนกเป็นรายข้อ.....	81
4.4 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ จำแนกเป็นรายข้อ.....	82
4.5 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านภาคเอกชน จำแนกเป็นรายข้อ	83
4.6 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านนักการเมือง จำแนกเป็นรายข้อ.....	84
4.7 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ จำแนกเป็นรายข้อ	85
4.8 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน จำแนกเป็นรายข้อ	86
4.9 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็น รายด้าน	87
4.10 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านสังคม จำแนกเป็นรายข้อ	87
4.11 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเมือง จำแนกเป็นรายข้อ	88
4.12 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านเศรษฐกิจ จำแนกเป็นรายข้อ.....	89
4.13 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านการปกครอง จำแนกเป็นรายข้อ	90
4.14 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านกฎหมาย จำแนกเป็นรายข้อ	91
4.15 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านเทคโนโลยี จำแนกเป็นรายข้อ	92
4.16 ค่าสหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม	94
4.17 ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม (Enter)	96
4.18 ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม (Stepwise)	97
4.19 ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	98

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางผังเมืองรวมและความสัมพันธ์เชื่อมโยงของ การวิเคราะห์แต่ละด้าน	27
2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	67

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) เป้าหมายในการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศหลากหลายมิติ การพัฒนาประเทศจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาในแต่ละด้าน โดยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความว่าการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมเสียสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเขา (World Commission on Environment and Development, 1987, p. 43)

แผนแม่บทที่นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมแล้วการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานและชุมชนล้วนเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกับการบริหารจัดการองค์การอื่นๆ ที่ย่อมต้องมีปัจจัยหลายปัจจัยที่นำองค์การไปสู่ความสำเร็จเช่นเดียวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกองค์การในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จโดยมีปัจจัยสนับสนุนทั้งในระดับองค์การและระดับบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานร่วมกันเป็นทีมการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิดระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ซึ่งสังคม

เมืองเป็นพื้นที่ที่มีการอาศัยอยู่หนาแน่น แสดงออกซึ่งความเจริญทางกายภาพ แต่อาจเป็นจุด เสื่อมของ ความอ่อนด้อยด้านจิตใจเชิงจริยธรรม (ทัศนาศิลปะ, พงศวิทยา, 2558)

“การพัฒนาเมือง” เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนภาคและเมืองซึ่งเป็นการวางแผนเชิงพื้นที่ที่มี ทรัพยากรอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างขาดแคลน ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งานอย่าง อิสระ เสรีของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมจึงต้องมีการวางแผนการใช้สอยพื้นที่ เพื่อให้เกิดการ จัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวการวางแผนภาคและ เมืองจึงได้รับการพิจารณาว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่ต้องทำงาน ประสานร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ กำหนดไว้ โดยมีความสำคัญในสองมิติ ได้แก่ มิติเชิงประเด็นของการวางแผน และมิติเชิงพื้นที่ สำหรับมิติเชิงประเด็นของการวางแผน การวางแผนด้านกายภาพเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเพื่อ บรรลุวัตถุประสงค์ในประเด็นต่าง ๆ ที่วางไว้ เช่น การกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวาง แนวทางพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น เครื่องมือ ทางกายภาพดังกล่าวจะเป็นตัวชี้้นำการพัฒนา และแก้ปัญหาเพื่อทำให้เกิดความพร้อมในการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ตัวอย่างเช่น การ พัฒนาระบบเศรษฐกิจ จะต้องมีการจัดเตรียมพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของ เศรษฐกิจในอนาคตส่วนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรมีการกำหนดมาตรการ การใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อป้องกันการเกิดกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่ที่ควรสงวนและอนุรักษ์ เป็น ต้น จึงเกิดการบูรณาการการวางแผนภาคและเมืองเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบในการพัฒนา ทั้งหมด ที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับประเด็นในการพัฒนาอื่นๆ จึงต้องการการวางแผนแบบบูรณาการระหว่าง ประเด็นต่าง ๆ อย่างเหมาะสมสำหรับมิติด้านระดับเชิงพื้นที่ ศาสตร์แห่งการวางแผนภาคและเมืองได้ เข้าไปเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่หลายระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน เมืองกลุ่มเมือง ภาค ประเทศและ ระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดการเตรียมการเชิงพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนาใน อนาคตและมีความเชื่อมโยงกันในทิศทางที่สอดคล้องกันทุกระดับพื้นที่ เนื่องจากเป้าหมายในการ วางแผนภาคและเมืองเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ใหญ่หรือในทางกลับกันเป็นพื้นที่ใหญ่ที่มีผลต่อการ พัฒนาพื้นที่ย่อยในเขตการให้บริการของตนเองจึงต้องมีการจัดลำดับความสำคัญในมิติระดับพื้นที่ สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาและบูรณาการเข้ากับทิศทางการพัฒนาของพื้นที่ที่ใหญ่กว่าและเล็ก กว่าพื้นที่เป้าหมายอย่างกลมกลืนอย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการวางแผนภาคและเมืองทั้งในมิติเชิง ประเด็นของการวางแผนและมิติเชิงพื้นที่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นแล้วเห็นได้ว่า การพัฒนาแบบ บูรณาการไม่ได้ต้องการเพียงแต่การบูรณาการภายในแต่ละมิติเท่านั้น แต่ยังต้องการการบูรณาการ ระหว่างสองมิติเข้าด้วยกันทั้งมิติเชิงประเด็นในการพัฒนาและมิติเชิงพื้นที่ ซึ่งการบูรณาการดังกล่าว ต้องการองค์กรที่มีความพร้อมในการสร้างการประสานทั้งสองมิติเข้าด้วยกันและต้องมีบุคคลากรที่มี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และจรรยาบรรณที่สอดคล้องกับลักษณะงานด้านการวางแผนภาคและเมืองอีกด้วย (พนิต ภูจินดา, 2557, น. 1-2)

นอกจากข้อเท็จจริงที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของนักวิจัยท่านอื่นๆ ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยในการพัฒนาเมืองหรือองค์กรหลายท่าน อาทิเช่น ชวลีรัตน์ เจริญพร (2560, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เมืองน่าอยู่ พนิต ภูจินดา และ ยศพล บุญสม (2560, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดการพัฒนาเมืองต้นแบบ กรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพักตรา สุทศสุภา (2560, น. 23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย และจิรรัตน์ วีระวาพฤกษ์ และ ธราธร พชรฐิติกุล (2560, น. 120) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนกับการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในประเทศไทย ผลการศึกษาของนักวิจัยดังกล่าวพบว่ามีปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านประชาชน ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ภาคเอกชน นักการเมือง พื้นที่หรือภูมิศาสตร์ สถานที่และลักษณะชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทั้งทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การปกครอง กฎหมาย และเทคโนโลยี ดังนั้น จากการที่ได้ศึกษาสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่ายังเป็นสังคมเกษตรกรรม มีรายได้หลักทางเศรษฐกิจกับการเกษตร ไม่ได้ให้ความสนใจทางการเมืองเท่าที่ควร โดยประเด็นดังกล่าวมาจากข้อเท็จจริงในพื้นที่และซึ่งสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงโอกาสทางสังคมสิทธิของพลเมืองและการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนและภาคเอกชน พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 1.2.4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.2 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.3 ปัจจัยด้านประชาชน ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ด้านเอกชน ด้านนักการเมือง ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการปกครอง ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ได้กำหนดตัวแปรจากแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยและนักวิชาการที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด เช่น วรรณลดา กันต์โถม (2558, น. 4), ชีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์, (2553, น. 115-121), ชีราพร ทวีธรรมเจริญ (2553, น. 106), สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2547, น. 17 – 18), สนธยา พลศรี (2547, น. 9), Streeten (1972, p. 3) เป็นต้น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเมือง การพัฒนาเมือง สรุปออกมาสร้างกรอบแนวคิด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ประชาชน 2) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ 3) ภาคเอกชน 4) นักการเมือง 5) พื้นที่หรือภูมิศาสตร์ 6) สถานที่และลักษณะชุมชน และการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสังคม 2) ด้านการเมือง 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการปกครอง 5) ด้านกฎหมายและ 6) ด้านเทคโนโลยี

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 109,652 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ด, 24 มีนาคม 2562)

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 399 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973, p. 727)

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ประชาชน
- 2) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ
- 3) ภาคเอกชน
- 4) นักการเมือง
- 5) พื้นที่หรือภูมิศาสตร์
- 6) สถานที่และลักษณะชุมชน

1.4.3.2 ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านสังคม
- 2) ด้านการเมือง
- 3) ด้านเศรษฐกิจ
- 4) ด้านการปกครอง
- 5) ด้านกฎหมาย
- 6) ด้านเทคโนโลยี

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2562 – เดือนมกราคม พ.ศ. 2562

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การพัฒนา” หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามมาตรวัด อันตรภาคชั้นดังต่อไปนี้

1. ด้านสังคม หมายถึง การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมโดยมีลักษณะความ สัมพันธ์ซึ่งกัน และกันหลายรูปแบบอย่างลงตัว ประชาชนสามารถปรับตัวตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสมในสังคมมีวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญและดึงามสืบทอดมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในสภาพแวดล้อมในสังคมมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมือง

2. ด้านการเมือง หมายถึง การเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดอย่างจริงจัง ในบรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

3. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การลงทุนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจเมืองร้อยเอ็ด ธุรกิจด้านการบริการมีการขยายตัว การท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีการขยายตัวประชาชนในพื้นที่มีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย

4. ด้านการปกครอง หมายถึง การปกครองที่มีการแบ่งพื้นที่การปกครองมีความเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ผู้นำทางการเมืองมีความเหมาะสมแก่ภารกิจในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด กระบวนการทางปกครองเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเกิดการทบทวนภารกิจและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

5. ด้านกฎหมาย หมายถึง การที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดสามารถปฏิบัติตามบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความสอดคล้องกันทุกฉบับเกิดกระบวนการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้บทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

6. ด้านเทคโนโลยี หมายถึง การที่พื้นที่ได้มีการเตรียมการรองรับเทคโนโลยีในประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่ที่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการคุ้มค่างบประมาณของทางราชการในการจัดหาและไม่กระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

“ปัจจัย” หมายถึง องค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาชน ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ด้านเอกชน ด้านนักการเมือง ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านประชาชน หมายถึง บุคคลที่เป็นประชาชนที่อาศัยในจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่ว่าจะที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน แต่มีความทุ่มเท วิริยะ อุตสาหะมีจิตสาธารณะกระทำประโยชน์ต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในส่วนราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณแผ่นดิน โดยงานวิจัยเรื่องนี้หมายถึงข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐในทุกตำแหน่งของแต่ละหน่วยงานที่ปฏิบัติราชการอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ

กฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตามหลักธรรมาภิบาลในทิศทางเดียวกันเพื่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ด้านภาคเอกชน หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ประกอบการทั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยประกอบอาชีพค้าขาย ประกอบธุรกิจหรือกิจการต่างๆ ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การติดตามและประเมินผล การปรับปรุงแนวทางในการพัฒนา การตรวจสอบในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ด้านนักการเมือง หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเมือง โดยหมายถึง นักการเมืองระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับท้องที่ จากการเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การติดตามและประเมินผล การปรับปรุงแนวทางในการพัฒนา การตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการต่อ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5. ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ หมายถึง อาณาบริเวณของสภาพทางภูมิศาสตร์ จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัด ตลอดจนบริบทของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมการวางผังเมือง ตลอดจนลักษณะอุปนิสัยของคนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาของพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

6. ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน หมายถึง สถานที่ที่บุคคลอยู่ร่วมกันในอาณาบริเวณเดียวกันประกอบด้วย ลักษณะชุมชน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสม ตลอดจนคนในพื้นที่ที่มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการร่วมกันมีความเหมาะสมกับการพัฒนาอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

“เมือง” หมายถึง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1.6.1 ทำให้ทราบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 1.6.2 ทำให้ทราบระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 1.6.3 ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 1.6.4 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎี แนวทางในการบริหารและปฏิบัติงาน ตลอดจนเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย โดยสามารถนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
2. แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน
3. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นเมือง
4. การพัฒนาเมือง
5. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดร้อยเอ็ด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

2.1.1 ความหมายของการพัฒนา

นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายในทำนองเดียวกันดังต่อไปนี้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2547, น. 3) ได้ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงตามแผนหรือการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Planned or Directed Change) นั่นคือการพัฒนาได้เป็นเรื่องธรรมชาติหากเป็นความพยายามของมนุษย์ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยกำหนดทิศทางหรือรายละเอียดเอาไว้ล่วงหน้าว่าจะพัฒนาอะไร พัฒนาอย่างไร ความสำเร็จอย่างไร ใครจะเป็นผู้พัฒนาและเป็นผู้ถูกพัฒนา เป็นต้น

สนธยา พลศรี (2547, น. 2-5) ได้ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านคุณภาพ ปริมาณและสิ่งแวดล้อม ด้วยการวางแผนโครงการและดำเนินงานโดยมนุษย์เพื่อประโยชน์แก่ตัวมนุษย์เอง นอกจากนั้นยังได้จำแนกความหมายของการพัฒนาแต่ละประเภทไว้ ดังนี้

1. ความหมายจากรูปศัพท์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตงอกงามและดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ ความหมายดังกล่าวนี้เป็นที่มาของความหมายในภาษาไทยและเป็นแนวทางในการกำหนดความหมายอื่น ๆ

2. ความหมายโดยทั่วไป หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้คุณภาพดีขึ้นกว่าเดิมความหมายนี้นับว่าเป็นความหมายที่รู้จักกันโดยทั่วไป เพราะนำมาใช้มากกว่าความหมายอื่น ๆ จะไม่เป็นที่ยอมรับของนักวิชาการก็ตาม

3. ความหมายทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ความเจริญเติบโตแต่เป็นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามเนื้อหาของวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นการเน้นความหมายในเชิงปริมาณคือการเพิ่มขึ้นหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่น ๆ

4. ความหมายทางพัฒนาบริหารศาสตร์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในด้านคุณภาพ (ดีขึ้น) ด้านปริมาณ (มากขึ้น) และด้านสิ่งแวดล้อม (มีความเหมาะสม) ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

5. ความหมายทางด้านเทคโนโลยี หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสังคมให้ทันสมัยด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นความหมายอีกแนวทางหนึ่ง

6. ความหมายทางการวางแผน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเตรียมการของมนุษย์ไว้ล่วงหน้าในลักษณะของแผนและโครงการ แล้วบริหารหรือจัดการให้เป็นไปตามแผนและโครงการจนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าความหมายของการพัฒนาทางการวางแผนกำหนดให้การพัฒนาเป็นกิจกรรมของมนุษย์และเกิดขึ้นจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้เกิดจากการวางแผนโดยมนุษย์ไม่ใช่เป็นการพัฒนาในความหมายนี้

7. ความหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติ คำว่าพัฒนาในความหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการปฏิบัติการนี้ เป็นความหมายต่อเนื่องจากความหมายทางการวางแผน โดยมุ่งเน้นถึงการวางแผนและโครงการไปดำเนินการอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่องเพราะถึงจะมีแผนและโครงการแล้วแต่ถ้าหากไม่มีการนำไปปฏิบัติการพัฒนาที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

8. ความหมายในทางพุทธศาสนา หมายถึง การพัฒนาคนให้มีความสุข มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การพัฒนาในความหมายนี้มีลักษณะเดียวกันกับการพัฒนาในความหมายทางการวางแผน คือเป็นเรื่องของมนุษย์เท่านั้น แตกต่างกันเพียงการวางแผนให้ความสำคัญที่วิธีการดำเนินงาน ส่วนพุทธศาสนามุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้น คือความสุขของมนุษย์เท่านั้น

9. ความหมายทางสังคมวิทยา นักสังคมวิทยาได้ให้ความหมายของการพัฒนาโดยเน้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม คือมนุษย์ กลุ่มทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคม ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับความหมายในทางพุทธศาสนา คือการเปลี่ยนแปลงมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มีความสุขและมีลักษณะเช่นเดียวกับความหมายทางการวางแผน คือด้วยวิธีการจัดสรรทรัพยากรของสังคมอย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักวางแผนเรียกว่าการบริหารและการจัดการ

10. ความหมายทางการพัฒนาชุมชน นักพัฒนาชุมชนได้ให้ความหมายคำว่า การพัฒนาเอาไว้ใกล้เคียงกับนักสังคมวิทยา คือการพัฒนาเป็นวิธีการเปลี่ยนแปลงมนุษย์และสังคมมนุษย์ให้ดีขึ้นแต่นักพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นที่มนุษย์ในชุมชนจะต้องร่วมกันดำเนินงานและได้รับผลจากการพัฒนาร่วมกัน

วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2548, น. 42-43) ได้ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีกว่าเดิม เพื่อให้ประชาชนหรือชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความเจริญก้าวหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนั้นได้มีการกำหนดไว้ก่อนและครอบคลุมทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ หรืออาจแบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง นอกจากนี้แล้วการพัฒนาในแง่ที่เป็นกระบวนการ (Process) จะประกอบด้วยหลายขั้นตอน (Stages) ที่มีความสัมพันธ์หรือเชื่อมโยง (Relation or Linkage) และสอดคล้องกัน การพัฒนายังเป็นกระบวนการต่อเนื่อง (Continuing Process) คือหลังจากดำเนินกิจกรรมพัฒนากิจกรรมหนึ่งผ่านไปแล้วก็จะนำสู่การดำเนินกิจกรรมพัฒนา กิจกรรมอื่น ๆ ต่อไปอีก

นันทนีย์ กมลศิริพิชัยพร (ม.ป.ป., น. 5) ได้ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การพัฒนาเป็นกระบวนการในการที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ของประชาชนส่วนใหญ่ให้ดีขึ้น ซึ่งรวมถึงเรื่องที่ตัดสินคุณค่าของคนในแต่ละสังคมด้วย ความหมายของการการพัฒนาจึงแตกต่างกันออกไปตามกาลเวลา สถานที่และลักษณะของปัญหาหรือความต้องการของแต่ละสังคม โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปทิศทางที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. เป็นการเปลี่ยนแปลงที่นำมาซึ่งการปรับปรุงให้ดีขึ้นสำหรับคนส่วนใหญ่
2. ควรจะเป็นอันตรายน้อยที่สุดและเป็นประโยชน์ต่อทุก ๆ คน
3. อย่างน้อยที่สุดควรจะตอบสนองความต้องการพื้นฐานหรือความต้องการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต
4. มีความสอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่
5. ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ในความหมายพื้นฐานการพัฒนา ก็คือการทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนในทุก ๆ ด้านของสังคมทั้งมวล การพัฒนามิได้เป็นเพียงการพัฒนาด้านรายได้หรือด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียวและไม่ใช่เรื่องของเทคนิค แต่การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงในแนวความคิดและเปลี่ยนแปลงการกระทำที่เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการและก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกหมู่เหล่าให้ดีขึ้น

Streeten. (1972, p. 3) ได้ให้ความหมายของการพัฒนา หมายถึง การพัฒนาเป้าหมายและกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนต่อชีวิตและการทำงาน การเปลี่ยนแปลงสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม วัฒนธรรมและการเมืองอีกด้วย

สรุป การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยมีการกำหนดแผนในการพัฒนาคน กลุ่มคนหรือสังคม ให้มีความอยู่ดี กินดีมีสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมที่ดี

2.1.2 ลักษณะของการพัฒนา

จากความหมายของการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ลักษณะของการพัฒนามีหลายประการ ซึ่งลักษณะสำคัญของการพัฒนานั้น สนธยา พลศรี (2547, น. 5-6) อธิบายไว้ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านคุณภาพ ปริมาณและสิ่งแวดล้อมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้นหรือให้มีความเหมาะสม อันเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวเท่านั้น หรืออาจจะเรียกได้ว่าต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ซึ่งเป็นลักษณะตามความหมายทางด้านพัฒนาบริหารศาสตร์

2.1.2.2 มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามลำดับขั้นตอนและอย่างต่อเนื่องกัน โดยแต่ละขั้นตอนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นลำดับ ไม่สามารถข้ามขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งได้

2.1.2.3 มีลักษณะเป็นพลวัต คือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งแต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะเป็นแบบรวดเร็วหรือช้า ๆ ปริมาณมากหรือน้อยก็ได้

2.1.2.4 เป็นแผนโครงการ คือเกิดขึ้นจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าว่าจะเปลี่ยนแปลงใครด้านใดด้วยวิธีการใด เมื่อไร ใช้งบประมาณเท่าใด ใครรับผิดชอบ เป็นต้น ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า

2.1.2.5 เป็นวิธีการ การพัฒนาเป็นมรรควิธีหรือกลวิธีที่นำมาใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น การพัฒนาสังคม การพัฒนาชนบท การพัฒนาเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาชุมชน ต่างก็เป็นวิธีการพัฒนาแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง

2.1.2.6 เป็นปฏิบัติการ คือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ไม่เป็นเพียงแนวความคิดหรือเป็นเพียงรายละเอียดของแผนและโครงการเท่านั้น เพราะการพัฒนาเป็นวิธีการที่ต้องนำมาใช้ปฏิบัติจริงจึงจะเกิดผลตามที่ต้องการ

2.1.2.7 เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์โลกประเภทเดียวที่สามารถจัดทำแผนโครงการและคิดค้นวิธีการในการที่จะพัฒนาตนเองและสิ่งต่าง ๆ ได้ การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตาม ถ้าไม่ได้เกิดจากการกระทำของมนุษย์แล้วจะไม่ใช้การพัฒนาแม้ว่าจะมีลักษณะอื่น ๆ เหมือนกับการพัฒนาก็ตาม

2.1.2.8 ผลที่เกิดขึ้นมีความเหมาะสมหรือพึงพอใจ ทำให้มนุษย์และสังคมมีความสุข เพราะการพัฒนาเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์นั่นเอง

2.1.2.9 มีเกณฑ์หรือเครื่องชี้วัด คือสามารถบอกได้ว่าลักษณะที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการพัฒนาหรือไม่ ซึ่งอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น เปรียบเทียบกับสภาพเดิมก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการชี้วัดในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านคุณภาพ ปริมาณ สิ่งแวดล้อม ความคงทนถาวร การประเมินผลจากผู้ที่เกี่ยวข้องว่ามีความเหมาะสมหรือพึงพอใจหรือไม่และระดับใด เป็นต้น

2.1.2.10 สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การพัฒนานอกจากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อมนุษย์สังคมและสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์แล้ว รูปแบบ กระบวนการและวิธีการพัฒนาก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากมนุษย์และสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลของการพัฒนา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย การพัฒนาใหม่ ๆ จึงเกิดขึ้นอยู่เสมอ

สรุป ลักษณะของการพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่มีกระบวนการ มีลักษณะเป็นพลวัต แผนโครงการ วิธีการ ปฏิบัติการ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ที่ส่งผลให้เกิดขึ้นมีความเหมาะสมหรือพึงพอใจ มีเกณฑ์หรือเครื่องชี้วัด สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2553, น. 124) การกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจะมีพื้นฐานมาจากความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศให้ไปสู่ความทันสมัยตามแนวคิดของตะวันตก คือการมีเศรษฐกิจที่ดีมีความเจริญก้าวหน้า จึงทำให้ต้องมีการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและการผลิตขนาดใหญ่ ดังนั้นความหมายของการพัฒนาตามกรอบแนวคิดของการ

พัฒนาประเทศจึงมุ่งเน้นการก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งแนวคิดนี้ถือว่าเป็นจุดเน้นของแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศที่ด้อยพัฒนาทั้งหลาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนและความด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ จากแนวคิดดังกล่าวนี้เองจึงนำไปสู่การกำหนดแนวคิดการพัฒนาออกเป็น 2 กระแส คือ

1. แนวคิดการพัฒนากระแสหลัก ได้แก่ แนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีรากฐานมาจากระบบเศรษฐกิจและทุนนิยมโดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาสังคม เช่น ทฤษฎีความทันสมัยทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีการพึ่งพา ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ ฯลฯ

2. แนวคิดการพัฒนากระแสรอง หรือกระแสการพัฒนาทางเลือก ได้แก่ แนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีรากฐานมาจากระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม เช่น แนวคิดบทบาทชาย-หญิง แนวคิดสตรีนิยม แนวคิดการให้อำนาจ แนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืน แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ทฤษฎีใหม่ ฯลฯ

สมนึก ปัญญาสิงห์ (2545, น. 151 - 154) ได้กล่าวถึงแนวความคิดที่เป็นหลัก 9 ต. ในการพัฒนา ดังนี้

1. ต้องพัฒนาพร้อมกันทุกด้าน งานพัฒนาเป็นงานที่ต้องพัฒนาทั้งในด้านตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทางวัตถุ จึงกล่าวไว้ว่างานพัฒนานั้นเป็นกระบวนการศึกษาภาคชีวิตทุก ๆ ด้าน

2. ต้องฝึกประชาชนเป็นหลักในการดำเนินงาน หมายความว่า ยึดเอาความ ต้องการ และปัญหาที่แท้จริงของประชาชนเป็นหลัก เนื่องจากงานพัฒนานั้นต้องให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าของผลงาน และพลังความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวประชาชนเอง ให้ประชาชนเข้าใจกระบวนการทำงาน และการนำพลังความสามารถที่เขามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและชุมชน รวมทั้งการให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและภาคภูมิใจในตัวเอง

3. ต้องพยายามใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุด งานพัฒนาเป็นงานที่เริ่มต้นจากสิ่งที่ชุมชนมีอยู่ สิ่งที่ต้องคำนึงและแสวงหาก็คือ ทรัพยากรในชุมชนไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรทางสังคม

4. ต้องยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน หมายความว่า งานพัฒนาจะต้องเกิดขึ้นจากความเห็นชอบของคนในชุมชนเอง อาจเกิดจากการประชุมปรึกษาหารือกันของคนกลุ่มเล็ก แล้วขยายแนวร่วมสู่คนกลุ่มใหญ่ การดำเนินการจะไม่มีลักษณะของการออกคำสั่ง หรือสั่งการจากหน่วยงานหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด โครงการหรือกิจกรรมจะต้องเกิดขึ้น โดยประชาชนช่วยกันคิดช่วยกันทำ

5. ต้องให้หลักการประสานงานกับหน่วยต่าง ๆ ของรัฐบาลทั้งนี้เพราะงานพัฒนาไม่ใช่งานของใคร หรือหน่วยงานใดโดยเฉพาะ และไม่ใช่งานที่คนเดียวจะทำให้ จำเป็นต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย บางครั้งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชน ช่วยแนะนำให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ หรือเทคนิคต่าง ๆ นักพัฒนาควรรู้จักใช้หลักการประสานงานตามความเหมาะสม

6. ต้องดำเนินแบบค่อยเป็นค่อยไป ในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้หลักเริ่มจากสิ่งง่ายก่อน แล้วค่อยก้าวไปสู่สิ่งที่ยากกว่าตามลำดับ ดังนั้นผู้ที่ทำงานพัฒนาร่วมกับประชาชน จะต้องเข้าใจสภาพปัญหา รู้จักลำดับความสำคัญ และความยากง่ายในการแก้ปัญหา โดยจะต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับความยากง่ายนั้น ๆ

7. ต้องคำนึงถึง จังหวะ เวลา ความต้องการ และความสนใจของประชาชนในชุมชน ในการที่จะนำสิ่งใหม่ ๆ เข้าไปให้ประชาชนเล็งเห็นคุณค่า โดยคำนึงผลดีผลเสียที่จะกระทบต่อประชาชน การกระทำที่ไม่สอดคล้องกับจังหวะ เวลา และความต้องการของประชาชนย่อมดำเนินไปได้อย่างยากลำบาก ได้ผลไม่คุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ไป หรือแม้บางครั้งอาจจะมีผลดีอยู่บ้าง แต่ผลนั้นจะไม่คงอยู่นานจริงจังยั่งยืน 8) ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น การดำเนินงานพัฒนา ต้องเริ่มด้วยการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลชุมชนในทุกด้าน เฉพาะอย่างยิ่งวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี การประกอบอาชีพ การทำมาหากิน และอื่น ๆ หรือการสวนกับกระแสวัฒนธรรม ข้อมพบกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานไม่มากนักน้อย 9) ต้องเริ่มต้นทำงานกับกลุ่มผู้นำก่อน โดยทั่วไปกลุ่มผู้นำจะเป็นตัวแทนหรือแกนนำของคนในชุมชนที่จะตอบรับ หรือปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่าง ๆ การยอมรับบทบาทของกลุ่มผู้นำจะช่วยให้งานสำเร็จตามเป้าหมายเร็วขึ้น และในกระบวนการปฏิบัติงานควรจะได้รับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนไปพร้อม ๆ กันด้วย

สนธยา พลศรี (2547 , น. 9) แนวความคิดแบบการปฏิบัติการทางสังคม เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ พยายามที่จะปรับปรุง แก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมในรูปแบบของการวางแผนและปฏิบัติการ เช่น การปฏิรูปที่ดิน การสหกรณ์ การพัฒนาชนบท เป็นต้น และเรียกวิธีการนี้ว่าการพัฒนา

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา คือ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ทั้งหลาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในทุกๆด้านของประเทศ

2.1.4 ทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2547, น. 17 – 18) ได้กล่าวถึงทฤษฎีศักยภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย (Development Potential Diffusion Theory) ประกอบด้วยปัจจัย 6 ประการ คือ

1. ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดการ พัฒนา (Natural Resource) เมื่อมีทรัพยากร เช่น น้ำมัน ทองคำหรือเพชร แล้วสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดเป็นทรัพย์สินเงินทอง สามารถจะนำไปใช้จ่ายยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นได้ ยังมีทรัพยากรธรรมชาติมีค่าจำนวนมาก ก็ยิ่งทำให้ระดับการพัฒนาสูงมากขึ้นไปอีก

2. ทรัพยากรมนุษย์ ทำให้เกิดการ พัฒนา (Human Resource) โดยเฉพาะมนุษย์ในวัยแรงงานก่อให้เกิดปัจจัยผล คือ การพัฒนา ยังมีคนในวัยแรงงานมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้ระดับการพัฒนาสูงมากขึ้นเพียงนั้น เหตุผลก็คือ คนวัยแรงงานมีกำลังแรงงานที่สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตได้ เช่น เพิ่มการศึกษา ทำให้สุขภาพอนามัยแข็งแรง จิตใจมั่นคงเข้มแข็ง เป็นต้น ปัจจัยนี้จึงเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาได้

3. องค์กรสังคม ทำให้เกิดการ พัฒนา (Social Organization) หมายถึง องค์กรสังคมประเภทสหจร โดยที่องค์กรสังคมเหล่านี้จะช่วยทำให้เกิดพลังในการทำงานได้ใหญ่ขึ้นและมากขึ้น เพราะเป็นการรวมกำลังแรงงานกับงานใหญ่ ๆ ที่ทำคนเดียวไม่ได้ องค์กรก็สามารถทำได้มากและทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะได้ร่วมช่วยกันคิด ช่วยกันพิจารณา จึงมีความรอบคอบไม่บกพร่องหรือบกพร่องน้อย จึงเป็นเหตุให้เกิดการพัฒนาได้อีกทางหนึ่ง

4. ภาวะผู้นำ ทำให้เกิดการ พัฒนา (Leadership) จำนวนผู้นำประเภทต่าง ๆ ยังมีมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้การพัฒนา มีระดับสูงมากขึ้นเพียงนั้น ทั้งนี้ก็เพราะผู้นำมักจะเป็นคนที่มีคุณภาพการทำงานของผู้นำจึงพลอยมีคุณภาพหรือประสิทธิภาพไปด้วย หรือไม่เช่นนั้น ผู้นำจะสามารถรวมคนได้เป็นจำนวนมากกลายเป็นกลุ่มคนเป็นจำนวนมาก จึงทำงานใหญ่หรืองานปริมาณมากได้นอกจากนั้นด้วยบารมีของผู้นำทำให้คนที่มารวมตัวกันทำงาน ทำงานอย่างทุ่มเทเพื่อผู้นำจึงทำให้เกิดผลดีแก่การพัฒนา

5. การติดต่อ ทำให้เกิดการ พัฒนา การติดต่อ (Contact) หมายถึง การติดต่อระหว่างชุมชน ระหว่างเมืองหรือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะชุมชนเมือง ประเทศที่ด้อยพัฒนาจะได้ประโยชน์จากชุมชนเมือง ประเทศที่พัฒนาแล้วหรือเจริญกว่า ทั้งนี้เพราะการติดต่อเช่นนั้นทำให้เกิดการถ่ายทอดเรียนรู้ รับเอาความรู้ความชำนาญ สินค้า เทคโนโลยีจากสังคมเจริญมาใช้หรือมาผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ สินค้าขึ้นมาในสังคมด้อยพัฒนา ทำให้สังคมด้อยพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้าตามไปด้วย

6. การฝึกอบรม ทำให้เกิดการ พัฒนา (Training) หากมองการฝึกอบรมว่าเป็น การศึกษาก็ย่อมจะเป็นความสำคัญได้ชัดเจนในการทำให้เกิดการพัฒนา เพราะทำให้มีความรู้ความ ซำนาญด้านต่าง ๆ ของคนสูงชันการพัฒนาก็ย่อมจะสูงตามไปด้วย การศึกษาดีย่อมจะทำให้รู้จักใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรมนุษย์ที่ดีการศึกษาก็ย่อมเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ องค์การสังคมที่มีคนมีคุณภาพไปด้วย ผู้นำที่มีการศึกษาดีย่อมมีคุณภาพดียิ่งขึ้น การติดต่อที่เฉลิยว ฉลาดอันเกิดจากการศึกษาย่อมก่อผลประโยชน์ด้านการศึกษา พัฒนาการฝึกอบรมจึงช่วยให้เกิดการ พัฒนาด้วย

จากแนวคิดการพัฒนาท้องถิ่นให้มีระบบและมีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องเกิดจากความ พยายามและความจริงใจของรัฐบาลที่จะร่วมกันสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นบนเป้าหมายวิธีการที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีระบบที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติโดยรวมและปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้เข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาประเทศได้นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

ข้อ 1 การจัดระบบการปกครองและระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินที่แน่นอน สร้างระบบและระเบียบ ตลอดจนขั้นตอนของการพัฒนาบทบาทของการบริหารส่วนท้องถิ่นร่วมกัน

ข้อ 2 สร้างภาวะผู้นำในท้องถิ่นโดยการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมตลอดจนการ ให้ความรู้ทางด้านการบริหารการพัฒนา

ข้อ 3 สร้างโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างตรง เป้า - หมายและต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นได้เข้าใจถึงบทบาทความสำคัญ ของตนเองต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ 4 สร้างโครงสร้างระบบภาษีอากร และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมเพียงพอที่ท้องถิ่นจะปฏิบัติเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้

สรุป ทฤษฎีสถิติสภาพการพัฒนาและการแพร่กระจาย เป็นทฤษฎีสถิติสภาพการพัฒนาและการ แพร่กระจาย ประกอบด้วยปัจจัย 6 ประการ คือ 1) ทรัพยากรธรรมชาติ 2) ทรัพยากรมนุษย์ 3) องค์การ สังคม 4) ภาวะผู้นำ ทำให้เกิดการ พัฒนา 5) การติดต่อ ทำให้เกิดการ พัฒนา การติดต่อ 6) การฝึกอบรม ทำให้เกิดการ พัฒนา

2.2 แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน

2.2.1 ความหมายของชุมชน

นักวิชาการหลายท่านทั้งนักวิชาการชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “ชุมชน” ไว้ในแนวทางเดียวกัน ดังต่อไปนี้

นักวิชาการชาวต่างประเทศในราย Warren (1963, อ้างถึงใน ชีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์, 2553, น. 59) ได้อธิบายความหมายของชุมชนว่า พิจารณาได้ 3 ลักษณะ คือ 1) พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ (Geographically) ชุมชน หมายถึง อาณาบริเวณที่มีขอบเขต โดยเฉพาะและมีกลุ่มคนที่อยู่ในอาณาบริเวณนั้น 2) ความผูกพันหรือความรู้สึกทางจิตใจ (Psychologically) ชุมชนหมายถึงความรู้สึกผูกพันทางด้านจิตใจของกลุ่มคนซึ่งมีการติดต่อซึ่งกันและกัน มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน 3) ด้านสังคมวิทยา (Sociologically) ชุมชนหมายถึง พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีกลุ่มคนอยู่ในอาณาบริเวณนั้น และหมายความรวมถึง พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีกลุ่มคนอยู่ในอาณาบริเวณนั้น และหมายความรวมถึง แนวพฤติกรรมและการสัมพันธ์ติดต่อกันและกันของกลุ่มบุคคลที่รวมกันอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน นอกจากนี้ ได้มีนักวิชาการชาวไทยหลายท่านได้ให้ทัศนะในเรื่องความหมายของชุมชนดังนี้

เฉลิม บุรีภักดี และคนอื่น ๆ (2545, น. 44) ได้ให้ความหมายของ ชุมชนว่า หมายถึง กลุ่มบุคคล หรือ บริเวณที่กลุ่มบุคคลอยู่รวมกัน โดยไม่ได้แบ่งแยก ความแตกต่างทั้งเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณี

วรรณลดา กันต์โถม (2558, น. 4) ได้ให้นิยามของชุมชน หมายถึง กลุ่มทางสังคมที่อาศัยอยู่รวมกันในอาณาบริเวณเดียวกัน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมีฐานะและอาชีพที่คล้ายคลึงกัน มีลักษณะของการใช้ชีวิตร่วมกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตั้งแต่ระดับครอบครัว ไปสู่ระดับชุมชน เพื่ออาศัยทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณนั้นในการดำรงชีวิตภายในชุมชน จึงได้มีการกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยมีองค์กรหรือสถาบันของชุมชน อาทิ ครอบครัว การศึกษา การเมือง เป็นต้น เป็นแนวทางในการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของชุมชน

ชีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2553, น. 68) ได้สรุปความหมายของชุมชนไว้ 2 ลักษณะ คือ ในอดีตมีลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนที่ชัดเจน มีกลุ่มคนที่มาอาศัยอยู่รวมกัน มีการปฏิสัมพันธ์กลายเป็นความผูกพัน และสร้างกิจกรรมเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตร่วมกันขึ้น แต่ในปัจจุบันยังหมายถึง อุดมการณ์ อำนาจ และความสัมพันธ์ทางสังคม ที่มีทั้งความกลมกลืน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความขัดแย้ง เคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง และผลิตใหม่ได้ และที่สำคัญสามารถปรากฏอยู่ใน

หน่วยที่มีขอบเขตหลายระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน ท้องถิ่น และระดับเครือข่ายที่กว้างขวาง ซึ่งอาจซ้อนทับกันอยู่ เช่น ชุมชนกลางอากาศ หรือ ชุมชนโลก เป็นต้น

ธีราพร ทวีธรรมเจริญ (2553, น. 106) ได้สรุปความหมายของชุมชนว่า ชุมชนเป็นกลุ่มคนซึ่งอาจมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ได้ โดยอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่หนึ่ง ซึ่งสมาชิกของกลุ่มต่างมีความสัมพันธ์กัน มีการเรียนรู้ และการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินชีวิต ภายใต้ระเบียบทางสังคมที่คอยควบคุมพฤติกรรมหรือความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม

จากความหมายที่นักวิชาการต่างๆดังกล่าวข้างต้นให้ทัศนะไว้ สามารถสรุปได้ว่าชุมชนหมายถึง กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่รวมกัน ในอาณาบริเวณที่ใกล้เคียงกัน มีระบบความสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับครอบครัว เครือญาติ หมู่บ้าน ไปจนถึงระดับเกินหมู่บ้าน ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านั้นมีความเชื่อมโยงกันทั้งระบบความสัมพันธ์ของบุคคล ความเชื่อ ลัทธิ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อาชีพ เศรษฐกิจ ระบบการศึกษา ระบบการเมืองการปกครอง ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม รวมถึง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเสมือนจริง (Virtual Community)

เมื่อได้ทราบความหมายของชุมชนว่าเป็น กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่รวมกัน ในอาณาบริเวณที่ชัดเจน มีการสร้างกิจกรรมในลักษณะปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนเพื่อการดำรงชีวิตภายในชุมชน โดยมีระบบความสัมพันธ์ตั้งแต่ ระดับ ครอบครัว เครือญาติ หมู่บ้าน ไปจนถึงระดับเกินหมู่บ้าน ในข้างต้นแล้ว ประการต่อไปจำเป็นต้องทำความเข้าใจในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเสมือนจริง (Virtual Community) ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายทัศนะให้ทัศนะในเรื่องดังกล่าวไว้ว่า

แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนในรูปแบบใหม่ (Virtual Community) หรือชุมชนเสมือนจริง เกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยี และปัญหาของสังคมสมัยใหม่ที่ทวีความซับซ้อนและรุนแรงขึ้น การพิจารณาปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหามันอาจจำกัดอยู่ในปริมาตรของชุมชนที่มีอาณาเขตภูมิศาสตร์เล็กๆได้เพียงลำพังอีกต่อไป เพราะบางปัญหาก็เกิดจากอิทธิพลภายนอกชุมชน ซึ่งบางครั้งการแก้ไขต้องการรวมพลัง ความร่วมมือ และทรัพยากรภายนอกชุมชน ชุมชนอาจอยู่บนพื้นฐานหรืออยู่ในรูปแบบขององค์กร รัฐบาลท้องถิ่น และองค์กรเอกชน ที่สามารถสร้างและส่งเสริมโดยวางแผนร่วมกัน มีเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐาน การพัฒนาจะอยู่ในลักษณะกิจกรรมความร่วมมือทางเทคนิคและการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น

Schuler (1996, อ้างถึงใน ธีระภัทรา เอกพาณิชย์สวัสดิ์, 2553, น. 115-121) ได้สรุปคุณลักษณะของชุมชนเสมือนจริงไว้ดังนี้ 1) จิตสำนึก (Conscious) เป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดเพราะในชุมชนรูปแบบนี้สมาชิกในชุมชนมีความตื่นตัวและตระหนักรู้สูง (High Degree of Awareness) ต่อประเด็นและปัญหาต่าง ๆ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล และสังคมโดยรวม เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม 2) หลักการและจุดมุ่งหมาย (Principle and Purpose) ตั้งอยู่บนหลักของความเสมอภาค (equity) และยั่งยืน และ 3) การปฏิบัติการ (Action) ที่สามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยน (Adjustment) ได้ตามสถานการณ์

ชุมชนในรูปแบบใหม่ ก็อาจมีลักษณะเป็น “ชุมชนทางอากาศ” หรือผู้สนใจจะมีส่วนร่วมในรายการวิทยุชุมชน หรือบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นชุมชนที่ไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่ทางกายภาพ ไม่จำเป็นต้องมาพบปะหน้าตากันโดยตรง แต่เป็นชุมชนที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นเครื่องสร้างความสัมพันธ์ และจิตสำนึกร่วมกันของสมาชิกในชุมชน คือ สายใย (Web) ของความสัมพันธ์ทางสังคมมีความเป็นเอกภาพ มีพลังความยึดโยง (Cohesive) การสนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในทำนองเดียวกันเทคโนโลยีคือ สายใย (Web) ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และการสื่อสารของผู้คนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ วิทยุ โทรทัศน์ และโทรศัพท์ เทคโนโลยีเหล่านี้ล้วนมีบทบาทในการสร้างชุมชนในรูปแบบใหม่โดยสมาชิกไม่จำกัดเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ เพศ วัย ศาสนา และฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

ชุมชนในรูปแบบใหม่นี้อาจเรียกได้ว่าเป็น “ชุมชนเสมือนจริง” (Virtual Community) เป็นชุมชนที่กลุ่มคนอาจจะได้พบกัน โดยตรงหรือไม่ก็ตาม แต่มีโอกาสสื่อสารกันด้วยถ้อยคำภาษา และความคิดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ชุมชนแบบนี้มีข้อดีที่ชุมชนแบบอื่นตรงที่ว่าไม่มีอคติเกี่ยวกับ Community คือเครื่องมือที่เชื่อมโยงผู้ที่มีความสนใจร่วมกันเข้าด้วยกันในชุมชนแบบเดิมเราอาจจะรู้จักผู้คนที่ต่อเมื่อได้พบปะเห็นหน้าตากัน และต้องคบหาสมาคมกับผู้คนจำนวนไม่น้อยกว่าที่จะพบผู้ที่มีความสนใจเรื่องบางเรื่องเหมือนกับเรา แต่ในชุมชนประเภทนี้เราสามารถเข้าถึงแหล่งที่เราสนใจได้อย่างทันที นอกจากนี้ยังมีข้อดีคือช่วยคัดสรรกรองข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และทันสมัย โดยไม่รวมข้อมูลมากมายเช่นแต่ก่อน

อย่างไรก็ดี ชุมชนในรูปแบบใหม่นี้ ยังคงต้องมีการอาศัยความเป็นชุมชนเดิม คือ พื้นที่หมู่บ้านแต่ลักษณะความสัมพันธ์มีความเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องไม่มีพันธะผูกมัด ใดๆ กับชุมชนมีอิสระที่จะเลือกเข้าร่วมเมื่อใดก็ได้ อีกทั้งข้อมูลข่าวสารที่สื่อถึงกันไม่สามารถที่จะเชื่อถือได้ทั้งหมดสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่ซับซ้อน โดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีรูปแบบกว้างขวางขึ้น ทั้งในระดับชาติและระดับโลกกล่าวคือ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นถ้าเป็นปัญหา หรือสิ่งนั้น ๆ ก็เชื่อมโยงใน

ระดับที่กว้างขึ้นได้ และในทางตรงกันข้ามก็เป็นประโยชน์ หรือมีผลต่อความรับผิดชอบร่วมกันในฐานะเป็นชุมชนในรูปแบบใหม่ที่มีจิตใต้สำนึกร่วมกัน มีหลักการและจุดมุ่งหมายร่วมกัน

นอกจากนี้ Schuler กล่าวถึงปัจจัยและทิศทางของชุมชนในรูปแบบใหม่ คือความเป็นปัจเจกบุคคลแต่ละบุคคล ระบบเศรษฐกิจ และการแพร่กระจายของเทคโนโลยีสารสนเทศอันไร้ขอบเขตที่สร้างวัฒนธรรมมวลชนแบบใหม่

ลักษณะของชุมชนในรูปแบบใหม่ที่อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ ถ้ามองถึงด้านของพื้นที่แล้ว จะเห็นว่าเป็นชุมชนที่ไร้พรมแดน จะอาศัยเพียงจิตวิญญาณ หรือสัมพันธ์อย่างง่ายที่ผู้เข้ามาหรือผ่านมาได้มีความรู้สึกผูกพันกันอย่างมีหลักการและเป้าหมายเท่านั้นถ้าได้ย้อนถึงการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมแบบส่วนตัว เริ่มจากการเน้น "ชุมชน" ขนาดเล็กหรือวัฒนธรรมชุมชนซึ่งมีความสัมพันธ์ทางสังคมแบบส่วนตัวรู้จักกัน ช่วยเหลือภายในกลุ่มเล็กๆมาสู่การขยายมาเป็น เครือข่ายการช่วยเหลือที่มีความสัมพันธ์ที่กว้างขึ้น และมาสู่ชุมชนรูปแบบใหม่

อริยา เสวตามร์ (2542, น. 205) กล่าวว่า ชุมชนในรูปแบบใหม่สำหรับผู้นำชุมชน และนักพัฒนาความเป็นชุมชนหมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชุมชนและเครือข่ายที่กว้างขวาง กิจกรรมที่สร้างขึ้นเป็นการสร้างความเป็นชุมชนในรูปแบบใหม่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมที่ยุติธรรม และเครือข่ายที่กว้างขวางมากกว่าในอดีต เพื่อสอดคล้องกับกระแสการพัฒนาในปัจจุบันที่ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่ายหรือเพื่อรู้เท่าทันการเชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสำคัญ

แนวความคิดชุมชนเสมือนจริงนั้น มีความหมายใกล้เคียงกับความหมายของชุมชนประชาสังคมซึ่ง อนุชาติ พวงสำลี และวิบูรณ์ วิจารณ์ วิสารทสกุล (2541, น. 9-10) ให้ความหมายชุมชนประชาสังคมว่า หมายถึง ชุมชนแห่งจิตสำนึก (Conscious Community) ที่สมาชิกต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบโดยรวมที่มีความสัมพันธ์กันอย่างหนาแน่น อาจจะด้วยพื้นฐานของระบบคุณค่าเก่าหรือเป้าประสงค์ใหม่ของการทำงานร่วมกัน

ประชาสังคม หรือชุมชนท้องถิ่น ในแนวคิดนี้ จึงอาจจะมีขนาดและลักษณะที่แตกต่างกันไปและมีความเป็นพลวัตในประเด็นที่บุคคลหรือกลุ่มคนต่างมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันโดยมีพันธะเชื่อมโยงระบบใหญ่บนพื้นฐานแห่งความเป็นอยู่ที่ตีร่วมกัน โดยลักษณะชุมชนที่เป็นประชาสังคม-ประชาคม เป็นชุมชนที่มีลักษณะความเคลื่อนไหว (Movement) เป็นกระบวนการกลุ่ม ที่มีการประสานกลุ่มคนตั้งแต่กลุ่มขนาดเล็กไปจนถึงกลุ่มขนาดใหญ่ในระดับประเทศ เพื่อดำเนินงานหรือมีกิจกรรมร่วมกันในการผลักดันเชิงนโยบายที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชน หรือประชาคมให้มีความเข้มแข็ง โดยมีความเอื้ออาทรและการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ

1. มีความหลากหลายในเรื่องของการรวมตัว พื้นที่ รูปแบบกิจกรรม ประเด็นความสนใจ หรือปัญหา และกลุ่มคนที่มาร่วมกัน
2. ความเป็นชุมชนที่อาจจะมีอาณาบริเวณ หรือบริบทใหญ่ที่เชื่อมโยงติดต่อกันทางใดทางหนึ่ง หรือความเป็นชุมชนขนาดเล็กที่รวมกันด้วยความรัก ความผูกพัน ความเอื้ออาทร ความสนใจหรือผลประโยชน์
3. จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกของความเป็นเมือง (Public Consciousness) ของสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)
4. มีเครือข่ายและการติดต่อสื่อสาร (Communication and Network) ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประชาคมมีความยั่งยืน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการศึกษาชุมชนในมิตินี้ จะช่วยให้เห็นความเปลี่ยนแปลงและเข้าใจสภาพที่เกิดขึ้นในสังคมสมัยใหม่ได้ และช่วยให้เห็นรูปแบบของชุมชนที่มีความหลากหลาย โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะเชื่อมเครือข่ายของผู้คนให้เข้ากัน ด้วยความที่มีวัตถุประสงค์และความสนใจร่วมกัน หรือเป็นศูนย์กลางการสื่อสารที่ทำให้ผู้คนที่ผ่านเข้ามาในเครือข่ายได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน โดยร่วมมือทางเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับภูมิภาค จนถึงระดับโลก แต่ในขณะเดียวกันความเป็นศูนย์กลางการสื่อสารหรือเครือข่ายชุมชนในรูปแบบนี้ สมาชิกในเครือข่ายมีข้อด้อยคือ ไม่มีข้อภาวะผูกพัน ข้อต่อรองหรือมีความพร้อมในเรื่องของข้อเท็จจริงร่วมกัน แต่ถ้ามีวัตถุประสงค์และความสนใจร่วมกันมากขึ้น ความพร้อมในเรื่องของข้อเท็จจริง จะมีปรากฏเพิ่มขึ้น จากนั้นจะนำไปสู่การประสานงาน และการทำกิจกรรมร่วมกัน

2.2.3 ลักษณะและองค์ประกอบของชุมชน

จากความหมายแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนทำให้เห็นลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญของชุมชน ดังนี้ (ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง, 2556, น. 25-28, ทนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ, 2541 น. 27, และธีราพร ทวีธรรมเจริญ, 2553, น. 106)

2.2.3.1 กลุ่มคน คือ การรวมตัวกันของคนมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป อาจเป็นกลุ่มคนเพียงไม่กี่คน หรือเป็นร้อย เป็นพัน ไปจนถึงมากในระดับประเทศ ซึ่งประชากรของชุมชนจะมีความหลากหลายในด้าน โครงสร้างของประชากร นับตั้งแต่เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี สิ่งเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะกิจกรรมส่วนรวมที่สนใจร่วมกัน ชุมชนในระดับท้องถิ่นต้องมีโครงสร้างที่ไม่ใหญ่มากเกินไป

2.2.3.2 การเป็นสมาชิกของชุมชน ในความเป็นชุมชนสมาชิกของชุมชนจะแสดงถึงความมีตัวตน และความรู้สึกเป็นเจ้าของแฝงอยู่ มีการยอมรับและเห็นคุณค่าร่วมกันภายในกลุ่ม มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำรงชีวิตร่วมกันด้วยความเต็มใจ ซึ่งความรู้สึกเป็นสมาชิกของชุมชนนั้นแทรกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นตัวตนในปัจจุบันบุคคลที่สร้างความรู้สึกว่าคุณค่าบุคคลนั้นเป็นใคร อาศัยอยู่ที่ไหนในอดีตสถาบันชุมชนที่บ่งบอกถึงตัวตนของบุคคลจะอยู่ในรูป ตระกูล เผ่า หมู่บ้าน โบสถ์ หรือวัดแต่ปัจจุบัน กลายเป็นสถานที่ทำงาน สถาบันการศึกษา ลักษณะการศึกษา และลักษณะอาชีพ ที่สร้างความรู้สึกร่วมกันในฐานะแหล่งกำหนดสถานภาพและบทบาทของบุคคลในชุมชนอย่างเป็นทางการ

2.2.3.3 สถานภาพและบทบาท บุคคลในชุมชนต้องมีภาระหน้าที่ที่ตนต้องกระทำให้แก่ชุมชนที่สังกัดอยู่ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือทุกกิจกรรมในชุมชน เพื่อการสร้างเสริม และการดำรงวิถีชีวิตของชุมชน

2.2.3.4 สมาชิกมีความสัมพันธ์ทางสังคม ชุมชนต้องมีโครงสร้างที่ก่อให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในหมู่สมาชิก หลาย ๆ บทบาทและเปิดกว้างสำหรับทุกคนที่มีความสนใจทางสังคมหรือผลประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีการส่งเสริมศักยภาพของบุคคลในการแสดงออกถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่กลุ่มคนในชุมชน

2.2.3.5 วัฒนธรรมชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดของระบบคุณค่า การสร้างสรรค์และการแสดงออกถึงวัฒนธรรมของชุมชน ของแต่ละท้องถิ่น จะมีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นกลไกการเสริมสร้างให้สมาชิกในชุมชนเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภควัฒนธรรมใช้เองซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้ชุมชนแต่ละแห่งเกิดความแตกต่างหลากหลาย และเกิดการมีส่วนร่วมที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุมชน คือ การรวมตัวกันของคนมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป ในความเป็นชุมชนสมาชิกของชุมชนจะแสดงถึงความมีตัวตน และความรู้สึกเป็นเจ้าของแฝงอยู่มีการยอมรับและเห็นคุณค่าร่วมกันภายในกลุ่ม มีภาระหน้าที่ที่ตนต้องกระทำให้แก่ชุมชนที่สังกัดอยู่ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือทุกกิจกรรมในชุมชน มีความสัมพันธ์ทางสังคม ชุมชน

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเมือง

2.3.1 นิยามของเมืองและความเป็นเมือง

“เมือง” หมายถึง สถานที่ตั้งถิ่นฐานอันถาวรหนาแน่น และมีขนาดใหญ่โตที่มนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม (อรรถัย ก๊กผล, 2559, น. 22) ประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้าง อันได้แก่ บ้านที่อยู่อาศัย อาคารสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ประชากรของแต่ละเมืองจะประกอบไปด้วย คนต่างเพศ ต่างวัย ต่างสถานภาพ และประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม เมืองจะมีระบบการบริหารและการปกครองเป็นของตนเอง มีองค์กรทางสังคมต่าง ๆ มากมาย ส่วนคำว่าความเป็นเมือง (Urbanization) หมายถึง กระบวนการที่ชุมชนกลายเป็นเมือง หรือการเคลื่อนย้ายของผู้คน หรือการดำเนินกิจการงานเข้าสู่บริเวณเมืองหรือการขยายตัวของเมืองออกไปทางพื้นที่ การเพิ่มจำนวนประชากร หรือในการดำเนินกิจการงานต่าง ๆ ที่มากขึ้น (อรรถัย ก๊กผล, 2559, น. 23) ซึ่งคำว่า Urbanization ปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1880 ซึ่งในช่วงปีนั้นได้กล่าวถึงการเจริญเติบโตของเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกาว่ามีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว อาทิ เมือง Los Angeles กลายเป็นเมืองที่ไม่สามารถควบคุมได้ ความเป็นเมืองแนวโน้มนักจะถูกมองไปในเชิงผลกระทบในแง่ลบ ตัวอย่างเช่น ความแออัดของที่อยู่อาศัย การจราจรติดขัด ทำให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

2.3.2 ทฤษฎีเมืองและการขยายตัวของเมือง

การศึกษาวិเคราะห์การขยายตัวของเมืองทางด้านกายภาพถูกคิดค้นขึ้นมาเพื่อใช้อธิบายรูปแบบการใช้ที่ดินของเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกาที่สำคัญมี 4 ทฤษฎี ดังนี้ Bollens, John and Schmandt, Henry J (1965, อ้างถึงในกรมโยธาธิการและผังเมือง, 2551 น. 7-8, รัศมี โรจนประดิษฐ์, 2550, น. 10-12, นิภาพรณ เจนสันติกุล, 2556, น. 83-85)

2.3.2.1 ทฤษฎีรูปร่างวงแหวน (Concentric or Gradient Zones) เป็นการศึกษาของ Ernest W. Burgess ที่พัฒนาหรือคิดค้นขึ้นในทศวรรษที่ 1920 และได้รับการตีพิมพ์ในปี 1925 โดยตั้งสมมติฐานว่าการขยายตัวของเมืองจะมีลักษณะเป็นแบบวงกลม ซึ่งแต่ละส่วนของวงกลมจะขยายตัวออกไปจากศูนย์กลางเมือง หรือ Central Business District หรือ CBD เพราะเมื่อความเจริญในศูนย์กลางเมืองโตเต็มที่ ก็จะเริ่มกระจายความเจริญออกไปรอบด้าน จึงก่อให้เกิดวงกลมรอบนอกของ CBD เป็นวงที่ 2 ทำนองเดียวกัน เมื่อความเจริญของวงที่ 2 มากขึ้น ก็กระจายออกไปรอบด้านเป็นวงที่ 3 วงที่ 4 วงที่ 5 แต่ละวงก็จะมีลักษณะเป็นของตัวเองคือ

วงที่ 1 เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ (The Central Business District :CBD) เป็นพื้นที่ทำธุรกิจและทำงานตามหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ธนาคาร โรงพยาบาล เป็นต้น บริเวณนี้จะมีคนอยู่หนาแน่นเฉพาะตอนกลางวันและ ผู้คนไม่นิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณนี้

วงที่ 2 เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งเสื่อมโทรม (Transition Zone) หรือบางครั้งเรียกว่า เขตการขายส่งและอุตสาหกรรมเบา (Wholesale, Light Manufacturing) เป็นเขตอุตสาหกรรมโรงงานเก่า ๆ มีอัตราการก่ออาชญากรรมสูง กลุ่มที่อยู่อาศัยมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำผู้พักอาศัยส่วนใหญ่อพยพมาจากชนบทและไม่ค่อยมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

วงที่ 3 เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยกลุ่มผู้ใช้แรงงาน (Working-Class Residential) เป็นเขตที่ผู้คนย้ายออกมาจากเขตแหล่งเสื่อมโทรม สภาพที่อยู่อาศัยจะดีขึ้นกว่าเดิม ไม่ชิดติดกันเหมือนสลัม

วงที่ 4 เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยชนชั้นกลาง (Middle-Class Residential) เป็นย่านที่มีที่พักอาศัยประเภทห้องชุด โรงแรม บ้านเดี่ยว ผู้พักอาศัยในเขตนี้ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของธุรกิจขนาดเล็กผู้ประกอบการอิสระ พ่อค้า รวมถึง ข้าราชการ และผู้บริหารระดับกลาง

วงที่ 5 เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชนชั้นสูง และชนชั้นค่อนข้างสูง (Upper-Class Residential) เป็นเขตที่ที่พักอาศัยชายเมือง มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก เขตนี้จะมีทั้งชนชั้นกลางค่อนข้างสูงที่เดินทางทั้งรถยนต์ส่วนตัวและรถประจำทางไปทำงานในเมืองและกลับออกมาพักอาศัยในเขตนี้

2.3.2.2 ทฤษฎีรูปเปลือวงกลม (Sector Theory) Homer Hoytเป็นผู้ริเริ่มทฤษฎีนี้ โดยได้ศึกษาโครงสร้างการตั้งถิ่นฐานหรือที่อยู่อาศัยของเมืองในอเมริกาเหนือจำนวน 142 เมือง ซึ่งแนวคิดภายใต้โมเดลนี้ระบุว่า เมืองเกิดจากพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญ แล้วขยายตัวออกไปตามเส้นทางคมนาคมสู่รอบนอกเมือง การขยายตัวของเมืองก่อให้เกิดเขตต่างๆ มีลักษณะแตกต่างกันไปแต่ละเขตต่างมีลักษณะของแหล่งธุรกิจ แหล่งที่อยู่อาศัย ชุมชนแออัดคล้ายๆ ทฤษฎี Concentric Theory ต่างกันตรงที่ทฤษฎีนี้เน้นการขยายตัวตามเส้นทางคมนาคม

2.3.2.3 ทฤษฎี Star Shape Theory เป็นการศึกษาของ Hurd ที่ได้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้น โดยอธิบายว่า เป็นลักษณะการขยายเมืองออกจากศูนย์กลางเมืองไปสู่รอบนอกตามเส้นทางคมนาคมศูนย์กลางเมือง (CBD) จะเป็นศูนย์กลางของเส้นทางคมนาคม อิทธิพลของเส้นทางคมนาคมจะส่งผลให้เมืองขยายตัว ประชาชนจะนิยมอยู่กันอย่างหนาแน่นบริเวณใกล้เคียงกับเส้นทางคมนาคม ความเจริญจะออกจากศูนย์กลางเมืองไปสู่รอบนอกหลายทิศทาง คล้ายๆรูปดาวหรือนิ้วมือ เส้นทางคมนาคมเหล่านี้เป็นตัวเชื่อมระหว่างศูนย์กลางเมือง การขยายตัวแบบนี้จะเป็นเมืองขนาดใหญ่หรือมหานคร

2.3.2.4 ทฤษฎี Multiple Nucleus เป็นการศึกษาศึกษาของ Harris ที่พบว่าศูนย์กลางการเจริญเติบโตตามทฤษฎีนี้ อาจเป็นเขตธุรกิจการค้าภายในเมืองหรือรอบนอกเมือง ย่านอุตสาหกรรม ย่านที่อยู่อาศัยหรือย่านชาวยุโรป ซึ่งเมืองอาจมีหลายศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ บางแห่งอาจมีมาตั้งแต่เริ่มสร้างเมือง หรือบางแห่งอาจจะสร้างขึ้นใหม่ แนวคิดตามทฤษฎีนี้ศูนย์กลางเมืองไม่จำเป็นต้องอยู่บริเวณใจกลางเมือง จำนวนศูนย์กลางความเจริญ หรือที่ตั้งศูนย์กลางความเจริญขึ้นอยู่กับขนาดของเมือง เนื่องจากเป็นเมืองขนาดใหญ่หรือมหานคร มีการคมนาคมและการสื่อสารที่ทันสมัย ศูนย์กลางแต่ละแห่งอาจมีความสำคัญเฉพาะด้าน เช่น ความเจริญจากศูนย์กลางการค้าหลักไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของเมือง

จากสี่ทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญของเมืองและการขยายเมืองเกิดจากการที่ประชากรย้ายจากชนบทเข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง ทำให้ประชากรในเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาด้านชีวิตความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อม เกิดความแออัดทางสังคม การใช้พื้นที่ในเขตเมือง และการเจริญเติบโตของเมืองจะแบ่งเขตความเจริญบนพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ตามคุณสมบัติของประชากรและจะเห็นว่าส่วนใหญ่การขยายตัวของเมืองจะขยายตามเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

2.3.3 ทฤษฎีในการวางผังชุมชนและเมือง

2.3.3.1 Neighborhood Concept ตามหลักการของ Perry ในปี 1926 John and Henry (1965, อ้างถึงใน กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2551, น. 8-11) แบ่งเมืองออกเป็นชุมชนย่อยๆ (Neighborhood Unit) แต่ละชุมชนต่างก็มี Sup-Center ซึ่งมีโรงเรียน ร้านค้า สถานที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นศูนย์กลางชุมชน มีถนนล้อมรอบเป็นขอบเขตของ Unit รัศมีจากศูนย์กลางประมาณ 1/2 ไมล์ เป็นการกระจายความเจริญ (Decentralization) จากชุมชนหลักออกไปสู่ส่วนต่างๆ ของเมืองให้ประชาชนได้รับบริการทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ศูนย์กลางชุมชน : ควรเป็นโรงเรียนประถม หอสมุดสาธารณะ บริการทางด้านสังคม สนามเด็กเล่น เป็นต้น

Perry เสนอแนะว่าใน Neighborhood Unit ควรจะมีประชากรประมาณ 5,000 คน เพื่อให้สัมพันธ์กับบริการด้านสังคม คือ โรงเรียนย่านที่พักอาศัยใน Neighborhood Unit จัดเป็น Housing (อาคารสงเคราะห์) ข้อดีของทฤษฎีนี้คือ ให้ผลดีทางด้านสังคมของชาวเมือง เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชน ทำให้มีการพบปะระหว่างครอบครัวต่างๆ สะดวกสบายในการติดต่อโดยการเดิน เพราะเป็นชุมชนขนาดเล็กต่อไปเมื่อประชากรมีจำนวนมากขึ้นก็ต้องไปสร้าง Neighborhoods แต่ละ Unit ถือว่าเป็น Sup-Unit ใหญ่

The Neighborhood Concept เป็นแนวคิดที่เป็นแบบธรรมชาติ ดูตัวอย่างชุมชนในประเทศไทย วัด และโรงเรียนจะเป็นศูนย์กลางทางด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา เช่นเดียวกัน Newtown ที่เกิดใหม่ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ ประมาณปี ค.ศ. 1976 ต่างก็ใช้ The Neighborhood concept ของ Perry มาใช้ในการออกแบบเมืองแทบทั้งนั้น

2.3.3.2 The Concept Nodes : พัฒนามาจาก Neighborhood concept เป็นแนวคิดในการวางผังอีกแบบหนึ่ง นักผังเมืองไม่คำนึงถึงขนาดและขอบเขตของ Neighborhood Unit ว่าต้องมีรัศมี 1/2 ไมล์หรือไม่ แต่จะเน้นถึงการให้บริการที่เพียงพอทางด้านบริการสาธารณะ และการรักษาสภาพแวดล้อมศูนย์กลางชุมชนประกอบด้วยกิจกรรมหลากหลาย เช่น โรงเรียนชั้นอนุบาล-ประถม สโมสร ร้านค้า สถาบันการเงิน สำนักงาน สนามเด็กเล่น สถานีนอนามัย สถานที่ทำการ สวนสาธารณะ เป็นต้น ประกอบกับเป็น Focal point ของชุมชน (Neighborhood) เรียกว่า Nodal concept ก็ได้แต่จะมีข้อเสียคือเมืองจะแออัดเกิดปัญหาการจราจรบริเวณศูนย์กลางเมือง

2.3.3.3 The Concept Garden of Convenience : A walk town Chapman ให้ข้อคิดว่าความสะดวกสบายเป็นเรื่องที่ต้องนำมาพิจารณาในการเดินทางติดต่อระหว่างที่พักอาศัย และบริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปแต่ละแห่ง A Walk Town คำนึงถึง 2 ประการ คือ

1) การเดินทางติดต่อระหว่างที่พักอาศัยด้วยกันเองถึงกันหมดเพื่อมิให้ชุมชนแยกกันอยู่แบบเอกเทศสมบูรณ์ในตัวเอง กลายเป็น Isolated Neighborhood

2) ขนาดและความหนาแน่นของจำนวนประชากรในแต่ละ Neighborhood Unit จะต้องเหมาะสม เดินทาง 30 นาที ก็สามารถติดต่อกับศูนย์กลางชุมชน และใช้เวลา 15 นาที สามารถเดินทางติดต่อโรงเรียนและร้านค้า แนวความคิดนี้อาจไม่เหมาะสมในปัจจุบัน เพราะการขนส่งโดยรถยนต์และยานพาหนะประเภทอื่น เช่น รถไฟใต้ดิน รถขนส่งสาธารณะ ได้มีการพัฒนามาใช้เดินทางติดต่อในเมืองอย่างกว้างขวางและรวดเร็วมากกว่าการเดินทางเท้า ฉะนั้น ขนาดของ Neighborhood Unit จึงไม่ควรจำกัดอยู่ในรัศมี 1/2 ไมล์ จากศูนย์กลางชุมชนเหมือนแต่ก่อนอีกต่อไป

2.3.3.4 The Concept Garden City : เป็นแนวคิดของ Ebenezer Howard เป็นแนวคิดที่ต้องการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการอยู่อาศัย ในเมืองยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมราวศตวรรษ ที่ 18 เพราะสมัยนั้นในเมืองเต็มไปด้วยโรงงานอุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัยรอบ ๆ โรงงาน ประชาชนเหล่านั้นอยู่กันอย่างแออัด ปราศจากสุขลักษณะอนามัย ก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บมากมาย หลักการของเมืองอุทยาน (Garden City) โดยการสร้างเมืองบริเวณล้อมรอบเมืองหลัก แต่ละเมืองต่างก็มีศูนย์กลางเมืองสมบูรณ์ในตัวเอง เมืองบริวารจะพึ่งพาเมืองศูนย์กลางหลักทางด้านบริการในระดับภาคเท่านั้น เมืองบริวารเหล่านั้นมีประชากรแน่นอน ไม่มีการขยายตัวทางด้านประชากรอีกต่อไป เมื่อเมืองเจริญเติบโตจนถึงเป้าหมายแล้ว เพื่อป้องกันการแผ่ขยายของเมืองบริวาร เสนอแนวคิดไว้ว่าควรมีประชากรประมาณ 32,000 คน ต่อเมือง

บริวาร 1 แห่ง มีพื้นที่สีเขียว (Green Belt) ของพื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้ระหว่างเมือง เพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และป้องกันการขยายตัวของเมือง เมื่อเมืองโตเต็มที่ก็ต้องสร้างเมืองใหม่

2.3.4 การวางผังเมือง (Urban Planning)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางผังเมืองเป็นการศึกษาจากการวิเคราะห์สถานการณ์บ้านเมือง เพื่อให้ทราบสถานะทางการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ประชากร การบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมถึงการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับโครงข่ายคมนาคมและการขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถคาดการณ์แนวโน้ม การเจริญเติบโตของเมืองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันและอนาคต (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2551 น. 4) และเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนผังเมืองรวมควรได้รับการวางและจัดทำอยู่บนพื้นฐานการร่วมกันของทุกภาคส่วน และบนพื้นฐานของการเป็นสาธารณะหรือเป็นส่วนรวม 3 ประการ อันได้แก่ ความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety) สุขอนามัยสาธารณะ (Public Health) และความเป็นอยู่ที่ดีสาธารณะ (Public Welfare) Pujinda (2013, อ้างถึงใน พนิต ภูจินดาและ ชสพล บุญสม, 2559, น. 28)

ภาพที่ 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางผังเมืองรวมและความสัมพันธ์เชื่อมโยงของการวิเคราะห์แต่ละด้าน

2.4 การพัฒนาเมือง

“การพัฒนาเมือง” เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนภาคและเมืองซึ่งเป็นการวางแผนเชิงพื้นที่ที่มีทรัพยากรอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างขาดแคลน ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งานอย่างอิสระ เสรีของประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมจึงต้องมีการวางแผนการใช้สอยพื้นที่ เพื่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวการวางแผนภาคและเมืองจึงได้รับการพิจารณาว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่ต้องทำงานประสานร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีความสำคัญในสองมิติ ได้แก่ มิติเชิงประเด็นของการวางแผน และมิติเชิงพื้นที่ สำหรับมิติเชิงประเด็นของการวางแผน การวางแผนด้านกายภาพเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในประเด็นต่าง ๆ ที่วางไว้ เช่น การกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางแผนทางพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น เครื่องมือ ทางกายภาพดังกล่าวจะเป็นตัวชี้นำการพัฒนาและแก้ปัญหาเพื่อทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ตัวอย่างเช่น การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ จะต้องมีการจัดเตรียมพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจในอนาคตส่วนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรมีการกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อป้องกันการเกิดกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่ที่ควรสงวนและอนุรักษ์ เป็นต้น จึงเกิดการบูรณาการการวางแผนภาคและเมืองเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบในการพัฒนาทั้งหมด ที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับประเด็นในการพัฒนาอื่น ๆ จึงต้องการการวางแผนแบบบูรณาการระหว่างประเด็นต่าง ๆ อย่างเหมาะสมสำหรับมิติด้านระดับเชิงพื้นที่ ศาสตร์แห่งการวางแผนภาคและเมืองได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่หลายระดับ ตั้งแต่ระดับชุมชน เมืองกลุ่มเมือง ภาค ประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดการเตรียมการเชิงพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการพัฒนาในอนาคตและมีความเชื่อมโยงกันในทิศทางที่สอดคล้องกันทุกระดับพื้นที่ เนื่องจากเป้าหมายในการวางแผนภาคและเมืองเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ใหญ่หรือในทางกลับกันเป็นพื้นที่ใหญ่ที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ย่อยในเขตการให้บริการของตนเองจึงต้องมีการจัดลำดับความสำคัญในมิติระดับพื้นที่ สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาและบูรณาการเข้ากับทิศทางการพัฒนาของพื้นที่ที่ใหญ่กว่าและเล็กกว่าพื้นที่เป้าหมายอย่างกลมกลืนอย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการวางแผนภาคและเมืองทั้งในมิติเชิงประเด็นของการวางแผนและมิติเชิงพื้นที่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นแล้วเห็นได้ว่า การพัฒนาแบบบูรณาการไม่ได้ต้องการเพียงแต่การบูรณาการภายในแต่ละมิติเท่านั้น แต่ยังต้องการการบูรณาการระหว่างสองมิติเข้าด้วยกันทั้งมิติเชิงประเด็นในการพัฒนาและมิติเชิงพื้นที่ ซึ่งการบูรณาการดังกล่าว

ต้องการองค์กรที่มีความพร้อมในการสร้าง การประสานทั้งสองมิติเข้าด้วยกันและต้องมีบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทักษะคติ และจรรยาบรรณที่สอดคล้องกับลักษณะงานด้านการวางแผนภาคและเมืองอีกด้วย (พนิต ภูจินดา, 2557, น. 1-2) ดังนั้นในการพัฒนาเมืองจึงจะต้องมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านดังต่อไปนี้

2.4.1 การพัฒนาด้านสังคม

2.4.1.1 ความหมายการพัฒนาสังคม นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายในลักษณะใกล้เคียงกันเกี่ยวกับความหมายการพัฒนาสังคม ดังนี้

วรณูช ลิปิยารักษ์ (2558, น. 4) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาสังคมหมายถึง การทำให้คนกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงโดยมีการวางแผนที่คาดหวังถึงผลลัพธ์ที่สามารถส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเขาเหล่านั้นให้ดียิ่งขึ้น

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2551, น. 4) ได้ให้ความหมายของ “การพัฒนาสังคม” คือการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างสังคมตามแผนของสังคมหนึ่งใดนั้นคือการพัฒนาต้องมีการเปลี่ยนแปลงและเป็นการเปลี่ยนแปลงตามที่ต้องการเปลี่ยนแปลงกำหนดสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงคือ โครงสร้างสังคมซึ่งประกอบด้วยคนระเบียบสังคมและวัตถุสิ่งของทั้งนี้ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการเมืองการศาสนาอนามัยการศึกษาหรือด้านใด ๆ ก็รวมอยู่ในความหมายนี้ทั้งสิ้น

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาสังคม คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมของกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนของสังคมหนึ่งตามที่ต้องการเปลี่ยนแปลงกำหนดสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงซึ่งประกอบด้วยคนระเบียบสังคมและวัตถุสิ่งของ

2.4.1.2 แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคม การเรียนรู้และการทำความเข้าใจในปรัชญาแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะหากนักพัฒนาสามารถเรียนรู้และมีความเข้าใจในหลักแห่งความรู้แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาแล้วนั้นย่อมส่งเสริมต่อการพัฒนาในแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมนั้น ๆ

1) แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) องค์การสหประชาชาติได้ให้คำจำกัดความว่าการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมสูญเสียสิ่งที่เป็นต่อการดำรงชีวิตของเขา (World Commission on Environment and Development, 1987, p. 43) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2549, น. 43) ได้กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกระบวนการสร้างสังคมที่ยั่งยืนอันเป็นสังคมที่ประชาชนในปัจจุบันได้รับสิ่งสนองความต้องการของตนโดยไม่ทำให้สัตว์จำพวกอื่นและผู้คนในรุ่นต่อไปในอนาคตต้องยอมสูญเสียหรือยอมลดความต้องการของตนเองหรือไม่มีโอกาส

ได้บริโภคสิ่งที่จำเป็นบางอย่างในอนาคตการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยการพัฒนาด้านจิตสำนึกการตระหนักรู้ถึงสิทธิของสัตว์โลกที่จะอยู่ร่วมกับมนุษย์และคำนึงถึงความคงอยู่ของทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้ถูกทำลายทิ้งในระดับผู้กำหนดนโยบายและในระดับประชาชนทั่วไปต้องมีจิตสำนึกร่วมกับการคงอยู่ของธรรมชาติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมนุษย์จะต้องคำนึงถึงความสำคัญของระบบนิเวศที่มีต่อสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่จะต้องอาศัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกันและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมบางอย่างเมื่อถูกทำลายจะไม่สามารถฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ได้มีแต่เราสูญเสียไปการพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องดำเนินการในรูปของการศึกษาอบรมในระดับบุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและจะต้องเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการ

พระธรรมปิฎก (2552, น. 178-180, อ้างถึงใน วรนุช ลิปิยารักษ์ (2558, น. 32-33) ได้ระบุถึงองค์ประกอบในการพัฒนาหามี 3 องค์ประกอบนี้แล้วจะทำให้กระบวนการมีการพัฒนาที่สมบูรณ์ขึ้นซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 มีดังนี้ 1) สิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งมีปัญหาจากปัจจัยสำคัญได้แก่ประชากร (Population) ความร่อยหรอของทรัพยากรหรือการใช้ของโลกให้หมดไป (Depletion) เรื่องมลภาวะหรือการระบายของเสียใส่ให้แก่โลก (Pollution) หากเราแก้ไขสิ่งเหล่านี้ด้วยฐานความคิดใหม่วิธีการจัดการที่เปลี่ยนแปลงไปจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ปัญหาได้จริง 2) การพัฒนา (Development) คือการพัฒนาซึ่งหมายถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development) ซึ่งมีองค์ประกอบในการพัฒนา 3 อย่างตามเดิมคือ 1) วิทยาศาสตร์ 2) เทคโนโลยี 3) พฤติกรรมเศรษฐกิจในการผลิตการบริโภคและการแจกจ่ายกระจายรายได้เป็นต้นปัญหาการพัฒนาในด้านนี้เป็นตัวการทำให้เกิดปัญหาในข้อที่ 1 สิ่งแวดล้อม (Environment) หากปล่อยไว้จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โลกจึงจะต้องปรับเปลี่ยนใหม่ให้การปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ประโยชน์ก็ดีการแก้ปัญหาจากปัจจัยเหล่านี้ก็ดีและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ก็ดีเช่นการดำเนินมาตรการในการอนุรักษ์ (Conservation) เป็นไปตามรากฐานความคิดใหม่ซึ่งจะสำเร็จได้ก็ต้องมีปัจจัยในองค์ประกอบข้อที่ 3 (ข้อต่อไป) เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนานั้น 3) การพัฒนามนุษย์ (Human Development) ซึ่งต้องมีการพัฒนาให้ครบ 3 ด้านคือ 3.1) ด้านพฤติกรรมและวิถีใช้ชีวิตตลอดจนการทำมาหาเลี้ยงชีพเป็นระดับที่ปรากฏตัวของการแก้ปัญหา 3.2) ด้านจิตใจเช่นพัฒนาคุณธรรมความเข้มแข็งมั่นคงของจิตใจและสภาพจิตใจที่ดีงามรวมทั้งความสุข 3.3) ด้านปัญญาหรือปรีชาญาณคือความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ รวมทั้งแนวความคิดทัศนคติและค่านิยม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2549, น. 44) ได้กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนมี 3 ประการคือ 1) การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม 2) การไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป 3) มีร่างโครงการพัฒนาที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างไม่สร้างสรรค์

2) แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมูลนิธิชัยพัฒนา (2560) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ดังต่อไปนี้ 1) จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณสุขไปทุกต่าง ๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและกระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ผลด้านบวกเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบท หรือผู้ด้อยโอกาสในสังคมน้อยแต่กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลางในการตัดสินใจ การเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มกันตามประเพณีเพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่แต่เดิมแตก สลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกกลืนเลือนและเริ่ม สูญหายไปสิ่งสำคัญ ก็คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้อำนาจและความมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการเพื่อให้ตนเองได้รับการสนองตอบต่อความต้องการต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นศักยภาพพื้นฐานที่คนไทยและสังคมไทยเคยมีอยู่แต่ เดิม ต้องถูกกระทบกระเทือน ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจจากปัญหาพองสบู่และปัญหาความอ่อนแอของชนบท รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์นี้ได้เป็นอย่างดีดังนั้น“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ 2) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ใน

การวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้ 2.1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ 2.2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 2.3) ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตโดยมี เงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้ 2.3.1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ 2.3.2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

3) ทฤษฎีการพัฒนากระแสหลัก (Mainstream Social Development Concept and Theory) ประกอบด้วย (พีรธร บุษยรัตพันธุ์และคณะ, 2555, น. 11)

3.1) ทฤษฎีวิวัฒนาการ (Evolution Theory) โดยชาร์ลส์ดาร์วินอธิบายกระบวนการคัดเลือกโดยธรรมชาติ (Natural Selection) กล่าวคือสิ่งมีชีวิตมีความหลากหลายตามธรรมชาติและปัจจัยทางธรรมชาติทำให้สิ่งมีชีวิตจำเป็นต้องมีการต่อสู้เพื่อความอยู่รอด (Struggle Existence) สิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุดสิ่งมีชีวิตนั้นจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้นและถ่ายทอดลักษณะที่เหมาะสมและดำรงเผ่าพันธุ์ของตนไว้ได้ (Charles Darwin, 1802-1882) เกิดแนวคิดสังคมแบบชาร์ลส์ดาร์วินที่กล่าวถึงคนแข็งแรงที่สุดหรือเข้มแข็งที่สุดเท่านั้นการอยู่รอดของผู้ที่เหมาะสมที่สุดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของมนุษย์จึงเป็นผลมาจากความสามารถที่แตกต่างกันซึ่งนำไปตามกฎธรรมชาติ

3.2) ทฤษฎีภาวะทันสมัย (Modernization Theory) เป็นแนวคิดทฤษฎีที่เกิดขึ้นในโลกยุคที่มีการจัดแบ่งประเทศต่าง ๆ ในโลกออกเป็นกลุ่มๆ มีกลุ่มประเทศตะวันตกและกลุ่มประเทศตะวันออกกลุ่มประเทศทุนนิยมและกลุ่มประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์หรือกลุ่มประเทศที่ร่ำรวยกับกลุ่มประเทศที่ยากจนซึ่งได้มีผู้พยายามจะหาตัวชี้วัดต่าง ๆ (Indicators) เพื่อนำมาอธิบายอาทิ

การเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องของรายได้เฉลี่ยต่อหัว (Average Incomes) จุดสำคัญประการหนึ่งของทฤษฎีภาวะทันสมัยในเชิงการพัฒนาสังคมคือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ซึ่งเกือบจะกล่าวได้ว่าการ

3.3) ทฤษฎีการพึ่งพา (Dependency Theory) ทฤษฎีพึ่งพานั้นเชื่อว่า ยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนาแบบตะวันตกจะนำประเทศในโลกที่สามไปสู่พัฒนาการของความด้อยพัฒนาโดยอธิบายถึงความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศทุนนิยมที่พัฒนาแล้วกับประเทศล้าหลังความสัมพันธ์แบบครอบงำ-พึ่งพิงซึ่งนอกจากจะถูกครอบงำและพันนาการทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและวัฒนธรรมยังถูกครอบงำและพันนาการภายใต้วาทกรรม“ความช่วยเหลือ” ของประเทศอุตสาหกรรมทุนนิยมอีกด้วย (Hulme and Turner, 1990, อ้างถึงใน พีรธร บุญรัตพันธุ์ และคณะ, ม.ป.ป., น. 12)

3.4) ทฤษฎีการแพร่กระจาย (Diffusion Theory) ทฤษฎีการแพร่กระจายกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคมนั้นเกิดจากการแพร่องค์ประกอบของวัฒนธรรม (Element of Culture) หรือนวัตกรรม (Innovation) จากสังคมที่มีความเจริญไปสู่สังคมที่ด้อยความเจริญและเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เกิดจากการแพร่วัฒนธรรมและมีส่วนน้อยที่เกิดจากการประดิษฐ์ค้นคิดเองในสังคม (Hulme and Turner, 1990, อ้างถึงใน พีรธร บุญรัตพันธุ์และคณะ, ม.ป.ป., น. 12)

3.5) ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ (Globalization Theory) ทฤษฎีโลกาภิวัตน์ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีความทันสมัย (Modernization Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญอย่างมากต่ออิทธิพลของปัจจัยภายนอกซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านเศรษฐกิจการเมืองการปกครองและวัฒนธรรมของประเทศตะวันตกที่กระทำต่อประเทศด้อยพัฒนาทางอุตสาหกรรมผ่านการเชื่อมโยงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ที่เป็นเครือข่ายโยงใยทั่วโลกเพื่อการตัดขวางผลประโยชน์กลับคืนสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วผ่านการเอารัดเอาเปรียบประเทศด้อยพัฒนาในโลกที่สาม (พัชรินทร์ สิริสุนทร, 2552, อ้างถึงใน พีรธร บุญรัตพันธุ์และคณะ, ม.ป.ป., น. 12)

2.4.1.3 ลักษณะของสังคมเมือง สังคมเมือง (Urban Society) หมายถึง สถานที่ตั้งถิ่นฐานอันถาวร หนาแน่น และมีขนาดใหญ่โต บุคคลมีพื้นเพแตกต่างกันมารวมกันอยู่เป็นหมู่เหล่า (Louis Wirth, อ้างถึงในติน ปรัชญพฤทธิ์, 2555) (Tin Prachayapruit, 2012) ประชากรเหล่านี้อาศัยอยู่ร่วมกัน และขยายความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 300 – 10,000 คน ต่อตารางกิโลเมตร ตามกฎหมายแต่ละ ประเทศกำหนดไว้ ซึ่งให้ความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ บทบาทเมืองจากอดีตด้วย ที่อาจได้รับการยกฐานะเป็น เทศบาลตามกฎหมายปกครอง ด้วยการสร้างให้เกิด ชุมชนขึ้นที่ปรากฏเป็นตึก ถนน ประปา และไฟฟ้า โดยมีสำนึกใหม่ที่แตกต่างออกไปจากชุมชนชนบทหรือชานา โดยให้ความสำคัญกับระบบพาณิชยกรรม ที่ให้ ความสำคัญกับการซื้อขายสินค้าและบริการ ผ่าน

กระบวนการผลิตแบบอุตสาหกรรมโรงงาน แต่ยังคงอาศัยพืชเกษตรจากภายนอกเพื่อยังชีพ ซึ่งทดแทนจากการเข้ามาทำงานของคนนอกพื้นที่ โดยมีศักยภาพในการ ให้บริการทางการค้าสมัยใหม่และความหลากหลายทาง ศาสนา ให้เกิดผลต่อการเคลื่อนไหวหลายอย่างในชีวิตของคน มีพื้นฐานชีวิตแตกต่างกัน ได้อาศัยอยู่ร่วมกัน ใน ความเป็นสมัยใหม่ที่มีปฏิสัมพันธ์กันทางวัตถุ ไม่ยึดมั่นใน ตัวบุคคล และควบคุมสมาชิกด้วยกฎระเบียบใหม่ที่สร้าง ขึ้นร่วมกัน (Ficker and Graves, 1971, อ้าง ถึงในดิน ปรัชญพทุทธ์, 2555) (Tin Prachayapruit, 2012)

สังคมเมืองเป็นพื้นที่ที่มีการอาศัยอยู่หนาแน่น แสดงออกซึ่งความเจริญทางกายภาพ แต่อาจเป็นจุด เลื่อมของความอ่อนค้อยด้านจิตใจเชิงจริยธรรม (ทัศนา พุดติกากิจ, 2558) (Thassana Puttikankit, 2015) เพราะสังคมเมืองเป็นกลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) ซึ่งมีสถานภาพและฐานะทาง เศรษฐกิจ อำนาจ และ ความสัมพันธ์ทางการเมือง มีโครงสร้างชนชั้นทางสังคม ชัดเจน ประกอบด้วย กลุ่มคนที่เป็นผู้สืบเชื้อสายมาจาก ตระกูลเก่าและขุนนาง ผู้บริหารในสาขาอาชีพต่าง ๆ นัก ธุรกิจ ข้าราชการ ช่างฝีมือ และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้อพยพจากสังคมชนบทเข้าสู่สังคมเมือง (Yothakong, n.d.) ซึ่งในภาพรวม ความเป็นสังคมเมืองมักแสดงออกให้เห็นว่า ประชาชนอยู่ ร่วมกัน หนาแน่นแออัด เพราะเป็นแหล่งการค้า การศึกษาและการปกครอง มีชีวิตความเป็นอยู่ลักษณะ ต่างคน ต่างอยู่ การติดต่อเกิดขึ้นในระบบความเป็นพิธี การในขณะที่ความสัมพันธ์ส่วนระหว่างบุคคลตัวมี น้อย ถึงแม้ว่าบ้านเรือนจะตั้งอยู่ใกล้กันก็มักไม่รู้จักกันเพราะเป็นครอบครัวเดี่ยวและลักษณะการ ก่อสร้างบ้านเป็น แนวตั้งเนื่องจากที่ดินมีจำกัดและราคาแพง เมื่อบุตร แต่งงานก็แยกครอบครัว ทั้งชาย และหญิงต่างมีอาชีพ เป็นของตนเอง ตามลักษณะความสามารถหรือตามลักษณะทางวิชาชีพ ซึ่ง ก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน เพราะเป็นศูนย์รวมของบุคคลหลายระดับ หลายอาชีพ ชีวิต ความเป็นอยู่จึงมีลักษณะแตกต่างกัน ส่วนใหญ่อิงอาศัยวัตถุนิยมมากกว่าด้านจิตนิยม ต่างคืน รน ขวนขวายหาเลี้ยงชีพ เกิดการแข่งขันกันตลอดเวลา ความสัมพันธ์ ทางจิตใจจึงลดลง เต็มไปด้วยความ หลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นแหล่งอารยธรรมและขนบธรรมเนียมร่วมสมัยซึ่งเป็นอิทธิพล ของ ต่างประเทศ มีวิธีการกำ กับควบคุมสังคมด้วยกฎหมายที่ เป็นแบบแผน เพื่อให้เกิดสิทธิและ บทลงโทษผู้ฝ่าฝืน ระเบียบวินัยของสังคม และลักษณะการดำเนินชีวิตเต็ม ไปด้วยการแก่งแย่งแข่งขัน ทั้งในชีวิตประจำวันและหน้าที่ การงาน เนื่องจากมีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจเฉพาะ หน้าแบบซื้อขาย เท่านั้น เมืองยังเป็นแหล่งทุนเป็นศูนย์กลางการสื่อสารคมนาคม เป็นแหล่งจ้างงานในภาค การผลิต สมัยใหม่ เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและเป็น แหล่งเปิดรับวัฒนธรรมและแบบแผนการดำรงชีวิต ของต่างชาติ นอกจากนั้นเมืองใหญ่ตามภูมิภาคก็เริ่มเติบโต อย่างรวดเร็ว เช่น เชียงใหม่ นครราชสีมา อุบลราชธานี เชียงราย หาดใหญ่ ฯลฯ ทั้งนี้เป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่กำลังขยาย ตัว ภายในประเทศ จากการเพิ่มสัดส่วนของการผลิตภาค หัตถกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมในเศรษฐกิจไทย

ทำให้ต้องการแรงงานและการบริหารจัดการในศูนย์การผลิต ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเมืองมากขึ้น ในขณะที่ในภาคเกษตรกรรม ปริมาณของการผลิตเพื่อขายในตลาดก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดธุรกิจการซื้อขายพืชไร่กระจายไปตามหัว เมืองในส่วนภูมิภาค การเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็วด้วย (ณรงค์ เถิงประชา, 2544)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดด้านสังคมเป็นการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมโดยมีลักษณะความ สัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบอย่างลงตัว ประชาชนสามารถปรับตัวตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสมในสังคมมีวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญและดึงามสืบทอดมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในสภาพแวดล้อมในสังคมมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมือง

2.4.2 การพัฒนาด้านการเมือง

2.4.2.1 ความหมายของพัฒนาการทางการเมือง ผู้วิจัยได้การศึกษาแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาทางการเมืองและได้มีการแสวงหาแนวความคิดและการศึกษาในเรื่องนี้ว่าเป็นระบบโดยคำว่า “พัฒนาการทางการเมือง” เป็นคำใหม่ยังไม่มี ความหมายอันหนึ่ง อันเดียวที่ยอมรับกันในหมู่นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ต่างกันดังนี้

Pye (1966, pp. 45-47) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางการเมืองว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงจากสังคมที่ผูกพันอยู่กับธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมในระบบหมู่บ้านหรือระบบเผ่าไปสู่ความทันสมัยเช่นเป็นสังคมอุตสาหกรรมเป็นสังคมเมืองมีการเชื่อมโยงกับสังคมโลกมากขึ้น ประชาชนมีการอ่านออกเขียนได้มีการศึกษาและมีระบบสื่อสารมวลชนสิ่งเหล่านี้ทำให้ประชาชนในสังคมแปรเปลี่ยนไปสู่รูปแบบชีวิตใหม่ประสบการณ์ใหม่และความต้องการในชีวิตใหม่มีมากขึ้นในขณะที่ทัศนคติความเชื่อและวัฒนธรรมเก่าได้สลายไป

Huntington and GeorgeI (1975, p. 35) ได้ให้ความหมายของพัฒนาทางการเมืองว่าควรครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติดังนี้

1. ด้านทฤษฎีหมายถึงการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองแบบดั้งเดิมไปสู่ระบบการเมืองสมัยใหม่ซึ่งอาจจำแนกอธิบายได้ 3 ลักษณะคือ
 2. ระบบการเมืองที่ใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีเหตุผลกิจกรรมทางการเมืองที่พัฒนาจะเปลี่ยนแปลงไปจากแบบดั้งเดิมที่ผูกพันติดอยู่กับความเชื่อทางศาสนาระบบเครือญาติหรืออำนาจของเผ่าพันธุ์ไปสู่รัฐบาลแห่งชาติ
 3. มีการจำแนกแจกแจงหน้าที่ทางการเมืองออกไปสู่สถาบันต่าง ๆ ตามความสามารถและความชำนาญเฉพาะด้าน

4. เป็นการเปิดโอกาสให้มวลชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ด้านปฏิบัติหมายถึงกระบวนการที่สถาบันทางการเมืองแบบเก่าถูกทำลายลงและสถาบันทางการเมืองแบบใหม่ถูกสร้างขึ้นมาแทนที่แต่ระบบการเมืองใหม่คำนึงถึงการมีเสถียรภาพรัฐบาลของหลายประเทศโดยเฉพาะในประเทศโลกที่สามเมื่อมีปัญหาข้อขัดแย้งทางการเมืองจะมีการถ่ายโอนอำนาจทางการเมืองโดยการปฏิวัติหรือรัฐประหาร ซึ่ง Huntington เรียกว่าเป็นความเสื่อมทางการเมือง (Political Decay) มากกว่าการพัฒนาทางการเมือง

นอกจากนี้อนุสรณ์ ลี้มณี (2548, น. 8-9) ที่ได้เขียนแนวคิดของ Pye (1966) ที่ได้รวบรวมความหมายของพัฒนาการทางการเมืองที่นักรัฐศาสตร์ให้ไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการเมืองอันจำเป็นต่อการปรับปรุงและพัฒนาทางเศรษฐกิจ
2. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการเมืองในสังคมอุตสาหกรรม
3. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงการเมืองให้ทันสมัย
4. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการดำเนินงานของรัฐบาลซึ่งมีลักษณะที่รัฐบาลมีอำนาจครอบคลุมทั่วประเทศ
5. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการพัฒนาระบบบริหารและกฎหมาย
6. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการระดมประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมือง
7. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการพัฒนาระบบประชาธิปไตย
8. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของความมีเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระเบียบ
9. พัฒนาการทางการเมืองเป็นเรื่องของการระดมกำลังและอำนาจอันหมายถึงประสิทธิภาพของระบบการเมืองในการทำงาน
10. พัฒนาการทางการเมืองเป็นลักษณะอันหนึ่งของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

นอกจากนั้น Pye (1966) ไม่ได้ระบุว่าความหมายของการพัฒนาการทางการเมืองทั้ง 10 ความหมายนั้นผิดหรือถูกเพียงแต่กล่าวว่าอาจไม่สมบูรณ์เท่าที่นั่นเขาได้เสนอแนะการมองพัฒนาการทางการเมืองในอีกลักษณะหนึ่งคือให้พิจารณาถึงองค์ประกอบของการพัฒนาการทางการเมืองภายใต้เสนอองค์ประกอบ 3 ประการของการพัฒนาทางการเมืองไว้ดังนี้

1. ความเท่าเทียมกัน (Equality) ความเท่าเทียมกันนี้มิได้หมายความว่าเฉพาะความเท่าเทียมกันตามกฎหมายหรือสิทธิเท่าเทียมกันในทางการเมืองของประชาชนเท่านั้นแต่ยังรวมความถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทั้งในระบอบประชาธิปไตยและระบอบเผด็จการเป็นแต่เพียงในระบบเผด็จการการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องของการระดมพลังจากรัฐบาลความเท่าเทียมกันยังหมายถึงการเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเรื่องความสามารถของบุคคลไม่ใช่ใช้เรื่องชาติตระกูลเป็นเกณฑ์เช่นในอดีตผู้นำประเทศอาทิเจ้าผู้ครองแคว้นกษัตริย์หรือบรรดาขุนนางมักได้รับตำแหน่งโดยการสืบสายโลหิตบิดาเป็นกษัตริย์บุตรก็ได้เป็นกษัตริย์บิดาเป็นขุนนางบุตรก็ได้เป็นขุนนางแต่ในระบบการเมืองในปัจจุบันผู้นำประเทศไม่ว่าจะเป็นประธานาธิบดีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีล้วนแล้วแต่เป็น โดยการอาศัยความสามารถส่วนตัวทั้งสิ้นเช่นผ่านการเลือกตั้งหรือความสามารถทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ กันไม่ใช่เป็นเรื่องของการสืบตระกูล

2. ความสามารถของระบบการเมือง (Capacity) ความสามารถนี้เกี่ยวข้องกับกำกับการดำเนินนโยบาย (Output) ของระบบเป็นเรื่องของความสามารถของระบบว่าจะผลัดกันสังคมและระบบเศรษฐกิจให้เป็นที่ไปตามแนวทางที่ผู้นำต้องการมากน้อยเพียงใดเป็นเรื่องประสิทธิภาพการดำเนินการของรัฐบาลของผู้นำทางการเมืองรวมทั้งสภาพต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานของรัฐบาลระบบการเมืองที่มีความสามารถสูงจะสามารถตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชนได้เป็นอย่างดีมีความสามารถที่จะให้นโยบายได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของรัฐบาลเป็นเรื่องของอาชีพไม่ใช่สมัครเล่นจะต้องยึดความเป็นเหตุเป็นผล (rationality) และหลักของทางโลก (Secular) ในการบริหารงานซึ่งหมายความว่าต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง ไม่ใช่ยึดถือเรื่องของโหราศาสตร์เรื่องของดวงหรือไสยศาสตร์

3. การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ (Differentiation and Specialization) ในระบบการเมืองที่พัฒนาแล้วจำเป็นต้องมีการจำแนกหน่วยงานออกไปตามความสามารถเฉพาะอย่างมีความรับผิดชอบที่เฉพาะเจาะจงถือว่าเป็นการแบ่งงานกันทำตามความสามารถเช่นมีสภาเป็นผู้ออกกฎหมายมีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้บริหารมีศาลเป็นผู้ตัดสินคดีมีระบบราชการซึ่งแบ่งออกเป็นกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตามความชำนาญของคนเป็นต้นแต่การแบ่งแยกเช่นนี้ไม่ใช่ก่อให้เกิดการแตกแยกและเป็นอิสระเอกเทศแต่จะต้องมีการร่วมมือกันประสานงานกันและต้องสอดคล้องกับการรวมตัวกันในชาติ

Almond and Powell (1966) ในหนังสือชื่อ "Comparative Politics: A Developmental Approach" ได้วางลักษณะของพัฒนาการทางการเมืองไว้ดังนี้

1. การแบ่งแยกความแตกต่างในโครงสร้างทางการเมืองกล่าวคือในระบบการเมืองที่พัฒนาแล้วจำเป็นต้องมีการจำแนกหน่วยงานออกไปตามความสามารถเฉพาะอย่างมีความรับผิดชอบที่เฉพาะเจาะจงถือว่าเป็นการแบ่งแยกการทำงานตามความสามารถเช่นมีสภาเป็นผู้ออกกฎหมายมีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้บริหารมีศาลเป็นผู้ตัดสินคดีมีระบบราชการซึ่งแบ่งเป็นกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตามความชำนาญเป็นต้นแต่การแบ่งแยกเช่นนี้ไม่ใช่ก่อให้เกิดการแตกแยกและเป็นอิสระเอกเทศแต่จะต้องมีการร่วมมือประสานงานกันและต้องสอดคล้องกับการรวมตัวกันในชาติ

2. วัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นแบบของทางโลก (Secularization of Politicalculture) กล่าวคือวัฒนธรรมทางการเมืองในสังคมจารีตประเพณีมักเป็นแบบที่ไม่มีเหตุผลยึดถือในเรื่อง โศกลางหรือความเชื่อที่มีติดต่อกันมาโดยไม่คำนึงถึงเหตุผลส่วนการทำวัฒนธรรมทางการเมืองให้เป็นแบบทางโลกนั้นหมายถึงการทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบมีเหตุผลมิใช่เป็นเรื่อง โศกลางหรือความเชื่ออย่างงมงายเป็นแบบที่คำนึงถึงข้อเท็จจริงคือการเชื่อในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจะต้องพิสูจน์จากข้อมูลที่เป็นจริง

3. ความเป็นอิสระของระบบย่อย (Subsystem Autonomy) หมายถึงความเป็นอิสระของหน่วยงานต่าง ๆ ในระบบเช่นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นระบบพรรคการเมือง ตลอดจนกลุ่มผลประโยชน์มีลักษณะเป็นตัวของตัวเองมีการจัดองค์กรที่ดีและสามารถดำเนินงานได้มีอิสระพอสมควร

ความหมายพัฒนาการเมืองของ Almond and Powell (1966) ข้างต้นนี้ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบระบบการเมืองต่าง ๆ ให้เห็นถึงความแตกต่างในขั้นตอนของพัฒนาการเมืองได้แต่ก็มีข้อบกพร่องดังนี้

1. ในด้านวัฒนธรรมทางการเมืองประเทศที่มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและเป็นประชาธิปไตยมานานอย่างอังกฤษและสหรัฐอเมริกาวัฒนธรรมทางการเมืองของคนส่วนใหญ่หาได้คำนึงถึงเหตุผลและข้อเท็จจริงเสมอไปไม่ในการตัดสินใจหลายเรื่องเช่นการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอาจตัดสินโดยอารมณ์หรือโดยความชอบในผู้สมัครเป็นการส่วนตัวได้เช่นกัน โดยเฉพาะในอังกฤษอิทธิพลของจารีตประเพณียังมีอยู่มากทีเดียวในพฤติกรรมทางการเมืองของคนอังกฤษเช่นการแบ่งแยกชนชั้นเป็นต้น

2. ในด้านความเป็นอิสระของระบบย่อยเป็นการโน้มเอียงไปทางระบบการเมืองประชาธิปไตยตะวันตกมากในระบบเผด็จการสมัยใหม่อย่างในสหภาพโซเวียตความเป็นอิสระของระบบย่อยมีน้อยมากเช่นนี้แล้วเท่ากับว่าระบบการเมืองของสหภาพโซเวียตมีการพัฒนาการเมืองน้อยและระบบการเมืองประชาธิปไตยตะวันตกเท่านั้นที่มีการพัฒนาการเมือง

Almond and Powell (1966) ได้เสนอผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองลักษณะที่เป็นแนวความคิดโดยมีหลักเกณฑ์ที่จะวัดถึงการพัฒนาการเมือง 3 ประการคือ

1. การจำแนกโครงสร้างต่าง ๆ (Structural Differentiation) ของโครงสร้างทางการเมืองให้มีหน้าที่เฉพาะอย่างมากขึ้น
2. ระบบย่อยหรือองค์การต่าง ๆ มีความเป็นอิสระพอสมควรในการดำเนินงาน (Subsystem Autonomy)
3. การมีวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยึดหลักการของเหตุผล (Cultural Secularization)

Huntington (1968, pp. 12-14) ได้เสนอความหมายของการพัฒนาการเมืองอีกความหมายหนึ่งที่น่าสนใจว่าการพัฒนาการเมืองเป็นเรื่องที่แตกต่างไปจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองให้เป็นสมัยใหม่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองให้เป็นสมัยใหม่เป็นเรื่องของการแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างซับซ้อนมากขึ้น (Structural Differentiation) เป็นเรื่องของ การขยายอำนาจของรัฐกลางให้ครอบคลุมไปทั่วทุกส่วนในรัฐให้อยู่ภายใต้รัฐบาลเดียวกันอยู่ภายใต้ระบบกฎหมายเดียวกัน (Rationalization of Authority) และเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนแต่การพัฒนาทางการเมืองเป็นเรื่องของการสร้างความเป็นสถาบัน (Institutionalization) ให้กับระบบเพื่อให้ระบบสามารถเปลี่ยนแปลงจากจารีตประเพณีมาสู่ความเป็นสมัยใหม่ได้โดยไม่มีความวุ่นวายไร้เสถียรภาพทุกระบบไม่สามารถเปลี่ยนแปลงจากระบบเก่าไปสู่ระบบการเมืองแบบใหม่ข้างต้นได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่องหลายประเทศประสบกับปัญหาการใช้กำลังรุนแรงทางการเมืองจนการเปลี่ยนแปลงต้องชะงักงันเกิดความเสื่อมทางการเมืองอันตึงตันได้เสนอว่าการทำให้เป็นสมัยใหม่ได้จะต้องสร้างในระบบและสถาบันมีลักษณะของ"ความเป็นสถาบัน" (Institutionalization) ด้วยลักษณะเช่นนี้เท่านั้นระบบหรือสถาบันทางการเมืองจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถกลืนการขยายตัวของมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดีความเป็นสถาบันดังกล่าวของอันตึงตันก็มีองค์ประกอบที่สำคัญคือความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ความสลับซับซ้อน (Complexity) ความเป็นอิสระ (Autonomy) ความเป็นปึกแผ่น (Coherence) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) กล่าวคือความสามารถในการตอบสนองหรือการทำหน้าที่เพื่อการคงอยู่ของสถาบันได้อย่างต่อเนื่องแม้ว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมหรือการเมืองจะมีการเปลี่ยนแปลงไปซึ่งการจะรู้ว่าสถาบันใดมีความสามารถในการปรับตัวมากน้อยเพียงใดนั้นพิจารณาได้จากอายุของสถาบัน (Chronological Age) ช่วงอายุของกลุ่มผู้นำในสถาบัน (Generation Age) และการทำหน้าที่ของสถาบัน (Organization Function)

2. ความสลับซับซ้อน (Complexity) กล่าวคือเป็นการพิจารณาถึงลักษณะของสถาบันว่ามีหน่วยย่อยมากน้อยเพียงใดมีการจำแนกโครงสร้างการทำงานตามความรู้ความสามารถ และมีลักษณะการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้านหรือไม่รวมถึงการพิจารณาในการบังคับบัญชาว่าเป็นไปตามลักษณะตามสายงานหรือไม่อย่างไร

3. ความเป็นอิสระ (Autonomy) กล่าวคือหมายถึงความสามารถของสถาบันที่จะทำการตัดสินใจได้ด้วยตนเองมีอำนาจในการดำเนินนโยบายให้เป็นไปตามระเบียบวิธีการของสถาบันของตนเองได้โดยไม่ถูกรวบงำหรือตกอยู่ภายใต้อำนาจขององค์กรอื่น ๆ

4. ความเป็นปึกแผ่น (Coherence) กล่าวคือหมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันความเป็นปึกแผ่นอันถือเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับเสถียรภาพของสถาบันความเป็นปึกแผ่นนี้เน้นรวมถึงการมีความเห็นสอดคล้องต้องกัน โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับขอบเขตของอำนาจหน้าที่

2.4.2.2 ความสำคัญของการพัฒนาการทางการเมืองของพัฒนาการทางการเมืองมีหลายประการดังนี้ (อนุสรณ์ ถิมมณี, 2548, น. 13-14)

1) พัฒนาการทางการเมืองทำให้เป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของแต่ละประเทศเด่นชัดขึ้นพัฒนาการทางการเมืองช่วยให้เห็นว่าอะไรเป็นเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่น่าพึงปรารถนาและอะไรที่ไม่ใช่ทั้งนี้เพราะพัฒนาการทางการเมืองมักจะพูดถึงเรื่องระบบการเมืองสมัยใหม่ความสามารถของระบบการเมืองความมีเสถียรภาพของระบบการเมืองความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งเป็นเรื่องทีทุกระบบการเมืองควรถือเป็นจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าบางทีผู้นำทางการเมืองไม่ได้ตระหนักว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมสิ่งเหล่านี้บางทีก็เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นการมีส่วนร่วมทางการเมืองแม้ว่าผู้นำจะอยากให้มีแต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งได้จึงได้กลายเป็นลักษณะที่ขาดไม่ได้ของระบบการเมืองสมัยใหม่ปัจจุบันประเทศที่กำลังพัฒนาประสบปัญหาทางการเมืองหลายประการเช่นความไม่รับผิดชอบของผู้นำทางการเมืองความระส่ำระสายทางการเมืองสถาบันทางการเมืองขาดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ พัฒนาการทางการเมืองจะช่วยให้ผู้นำตระหนักว่าปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องของความล้มเหลวทางการเมืองซึ่งต้องรีบแก้ไข และจุดมุ่งหมายที่ควรคำนึงถึงในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้คือระบบการเมืองของประเทศที่พัฒนาแล้ว

2) พัฒนาการทางการเมืองมีความสำคัญอย่างมากต่อแนวทางและวิธีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของแต่ละประเทศการศึกษาพัฒนาการทางการเมืองได้ให้ข้อคิดแก่ผู้นำของประเทศกำลังพัฒนาถึงแนวทางต่าง ๆ ที่จะพัฒนาประเทศว่าสามารถทำได้หลายแนวทางเช่นแนวทางประชาธิปไตยแบบอังกฤษและสหรัฐอเมริกาพัฒนาแบบเยอรมนีที่นำโดยชนชั้นสูงหรือการปฏิวัติคอมมิวนิสต์แบบสหภาพโซเวียตและจีนเป็นต้นหรืออาจมีแนวทางอื่น ๆ อีกสามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแนวทางต่าง ๆ และความเหมาะสมกับสภาพของประเทศของตนเองมากน้อยเพียงใด

3) พัฒนาการทางการเมืองมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจเป็นอย่างมากต่างฝ่ายต่างเกื้อหนุนซึ่งกันและกันอันที่จริงเป็นการยากลำบากที่จะบอกว่าอะไรเป็นเงื่อนไขของอะไรพัฒนาการเมืองเป็นเรื่องต้องมาก่อนพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมหรือต้องมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจก่อนจึงจะมีพัฒนาการทางการเมืองได้แต่ที่เห็นได้ชัดเจนคือพัฒนาการเมืองและพัฒนาการทางเศรษฐกิจส่งเสริมซึ่งกันและกันถ้าระบบการเมืองใดมีความอ่อนแอระส่ำระสายไม่มั่นคงการพัฒนาทางเศรษฐกิจก็ทำได้ลำบากขณะเดียวกันประเทศที่มีความล่าช้าทางเศรษฐกิจมักประสบปัญหาทางการเมืองอยู่ไม่น้อยดังนั้นการพัฒนาการเมืองจะมีส่วนช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจก็จะช่วยให้ระบบการเมืองพัฒนาได้เร็วขึ้น

ดังนั้นจากแนวคิดพัฒนาการเมืองดังกล่าวมาทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของพัฒนาการเมืองกล่าวคือพัฒนาการเมืองหรือการพัฒนาทางการเมืองนั้นเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทั้งระบบและกระบวนการทางการเมือง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตยให้กับระบบการเมืองเศรษฐกิจและสังคมทั้งนี้เพราะระบบการเมืองเศรษฐกิจและสังคมนั้นมีความสัมพันธ์ต่อกัน ดังความคิดของจุมพล หนิมพานิช (2548, น. 45) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าพัฒนาการเมืองคือกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ประกอบไปด้วยการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้านของชีวิตมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายขณะเดียวกันก็ถือว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันและระบบการเมืองใดจะนับได้ว่ามีพัฒนาการเมืองหรือไม่นั้นก็พิจารณาได้จากการแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ (Differentiation and Specialization) กล่าวคือยิ่งโครงสร้างทางการเมืองมีหน่วยย่อยซึ่งทำหน้าที่อันเป็นหน้าที่เฉพาะของหน่วยนั้น ๆ มากเพียงใดการพัฒนาการเมืองก็มีมากขึ้นเท่านั้นซึ่งโครงสร้างทางการเมืองดังกล่าวก็แบ่งเป็นหลายๆหน่วยย่อยเช่นศาลรัฐสภารัฐบาลพรรคการเมืองสื่อมวลชนกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งแต่ละหน่วยก็มีหน้าที่ที่ต่างกันออกไปเช่นรัฐสภาก็มีหน้าที่ออกกฎหมายบางคราวก็มีเลือกและควบคุมรัฐบาลรัฐบาลก็มีหน้าที่บริหารประเทศซึ่งรวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภาศาลก็มีหน้าที่เป็นผู้ตัดสินว่าใครถูกใครผิดเวลาเกิดคดีทั้งนี้ก็โดยถือกฎหมายที่ออกโดยรัฐสภา ทั้งนี้นอกจากศาลยุติธรรมที่ใช้อำนาจตุลาการในการตัดสินคดีแพ่งคดีอาญาดังกล่าวในปัจจุบันก็ยังมีศาลที่ใช้อำนาจตุลาการที่แตกต่างไปจากศาลยุติธรรมทั่วไปศาลดังกล่าวก็คือศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นอีกหน่วยย่อยหนึ่งของโครงสร้างทางการเมืองที่ทำหน้าที่เฉพาะคือมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญอันเป็นการใช้อำนาจตุลาการทางการเมืองเพื่อปกป้องรักษาไว้ซึ่งความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญซึ่งจาก

การศึกษาแนวคิดการพัฒนาทางการเมืองดังกล่าวมาแนวคิดของบรรดานักวิชาการท่านอื่น ๆ หลักการดังกล่าวคือหลักการแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ (Differentiation and Specialization) กล่าวคือการพัฒนาทางการเมืองนั้นคือกระบวนการ (Process) ของการเปลี่ยนแปลงทั้งในรูปแบบและเนื้อหาของระบบการเมืองโดยมีจุดมุ่งหมายปลายทาง (Ends) เพื่อไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยอันเป็นระบบการเมืองที่พึงปรารถนาของกระบวนการพัฒนาการเมืองและการบรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาการเมืองคือความเป็นประชาธิปไตยดังกล่าวได้ก็มีหลักการย่อยๆที่สำคัญหลายประการเช่นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองให้ทันสมัยการดำเนินงานของชาติซึ่งมีลักษณะที่รัฐบาลมีอำนาจครอบคลุมทั่วประเทศการพัฒนากระบวนการบริหารและกฎหมายการระดมประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองการสร้างควมมีเสถียรภาพและความเป็นระเบียบการแบ่งแยกความแตกต่างในโครงสร้างทางการเมืองการทำให้วัฒนธรรมเป็นแบบทางโลก (Secularization of Political Culture) การสร้างความเป็นสถาบัน (Institutionalization) เป็นต้น (สุวัฒน์ศรีทองสุข, 2557, น. 25)

ทั้งนี้ Pye (1966, pp. 33-48) ก็กล่าวถึงลักษณะของการเมืองที่มีพัฒนาการ (Political Development) ดังนี้

1. การสร้างความเป็นสถาบัน (Institutionalization)

1.1 ความสามารถในการปรับตัวของระบบการเมืองมีลักษณะยืดหยุ่น (Adaptability) ปัญหาใดที่มีอยู่ไม่จำเป็นต้องคงอยู่ตลอดเพราะสามารถปรับตัวได้ขึ้นอยู่กับว่าจะช้าหรือเร็ว

1.2 การมีองค์กรที่ซับซ้อน (Complexity) ยิ่งสังคมมีความซับซ้อนยิ่งต้องการผู้ชำนาญงานมาแก้ไข

1.3 ความเป็นกลุ่มก้อนขององค์กร (Coherence) ยิ่งทำให้ศักยภาพในการแก้ไขปัญหาคืบขึ้น

1.4 ความเป็นอิสระ (Autonomy) ความเป็นอิสระของระบบย่อยจะช่วยให้การเมืองมีประสิทธิภาพคนที่รู้ปัญหาหรือประสบด้วยตนเองสามารถแก้ไขได้ตรงจุดกว่าโดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจากระบบใหญ่

2. การเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองอย่างมีเสถียรภาพ (Political Stability)

3. การเสริมสร้างสมรรถนะของระบบการเมืองในการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ (Political Capacity)

2.4.2.3 องค์ประกอบของการพัฒนาการทางการเมือง

Pye (1966, pp. 45-48) ได้สรุปองค์ประกอบอันเป็นสาระสำคัญของการพัฒนาทางการเมืองออกเป็น 5 ประการดังนี้ 1) ความเท่าเทียมกัน (Equality) ซึ่งมีความหมายครอบคลุมทั้งความเท่าเทียมกันทางกฎหมายความเท่าเทียมกันในสิทธิทางการเมืองและความเท่าเทียมกันที่ประชาชนจะได้รับจากการให้บริการของรัฐทั้งทางบริการด้านการศึกษาสาธารณสุข ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความสามารถของระบบการเมือง (Capacity) หมายถึงความสามารถที่ระบบการเมืองจะตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งในทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองโดยที่ระบบการเมืองจะต้องเปิดรับการควบคุมกำกับและตรวจสอบจากประชาชนเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการตัดสินใจใดใดทางการเมืองจะเสริมสร้างให้ประชาชนมีความกินดีอยู่ดีโดยเสมอภาคกัน 3) การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะในประการนี้สอดคล้องกับทัศนะของ Almond and Powell (1966, pp. 299-300) ที่เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญด้านหนึ่งของการพัฒนาการเมืองก็คือการแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ (Differentiation and Specialization) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงเฉพาะทางส่วนการจัดแบ่งโครงสร้างทางการเมืองออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายนิติบัญญัติฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการเป็นต้นนั้นเป็นไปเพื่อให้แต่ละฝ่ายสามารถจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะในการปฏิบัติงานตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุมีผล (Secularization of Political Culture) โดยทั่วไปนั้นสังคมแบบดั้งเดิมที่ปกครองแบบอำนาจนิยมมักจะปลูกฝังให้ประชาชนยึดมั่นใจจารีตประเพณีอย่างขาดเหตุผลยึดถือเรื่อง โชคลางรวมไปถึงการปลูกฝังให้ประชาชนเห็นว่าผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบุญบารมีการพัฒนาทางการเมืองจึงเป็นไปในทางมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนให้เหตุผลในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะความเป็นเหตุเป็นผลที่ประชาชนจะต้องควบคุมกำกับและตรวจสอบการเมืองอย่างใกล้ชิด Almond and Powell (1966, pp. 299-300) กล่าวไว้ว่าลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบเป็นเหตุเป็นผลนี้มักจะพบได้ทั่วไปในสังคมอุตสาหกรรม 5) ความเป็นอิสระของระบบย่อย (Subsystem Autonomy) คือผลผลิตของการกระจายอำนาจทางการเมืองเพื่อให้ระบบย่อยมีอำนาจในการพิจารณาปัญหาสาเหตุความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนรวมถึงการกำหนดแนวทางในการที่จะแก้ไขปัญหาหรือเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4.2.4 เป้าหมายของพัฒนาการทางการเมือง ในการศึกษาพัฒนาการทางการเมืองตามแนวคิดแนวทางต่าง ๆ นั้น โดยทั่วไปอาจสรุปได้ว่ามีเป้าหมายของพัฒนาการทางการเมืองที่สำคัญได้แก่ความมีเสถียรภาพทางการเมืองความชอบธรรมทางการเมืองความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเมืองความเป็นสถาบันทางการเมืองและความทันสมัยทางการเมือง โดยมีรายละเอียดดังนี้ (จูปนรรต พรหมอินทร์ ยุทธพร อิศรชัยและรสลิน ศิริยะพันธุ์, 2554, น. 51-52)

1) ความมีเสถียรภาพทางการเมืองความมีเสถียรภาพทางการเมือง (Political Stability) เป็นเป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาทางการเมืองในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศทั้งหลายมักปรากฏอยู่เสมอว่าได้มีเหตุการณ์ความไม่สงบการใช้ความรุนแรงทางการเมืองการชุมนุมประท้วงการจลาจลการขัดแย้งระหว่างกลุ่มศาสนากลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มตามภูมิภาคอันเป็นอาการของสภาพไร้เสถียรภาพทางการเมืองในกรณีของประเทศกำลังพัฒนานักทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และสังคมวิทยาหลายคนได้ให้คำอธิบายถึงความไม่มีเสถียรภาพในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงให้เป็นสมัยใหม่ทางการเมืองเช่น Deutsch (2006) ได้กล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงให้เป็นสมัยใหม่ทางการเมืองเป็นเรื่องของกระบวนการที่ก่อให้เกิดค่านิยมแบบเก่าๆคร่ำครึและสลายตัวไปและทำให้คนทั้งหลายพร้อมที่จะรับเอาค่านิยมแบบใหม่เข้ามาดังนั้นความวุ่นวายระส่ำระสายทางการเมืองจึงเป็นอาการของความไม่พัฒนาทางการเมืองถ้าจะให้การเมืองพัฒนาความวุ่นวายเช่นนี้ จะต้องลดลงและอยู่ในวิสัยที่จะควบคุมหรือจัดการได้วิธีการสร้างเสถียรภาพวิธีหนึ่งคือการใช้ระบอบประชาธิปไตยอย่างไรก็ตามการใช้ระบอบนี้ในประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศมักประสบปัญหาความวุ่นวายอันเกิดจากปัญหาความอ่อนแอของระบอบแต่ในระยะยาวระบอบประชาธิปไตยสามารถสร้างเสถียรภาพทางการเมืองได้ดีกว่าระบอบอำนาจนิยมระบอบเผด็จการคอมมิวนิสต์เป็นอีกวิธีหนึ่งของการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองในบางประเทศที่ต้องแลกกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

2) ความชอบธรรมทางการเมืองความชอบธรรมทางการเมือง (Political Legitimacy) เป็นเป้าหมายอีกประการหนึ่งของการพัฒนาการเมืองโดยเป็นเรื่องของความถูกต้องตามกฎหมายและการยอมรับของประชาชนโดยแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ 1) ความชอบธรรมต่อตัวผู้นำคือการที่ประชาชนยอมรับว่าผู้นำที่มีอำนาจอยู่ในขณะนั้นได้อำนาจมาด้วยความถูกต้อง 2) ความชอบธรรมต่อรัฐบาลคือประชาชนยอมรับว่ารัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่มีความถูกต้องและ 3) ความชอบธรรมต่อระบบการเมืองคือการที่ประชาชนยอมรับระบบการเมืองว่ามีความถูกต้องหากพิจารณาทั้ง 3 ระดับจะเห็นว่าความชอบธรรมต่อระบบการเมืองมีความสำคัญที่สุดความชอบธรรมเป็นลักษณะหนึ่งของระบบการเมืองแต่เราต้องยอมรับว่ามีระบบการเมืองจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีความชอบธรรมดังนั้นพัฒนาการทางการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ว่า จะทำอย่างไรจึงทำให้ระบบการเมืองมีความชอบธรรม (Pye, 1996, pp. 40-41) ซึ่งอาจทำได้โดยการมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่สอดคล้องสนับสนุน

ระบบการเมืองการมีวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบแผน (Pattern) ของทัศนคติและความโน้มเอียง
 คำนวณ (Orientation) ของประชาชนที่มีต่อการเมืองซึ่งอาจแยกออกได้เป็น 1) ความรอบรู้และความเข้าใจ
 เกี่ยวกับกลไกสถาบันและกิจกรรมทางการเมือง 2) ความรู้สึกผูกพันเกี่ยวข้องกับหรือปฏิเสธกลไกหรือ
 สถาบันการเมืองและ 3) การประเมินผลงานของระบบการเมืองเป็นการแสดงความเห็นเกี่ยวกับการทำงาน
 ของกลไกทางการเมืองตลอดจนผู้นำและสถาบันทางการเมือง (Almond and Powell, 1966, p. 50)

3) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเมืองปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มี
 ผลต่อความชอบธรรมทางการเมืองคือประสิทธิภาพของระบบการเมืองเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบ
 การเมืองใหม่ประชาชนอาจไม่ยอมรับแต่เมื่อระบบการเมืองใหม่นี้ได้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 อย่างต่อเนื่องจะสามารถสร้างการยอมรับและศรัทธาของประชาชนได้ในขณะเดียวกันระบบการเมือง
 ที่มีความชอบธรรมอยู่แล้วแต่ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ
 เวลานานแล้วความเชื่อถ้อยยอมรับในระบบการเมืองนั้นอาจลดลงมีผลเสียต่อความชอบธรรมทาง
 การเมืองได้ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการเมืองจึงเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความชอบธรรม
 ทางการเมืองและถือว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาทางการเมืองด้วยซึ่งเรื่องนี้อาจกล่าวรวม
 เป็นเรื่องของความสามารถหรือสมรรถนะของระบบการเมือง (Political Efficacy) ได้เช่นกันนักทฤษฎี
 ทางการพัฒนาการเมืองแทบทุกคนต่างยอมรับว่าความสามารถหรือสมรรถนะของระบบ
 การเมืองเป็นลักษณะหนึ่งของพัฒนาการเมือง Almond and Powell (1966, pp. 190-203) ได้
 แบ่งแยกประเภทของความสามารถของระบบการเมืองออกเป็นความสามารถในการดึงทรัพยากรมา
 ใช้ความสามารถในการบังคับใช้กฎเกณฑ์ความสามารถในการจัดสรรประโยชน์ความสามารถเชิง
 สัญลักษณ์และความสามารถในการตอบสนองความสามารถในการดึงทรัพยากรหมายถึงประสิทธิภาพ
 ของระบบในการระดมทรัพยากรทางวัตถุและทรัพยากรมนุษย์ส่วนความสามารถในการจัดสรร
 ประโยชน์เป็นเรื่องการแบ่งสรรสิ่งของบริการสถานภาพเกียรติยศและโอกาสให้กับบุคคลหรือกลุ่มใน
 ระบบการเมืองซึ่งเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของระบบการเมืองนอกจากนี้เรื่องความสามารถในการ
 ตอบสนองของระบบการเมืองต้องตอบสนองอย่างน้อยในบางเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ก็จะต้อง
 ตอบสนองในเรื่องใดบ้างต่อใครและอย่างไรความสามารถข้างต้นของระบบการเมืองมีความสำคัญต่อ
 พัฒนาการทางการเมืองเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการพัฒนาความสามารถในเรื่องหนึ่งเป็นเงื่อนไข
 ของความสามารถในอีกเรื่องหนึ่งเช่นระบบการเมืองต้องมีความสามารถในการดึงทรัพยากรมาใช้และ
 ความสามารถในการบังคับใช้กฎเกณฑ์ก่อนที่จะพัฒนาความสามารถในด้านการจัดสรรประโยชน์
 ระบบการเมืองเองต้องมีการปรับโครงสร้างให้มีความชำนาญเฉพาะและมีความซับซ้อนในระดับหนึ่ง
 จึงจะเสริมสร้างความสามารถหรือประสิทธิภาพของคนได้

4) ความเป็นสถาบันทางการเมืองในสังคมที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงสถาบันทางการเมืองทั้งหลายมักขาดความเป็นสถาบันอย่างแท้จริง (Political Institutionalization) ความเป็นสถาบันหมายถึงลักษณะที่สถาบันมีคุณค่าและมีความสามารถในการเผชิญและแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพกล่าวคือมีความยืดหยุ่นปรับตัวได้และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวมีความสลับซับซ้อนและมีความเป็นอิสระดังนี้ (Huntington, 1968, pp. 12-16) 1) ความเป็นสถาบันทำให้สถาบันทางการเมืองและระบบการเมืองมีความเข้มแข็งและรักษาเสถียรภาพทางการเมืองไว้ได้เมื่อประชาชนมีความต้องการมากขึ้นและแต่ละกลุ่มต่างต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองมากขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของตนสถาบันที่มีลักษณะข้างต้นจะสามารถรองรับและตอบสนองสิ่งเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในส่วนของความมีคุณค่า (Value) สถาบันแตกต่างไปจากองค์การธรรมดาในแง่ที่ว่าสถาบันมีคุณค่ามากกว่าองค์การทั่ว ๆ ไปความมีคุณค่าทำให้สถาบันสามารถมีบทบาทต่าง ๆ อันเป็นที่ยอมรับของประชาชนหรือของสังคมการยอมรับในคุณค่าของสถาบันเช่นนี้ย่อมทำให้สถาบันแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ หรือตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดี

2) ในเรื่องของความยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) เมื่อมีความยืดหยุ่นมากย่อมปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมได้มาก

3) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว (Cohesiveness) นี้ไม่ได้หมายความว่าในสถาบันนั้นไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกันบุคคลกลุ่มหรือหน่วยงานในสถาบันนั้นอาจมีความคิดเห็นความต้องการหรือผลประโยชน์แตกต่างกันได้แต่ความแตกต่างนั้นต้องไม่นำไปสู่ความแตกแยกสถาบันจะต้องควบคุมความแตกต่างดังกล่าวให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม

4) ในเรื่องของความซับซ้อน (Complexity) ขององค์การนั้นหมายความว่าสถาบันนั้น ๆ ควรมีหน่วยงานย่อยเป็นจำนวนพอสมควรและแต่ละหน่วยงานนั้นมีความรับผิดชอบที่ชัดเจนและมีความชำนาญเฉพาะที่จะรับผิดชอบได้อย่างดีสถาบันเช่นนี้จะสามารถเผชิญกับการท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ความเป็นอิสระ (Autonomy) หมายความว่าในขณะที่สถาบันนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสถาบันอื่นๆและเมื่อมีความสัมพันธ์กันแล้วถ้าสถาบันหนึ่งสถาบันใดมีอันเป็นไปแล้วย่อมมีผลกระทบต่อสถาบันอื่นๆด้วยดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้ผลกระทบดังกล่าวนำไปสู่การเสื่อมสลายของสถาบันนั้นสถาบันดังกล่าวต้องพัฒนาตนเองให้มีความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง

5) ความทันสมัยทางการเมืองความทันสมัยหรือความเป็นสมัยใหม่ทางการเมือง (Political Modernization) เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาทางการเมืองความทันสมัยทางการเมืองแตกต่างไปจากการพัฒนาทางการเมืองแต่พัฒนาการเมืองเป็นไปไม่ได้ถ้าไม่มีความทันสมัยความทันสมัยทางการเมืองอาจประกอบด้วยลักษณะดังนี้ 1) ระบบการเมืองมีรัฐบาลกลางที่มีอำนาจครอบคลุมทั้งระบบการขยายตัวของรัฐบาลหรือสถาบันทางการเมืองจากส่วนกลางให้มีอำนาจ

ทั้งประเทศถือว่าเป็นความทันสมัยอย่างหนึ่ง 2) มีความเป็นชาติ (Nationhood) การสร้างชาติเป็นเรื่องของการสร้างความผูกพันและความจงรักภักดีของคนที่อยู่ในรัฐนั้นให้มีต่อรัฐให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ร่วมกันของคนในรัฐ 3) การมีโครงสร้างทางการเมืองที่แบ่งแยกความแตกต่างภายใน (Differentiation) และมีความซับซ้อน (Complexity) ลักษณะเช่นนี้หมายความว่าในระบบการเมืองจะมีสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีบทบาทหน้าที่และความชำนาญแตกต่างกัน 4) การใช้เหตุผล (Rationale) ระบบการเมืองสมัยใหม่ใช้เหตุผลเป็นหลักซึ่งหมายความว่าการตัดสินใจต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผล 5) การใช้หลักนิติธรรม (The Rule of Law) เป็นการปกครองหรือการบริหารที่ใช้กฎหมายเป็นหลักไม่ใช่อำนาจอยู่ที่ตัวบุคคล 6) การมีส่วนร่วมทางการเมืองระบบการเมืองสมัยใหม่เห็นว่าประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีได้หลายรูปแบบเช่นการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการแสดงความคิดเห็นการชุมนุมประท้วง เป็นต้น

2.4.2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเมือง Huntington ได้กล่าวถึงการพัฒนาการเมือง (Political Development) และการทำให้ทันสมัยทางการเมือง (Political Modernization) ว่าประกอบด้วยปัจจัยแปรผัน 3 ปัจจัยดังนี้ Huntington (1968, p. 35, อ้างถึงใน ลิขิตธีรเวคิน, 2519, น. 101)

1) ความมีเหตุผลของอำนาจหน้าที่ (Rationalization of Authority) ทั้งในแง่ของที่มาแห่งอำนาจและการใช้อำนาจ

2) การจำแนกแยกแยะและทำหน้าที่ตามความชำนาญเฉพาะอย่างของโครงสร้างของระบบการเมือง (Differentiation and Specialization)

3) การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ต่อมา Huntington (1971, p. 283) ได้เปลี่ยนแนวความคิดในเรื่องการพัฒนาการเมืองโดยเขียนบทวิจารณ์ตัวเองและเสนอความคิดแนวใหม่ในแง่ “The Change to Change: Modernization, Development, and Politics” โดยมองดูการปรับเปลี่ยนของระบบการเมืองที่จะรับการเปลี่ยนแปลงด้านอื่นในแง่นี้จะเห็นว่าเป็นการเลือกใช้คำว่าเปลี่ยนแปลงของระบบการเมืองและเลี้ยงชีพที่ว่าการพัฒนาการเมืองแนวความคิดการพัฒนาการเมืองที่ใช้ได้กับระบบการเมืองทุกระบบทุกยุคทุกสมัยนี้จะพิจารณาเฉพาะด้านการเมืองโดยดูที่สถาบันและกระบวนการทางการเมืองและอำนาจทางการเมืองแนวความคิดอันนี้จะมีลักษณะเป็นกลางโดยไม่มีอคติทางอุดมการณ์ทางการเมืองแผนพัฒนาการเมืองจะประกอบด้วยตัวแปรสามตัวคือ

1) ความสามารถในการที่ทำให้ระบบการเมืองเป็นที่ยอมรับโดยสมาชิกของประชาคมการเมือง (The Capacity to Make the Political System Acceptable by Members of the Political Community) คือการที่ระบบการเมืองนั้นสามารถใช้วิธีโฆษณาชวนเชื่อหรือแสดงความสามารถในการแก้ปัญหาสังคมทำให้เกิดความยอมรับหรือความชอบธรรมขึ้นโดยไม่ใช้กำลังทั้ง ๆ ที่ระบบนั้นอาจเป็นระบบที่มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงแต่ถ้าสมาชิกสังคมยอมรับสภาพดังกล่าวโดยคุณวิเศษเช่นยอมรับสภาพทางสังคมและ

เศรษฐกิจที่ต่ำกว่าสมาชิกอื่นและยังให้ความสำคัญสนับสนุนระบบการเมืองนั้นอย่างเต็มใจและถือว่าระบบการเมืองนั้นมีความสามารถที่ทำให้เป็นที่ยอมรับและมีความชอบธรรมการกล่าวเช่นนี้มีได้หมายความว่า เป็นการสนับสนุนระบบที่ขาดความยุติธรรมทางสังคมแต่เป็นการมองจากความเป็นจริงว่ามีสังคมจำนวนมากที่คนมีความแตกต่างและไม่เสมอภาคกันแต่ยอมรับระบบการเมือง 2) การรับช่วงอำนาจทางการเมืองอย่างสันติ (Peaceful Transfer of Power) หมายถึงการเปลี่ยนตัวผู้นำต้องไม่เกิดจากการใช้อำนาจอาวุธหรืออำนาจทหารหรือวิธีการอันรุนแรงช่วงชิงอำนาจนั้นจะเป็นด้วยการสร้างประเพณีการสืบทอดหรือการเลือกตั้งโดยมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนหรือการต่อรองในพรรคว่าใครควรจะสืบทอดหรือผ่านการทดลองความสามารถเพื่อเป็นผู้นำโดยไปต่อสู้กับชีวิตคนเดียวบนเกาะที่มีภัยอันตรายต่าง ๆ ถ้ารอดชีวิตจะได้เป็นผู้นำซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติของคนบางเผ่าในสมัยโบราณข้อสำคัญคือต้องไม่ใช่กำลังช่วงชิงรัฐประหารยึดอำนาจ 3) ความต่อเนื่องของระบบการเมือง (Continuity of the Political System) ตัวแปรข้อที่สามนี้หมายความว่าระบบการเมืองนั้นต้องมีความต่อเนื่องพอสมควรโดยมีหลักเกณฑ์ในการวัดความต่อเนื่องสองประการคือระบบนั้นต่อเนื่องกันอย่างน้อยสองชั่วอายุคนและมีวิธีการสืบทอดอำนาจให้เห็นด้วยสรุปได้ว่าการพัฒนาทางด้านการเมืองจะมีความเกี่ยวพันในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเพื่อสามารถสนองความต้องการของประชาชนรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นจะต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงนอกระบบการเมืองหากมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งก็ตามต้องอยู่ภายใต้ระเบียบกฎเกณฑ์และยังคงไว้ซึ่งระบบการเมืองเดิม (System Maintenance) และระบบการเมืองต้องสามารถปรับตัว (Adaptability) ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เปลี่ยนไปและการปรับตัวนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและเสถียรภาพทางการเมืองผลการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจะผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านความต้องการ (Demand) และการสนับสนุนหรือเกื้อหนุน (Support) ต่าง ๆ ของประชาชน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดด้านการเมืองเป็นการเมืองในระดับท้องถิ่นที่ระดับท้องถิ่นและระดับ ประเทศในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดอย่างจริงจัง ในบรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

2.4.3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

2.4.3.1 ความหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจ

สุกัญญา ตันธนวัฒน์และคณะ (2552, น. 343) ได้ให้ความหมายเรื่องนี้ว่า การพัฒนาเศรษฐกิจหมายถึงการทำให้รายได้ที่แท้จริงต่อคนเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นเวลานานเพื่อทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพื่อทำให้มีสินค้าและบริการมากขึ้นหรือทำให้รายได้ที่แท้จริงต่อคนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจหมายถึงการมีความสมดุลในตลาดต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
3. มีความเสมอภาคทางเศรษฐกิจหมายถึงการมีความยุติธรรมในการกระจายรายได้และการกำหนดราคาทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน
4. มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจหมายถึงการมีอิสระในการเลือกอาชีพและเลือกวิธีการดำรงชีวิตของแต่ละคนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน
5. มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจหมายถึงการมีความมั่นคงในฐานทางการเงินของประเทศและสถาบันการเงินของประเทศเพื่อให้รัฐบาลสามารถจัดสรรทรัพยากรของประเทศเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ของประเทศ
6. มีความสงบทั้งภายในและภายนอกประเทศ
7. ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีสุขภาพแข็งแรง

2.4.3.2 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจ แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนใหญ่เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้แก่แนวความคิดและทฤษฎีต่อไปนี้ (สุกัญญา ตันธนวัฒน์, 2552, น. 346-347) 1) แนวความคิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก ซึ่งได้แก่ อדםสมิธและจอห์นสจ๊วตมิลล์อธิบายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจว่าเกิดจากการลงทุนด้วยเงินออมของผู้ประกอบการเมื่อมีการลงทุนรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นหรือเกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจคนงานได้รับรายได้เพิ่มขึ้นจำนวนประชากรจะเพิ่มขึ้นจนถึงขนาดสูงสุดซึ่งเป็นขนาดที่รายได้ต่อคนพอสำหรับการยังชีพขั้นต่ำเท่านั้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็จะหยุดและจะเกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้ประกอบการมีเงินออมสำหรับการลงทุนดังนั้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตามแนวคิดนี้จึงมีลักษณะแบบขึ้นบันได 2) ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบสมดุลทฤษฎีการเจริญเติบโตทาง

เศรษฐกิจแบบสมดุลเสนอโดย Rodan and Nurkse ให้มีการลงทุนทำการผลิตทุกสาขาเศรษฐกิจพร้อมกัน โดยเน้นการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีความยืดหยุ่นต่อรายได้สูงเมื่อมีการขยายการผลิตผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตและผู้ประกอบการจะมีรายได้มากขึ้นซึ่งจะเป็นตลาดรองรับสินค้าและบริการซึ่งกันและกันตลาดจึงกว้างขึ้นและเกิดการขยายการผลิตในสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ ต่อไประบบเศรษฐกิจจึงเกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ 3) ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบไม่สมดุลทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบไม่สมดุลเป็นทฤษฎีที่เสนอโดย A.O. Hirschman เนื่องจากเขาเห็นว่าประเทศกำลังพัฒนามีเงินทุนจำกัดไม่สามารถขยายการผลิตทุกสาขาเศรษฐกิจพร้อมกันได้จึงควรเลือกลงทุนในสาธารณูปโภคหรืออุตสาหกรรมการผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนเช่นเลือกลงทุนในสาธารณูปโภคก่อนก็จะเกิดแรงจูงใจให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตเพิ่มขึ้นแต่ถ้าเลือกลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตก่อนก็จะเกิดแรงกดดันให้รัฐบาลเร่งลงทุนในสาธารณูปโภคตามมาในที่สุดแล้วก็จะเกิดจากเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ 4) แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์เป็นแนวคิดของ Dudley Seers ที่เน้นการพัฒนาที่เริ่มจากตัวคนโดยเริ่มจากคนในเขตที่ยากจนที่สุดก่อนทำให้คนเหล่านี้ได้รับสิ่งที่จำเป็นขั้นพื้นฐานต่อการยังชีพซึ่งได้แก่ 4.1) สิ่งของจำเป็นในการดำรงชีวิตหรือปัจจัย 4 สำหรับครอบครัว 4.2) บริการพื้นฐานของชุมชนเช่นระบบไฟฟ้าระบบประปาการศึกษาสาธารณสุขมูลฐานการสื่อสารและคมนาคมเป็นต้น 4.3) สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์เช่นสิทธิในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเรื่องเกี่ยวกับชุมชนเป็นต้น 4.4) การมีงานทำ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดด้านเศรษฐกิจเป็นการลงทุนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจเมืองร้อยเอ็ด ธุรกิจด้านการบริการมีการขยายตัว การท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวประชาชนในพื้นที่มีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย

2.4.4 การพัฒนาด้านการปกครอง

ปัจจุบันระบอบการเมืองที่วางอยู่บนพื้นฐานวิถีคิดเรื่อง “รัฐชาติ” กำลังถูกท้าทายและสั่นคลอน เพราะไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ได้ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ ในด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ความไม่มั่นคงของรัฐและการเมืองภายใน ทำให้รัฐไทยไม่สามารถกำหนด “ตำแหน่งแห่งที่” และ “ท่าที” ของตนเองได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมในเวทีระหว่างประเทศ จึงไม่สามารถดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สร้างสรรค์และสนับสนุนความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านได้ดีเท่าที่ควร สกว. จึงสนับสนุนชุดโครงการวิจัยที่ให้ความสำคัญแก่การออกแบบสถาบันการเมืองใหม่ และเสนอทิศทางนโยบายต่างประเทศใหม่ เพื่อให้ประเทศไทยปรับตัวเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในประเทศ กำหนดจุดยืน

และตำแหน่งแห่งที่ในโลกได้อย่างเหมาะสมตัวอย่างการวิจัยที่กำลังดำเนินการ เช่น การออกแบบระบบการเลือกตั้ง มีการศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้แทนในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทนควรสอดคล้องกับสัดส่วนของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ มากกว่าที่เป็นอยู่หรือไม่ การศึกษาบทบาทของทหารในระบบประชาธิปไตย การศึกษาตัวแบบตำรวจประชาธิปไตยภายใต้แนวคิดว่าการตำรวจคือประชาชน เป็นสมาชิกในสังคมที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาความสงบในสังคม การศึกษาออกแบบงานตำรวจในการชุมนุมประท้วงเพื่อบรรเทาความขัดแย้งในสังคมไทย เป็นต้น (ปีทมาวดี โพนนกุล, 2557, น. 2)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดด้านการปกครองเป็นการปกครองตามรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสม ผู้นำทางการปกครองมีความเหมาะสมแก่ภารกิจในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด กระบวนการทางปกครองเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเกิดการทบทวนภารกิจ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

2.4.5 การพัฒนาด้านกฎหมาย

ชัชวรัตน์ วงศ์วัฒนศานต์ (2562, น. 1-2) ได้กล่าวถึงบทบาทของกฎหมายที่มีต่อสังคมไว้ว่า “ที่ใดมีสังคม ที่นั่นมีกฎหมาย” (Ubi Societas Ibi Jus) เพราะเมื่อคนมาอยู่รวมเป็นสังคม ประโยชน์และความต้องการของแต่ละคนอาจขัดแย้งกันได้ซึ่งกฎหมายจะเป็นมาตรการ อย่างหนึ่งในการควบคุมสังคม (Social Controls) โดยเป็นกติกาเพื่อชี้ขาดความถูกต้องที่ สังคมยอมรับในการเฝ้าหาความเป็นธรรมอันเป็นจุดสมดุล (Equilibrium) ระหว่างประโยชน์ ของเอกชนแต่ละคนในแต่ละเรื่อง หรือระหว่างเอกชนกับส่วนรวม กฎหมายจะก่อตั้งขึ้นใน สังคมในรูปของกฎต่าง ๆ (Social norm) ตั้งแต่ธรรมเนียมปฏิบัติทั้งในทางโลก (Customs) และ ทางธรรม (morals) อันเป็นทั้งกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร (Unwritten law) ไปจนถึง กฎหมายลายลักษณ์อักษร (Written Law) ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อสังคมมีระบอบการปกครอง (Government) ซึ่งทุกสังคมจะมีกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร และที่เป็นลายลักษณ์อักษรใช้ ควบคู่กันมาบ้างน้อยบ้างตามแต่เรื่องที่เกี่ยวข้อง สำหรับการพัฒนาของกฎหมายลายลักษณ์อักษรนั้น หากจะพิเคราะห์กฎหมาย ของสังคมโบราณแล้วจะพบว่าใน ระยะแรก ๆ จะมีกฎหมายควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์น้อยและเกี่ยวข้องกับกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญาสามัญเป็นส่วนใหญ่ แต่ต่อมาเมื่อสังคมพัฒนาไป ซับซ้อนยิ่งขึ้นกฎหมายก็จะมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัวและขยายสาขามากขึ้นไปตามลำดับ เช่น กฎหมายพาณิชย์ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายภาษีอากร กฎหมายปกครอง กฎหมายแรงงาน กฎหมายจำกัดการผูกขาด กฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล กฎหมายควบคุมการค้าก่อสร้างและผัง เมือง กฎหมายประกันสังคม กฎหมายควบคุม และส่งเสริมการเกษตร กฎหมายควบคุมและ จัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติกฎหมายรักษา

ตั้งแวดล้อม กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายควบคุมกิจการโทรคมนาคม กฎหมายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และยังมีขอบเขตใหม่ ๆ ตามมาอีกมาก เช่น กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิที่จะรู้กฎหมาย ควบคุมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ในคอมพิวเตอร์กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิที่จะตาย ฯลฯ การที่กฎหมายขยายตัวตามภาระของรัฐและความซับซ้อนของสังคมเช่นนี้ในประเทศระบบประมวลกฎหมาย (Code Law) เนื่องจากมีการปรับตัวครั้งใหญ่ในศตวรรษที่ 18 และ 19 โดยจัดทำประมวลกฎหมายที่สำคัญต่าง ๆ ขึ้นใช้ปัญหาต่าง ๆ จึงบรรเทาอยู่ระยะหนึ่งส่วนประเทศในระบบ Common Law นั้น เหตุการณ์ปรากฏชัดว่าไม่อาจพึ่งการ พัฒนากฎหมายโดยอาศัยศาลตีความเป็นรายคดี (Case By Case) ได้อีกต่อไปจนปรากฏว่าประเทศในระบบคอมมอนลอว์มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และยากที่จะถือ ว่าเป็นระบบกฎหมายที่พัฒนาขึ้นโดยศาลโดยไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรได้อีก (David, 1984, pp. 98-101) และอาจกล่าวได้ว่าคำว่าระบบคอมมอนลอว์คงเหลือแต่เพียงลักษณะในทางนิติวิธี (Juristic Method) ของการใช้กฎหมายในศาลเท่านั้น ที่ศาลในระบบคอมมอนลอว์จะยึดถือแนวบรรทัดฐานเป็นหลักในการ ตัดสินคดีต่อมา (Stare Decisis) อย่างหนักแน่นและเป็นทางการมากกว่า (Degree) ศาลในระบบประมวลกฎหมาย (Chloros, 1956, pp. 66 - 78)

ในการพัฒนากฎหมายจะส่งผลต่อบทบาททางสังคม 2 ประการ คือ 1) ชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม (Cause) และ 2) เป็นผล (Effect) ที่ต้องบัญญัติขึ้นในสอดคล้องหรือมิให้ขัดขวางกับการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นแล้วในสังคม ในช่วง ค.ศ. 1960-1970 ได้มีวรรณกรรมเกี่ยวกับ “กฎหมายและการ พัฒนา” (Law and Development) เกิดขึ้นมากมายโดยมีแรงคลใจในการจะเข้าไปช่วยประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งพบว่ากฎหมายอันเป็นสถาบันที่สำคัญของสังคมในประเทศนั้น ๆ อยู่ในสภาพที่ ไม่ก้าวหน้าและประสงค์จะนำระบบกฎหมายของประเทศที่พัฒนาแล้วไปใช้ในประเทศกำลังพัฒนาแต่พบว่าไม่เกิดความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งความจริงแนวคิดที่เกิดขึ้นดังกล่าวน่าจะเป็นเพียงการตระหนักในความจริงของนักกฎหมายบางคนที่เพิ่งเริ่มจะเข้าใจว่ากฎหมายมีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างใกล้ชิด โดยกฎหมายมิใช่เป็นเนื้อหาของศาสตร์ที่แยกเป็นเอกเทศออกไปจากศาสตร์ทางสังคม การพูดถึง “กฎหมายกับการพัฒนา” จึงเป็นคลื่นทางวิชาการที่รุนแรงชั่วขณะที่ยากจะ ได้ผลสรุปที่ง่ายภายในเวลาอันสั้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการไปช่วยพัฒนาหรือมีอิทธิพลใน ประเทศโลกที่สาม บางประเทศที่ได้จัดการศึกษาเฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการเข้าใจถึงปัญหา หลักในการพัฒนาสังคมต่าง ๆ และกลไกขององค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่มีไว้เพื่อการช่วยเหลือประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งเป็นการดีที่พยายามจัดทำให้เป็นจริงเป็นจังขึ้น แต่ถ้าเป็นนัก กฎหมายที่เข้าใจถึง “กฎหมาย” โดยลึกซึ้งแล้วจะทราบว่าสังคมแต่ละสังคมไม่เหมือนกันทุก องค์ประกอบ และมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทั้งโดยปัจจัยภายในของสังคมและอิทธิพลจากปัจจัยภายนอกสังคมด้วย ดังนั้น “การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับสังคมหรือการพัฒนา กฎหมายเพื่อชักนำการพัฒนาสังคม จึงเป็นเรื่องที่ต้องพัฒนา

เรื่อยไปตลอดเวลาโดยมากบ้าง น้อยบ้างตามความจำเป็นแห่งสภาพของสังคม” ซึ่งการพัฒนากฎหมายของแต่ละสังคมนั้น จำเป็นต้องอาศัยศาสตร์ต่าง ๆ เข้าช่วยในการวิเคราะห์หาข้อยุติเช่น เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา แม้กระทั่งวิทยาศาสตร์สถิติและคณิตศาสตร์ก็เริ่มมีผู้นำเอามาใช้ในการวิเคราะห์ กฎหมาย เพราะตามความจริงแล้วกฎหมายมีฐานเป็นศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านี้ (Jones, 1966) ซึ่งทัศนคติต่อกฎหมายเช่นนี้ความจริงนักกฎหมายทั่วไปในต่างประเทศเข้าใจกันเช่นนี้อยู่แล้วจนเป็นเรื่องปกติที่ ไม่มีผู้ใดพูดซ้ำกันอีก แต่ในประเทศไทยหากเป็นบุคคลที่ไม่อยู่ในวงการจัดทำกฎหมายก็คงมิได้ตระหนักในความจริงนี้มากนัก โดยเฉพาะการสอนวิชานิติปรัชญาของไทยมักเน้นในทาง กว้างให้รู้ ให้มากที่สุดที่สุดในประวัติศาสตร์ของนิติปรัชญา ซึ่งนักปราชญ์และศัพท์เฉพาะของแต่ละแนวคิดมากกว่าที่จะวิเคราะห์แนวคิดหรือทฤษฎีใดที่สมควรยึดถือว่าถูกต้องในการพัฒนากฎหมายนั้น เมื่อเป็นที่เข้าใจแน่ชัดแล้วว่ากฎหมายเกี่ยวข้องกับอยู่กับศาสตร์ด้านต่าง ๆ ทั้งหมดการพัฒนากฎหมายจึงจะอาศัยแต่นักกฎหมายไม่ได้และต้องมีนักวิชาการฝ่ายอื่น ๆ ร่วมด้วย (Whalan, 1982, pp. 658-660)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดด้านกฎหมายคือประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดสามารถปฏิบัติตามบทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความสอดคล้องกันทุกฉบับเกิดกระบวนการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้บทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

2.4.6 การพัฒนาด้านเทคโนโลยี

การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกสบาย ในเชิงกายภาพเพื่อสร้างคุณค่าในระดับบุคคลเป็นหลัก แม้ว่ามีผู้ประกอบการเริ่มขยายการพัฒนาเทคโนโลยีไปเพื่อสร้างเครือข่าย เช่น การสร้างสังคมออนไลน์ในกลุ่มผู้อาศัย การเชื่อมโยงกับเครือข่ายโรงพยาบาล แต่ยังเป็นไปเพื่อประโยชน์หรือคุณค่าส่วนตนในระดับบุคคลเท่านั้น และใช้กับโครงการที่เพิ่งพัฒนาใหม่ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา ผู้บริโภค ผู้ประกอบการ และทุกภาคส่วนควรพิจารณา คือการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืนได้อย่างไรทั้งชุมชนที่มีอยู่และชุมชน จากแนวคิดที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีให้ตอบ โจทย์นั้นจะต้องได้ทั้งมุมมองเชิงความสะดวกสบาย (Convenience) และการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ (Relationship) สำหรับผู้ประกอบการทุกราย ท่านสามารถเริ่มต้นจากสิ่งที่มีจึงจะเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ไม่เฉพาะของตนแต่เพื่อชุมชนด้วยเนื่องจาก เทคโนโลยีไม่ได้หมายความว่าถึงแอปพลิเคชันระบบอัตโนมัติ การติดต่อกับนิติบุคคลนั้นมีหัวใจสำคัญคือการได้พบปะพูดคุยสื่อสารและสอบถามความเป็นอยู่ของเจ้าของร่วมและผู้อยู่อาศัย พร้อมตรวจสอบความปลอดภัยอันอาจเกิดจากบุคคลแปลกหน้า และยังเป็นการสร้าง ความ

ผูกพันในชุมชนด้วย เทคโนโลยีที่ควรเสริมขึ้นนอกจากการชำระเงินอัตโนมัติแล้วคือ การแจ้งเตือนล่วงหน้า การระบุและจัดเวลาของเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสม และระบบติดตามและแจ้งความคืบหน้าเรื่อง ที่เจ้าของร่วมได้ขอความช่วยเหลือไว้ ระบบและศูนย์รับแจ้งเหตุความปลอดภัย 24 ชั่วโมงที่ใช้ได้ ครอบคลุมทุกโครงการทั้งใหม่และเก่า ระบบการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ จึงจะสะท้อน ถึงความ “ใส่ใจ” ในเจ้าของร่วมและผู้อยู่อาศัย (Human Centric) และช่วยให้ชุมชนเกิดความเชื่อมั่น วางใจและไว้วางใจ ในสินค้าและบริการของผู้ประกอบการ อันจะนำไปสู่ชุมชนน่าอยู่อย่างแท้จริง (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2562, น. 1)

2.4.6.1 ความหมายของเทคโนโลยี พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น.534) ได้ให้นิยามไว้ ดังนี้เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม

Turban, et al. (2006, p. 21) ได้ให้นิยามไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หมายถึง ชุดของระบบคอมพิวเตอร์ ที่นำมาใช้ภายในองค์กร หรืออีกนัย หนึ่งคือเทคโนโลยีพื้นฐานของระบบสารสนเทศที่ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล เครือข่ายและโทรคมนาคม รวมทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ โดยถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ด้าน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศ และจากความหมายข้างต้นสามารถกำหนดโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ 1) Hardware คือ ชุดของอุปกรณ์ เช่น จอมอนิเตอร์ (Monitor) หน่วยประมวลผล (Processor) แผงแป้นอักขระ (Keyboard) และเครื่องพิมพ์ (Printer) ที่ถูกนำมาใช้ร่วมกันเพื่อการรับเข้าข้อมูลและสารสนเทศ การประมวลผล และการส่งผลลัพธ์ ออกทางจอมอนิเตอร์หรือเครื่องพิมพ์ 2) Software คือ ชุดคำสั่งสำหรับการประมวลผลของฮาร์ดแวร์ 3) ฐานข้อมูล (Database) คือ ชุดของแฟ้มข้อมูล และตารางความสัมพันธ์ที่ใช้จัดเก็บข้อมูลซึ่งมี ความหมายเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน 4) เครือข่ายและโทรคมนาคม (Network and Telecommunication) คือ ชุดของอุปกรณ์เชื่อมต่อระบบที่มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ แตกต่างกันซึ่งอาจมีการสื่อสารข้อมูลทางไกลและในบางครั้งอาจใช้ระบบไร้สาย (Wireless System) 5) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Devices) คือ อุปกรณ์วงจรไฟฟ้าบนเครือข่ายทั้งในรูปแบบใช้ สายและไร้สาย ที่ถูกนำมาใช้ร่วมส่วนประกอบข้างต้นเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของระบบสารสนเทศที่ใช้ คอมพิวเตอร์ประมวลผล

2.4.6.2 คุณลักษณะของสารสนเทศ

Shelly, et al. (2002) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของสารสนเทศที่ดีมีคุณภาพควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ถูกต้องแม่นยำ (Accurate) สารสนเทศที่มีความถูกต้องจะต้องปราศจากข้อผิดพลาด (Error) ใด ๆ อย่างไรก็ตามถ้าข้อมูลที่ป้อนเข้าสู่กระบวนการประมวลผลไม่ถูกต้องก็อาจก่อให้เกิดสารสนเทศที่ไม่ถูกต้องได้ 2) สมบูรณ์ครบถ้วน (Complete) สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง (Fact) ที่สำคัญอย่างครบถ้วน 3) เข้าใจง่าย (Simple) สารสนเทศที่มีคุณภาพจะต้องเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนต่อความเข้าใจ กล่าวคือต้องไม่แสดงรายละเอียดที่ลึกมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ที่ใช้ในการตัดสินใจสับสนและไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อมูลหรือสารสนเทศใดมีความจำเป็นจริง ๆ 4) ทันต่อเวลา (Timely) สารสนเทศที่คืนนอกจากจะมีความถูกต้องแล้วข้อมูลต้องทันสมัยและรวดเร็ว ทันต่อเวลาและความต้องการของผู้ใช้ในการตัดสินใจ 5) เชื่อถือได้ (Reliable) สารสนเทศที่เชื่อถือได้ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของวิธีการรวบรวมข้อมูลที่นำเข้าสู่ระบบ 6) คุ่มราคา (Economical) สารสนเทศที่ผลิตควรจะต้องมีความประหยัด เหมาะสมคุ้มค่างบราคา ผู้บริหารมักจะพิจารณาถึงคุณค่าของสารสนเทศกับราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อการได้มาซึ่งสารสนเทศนั้น ๆ 7) ตรวจสอบได้ (Verifiable) สารสนเทศจะต้องตรวจสอบความถูกต้องได้ กล่าวคือผู้ที่ใช้สามารถตรวจสอบข้อมูลเพื่อความมั่นใจว่ามีความถูกต้องต่อการนำไปตัดสินใจได้ ซึ่งอาจมีการตรวจสอบข้อมูลโดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลลักษณะเดียวกันจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง 8) ยืดหยุ่น (Flexible) สารสนเทศที่มีคุณภาพนั้นควรจะสามารถนำไปใช้ได้ในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน 9) สอดคล้องกับความต้องการ (Relevant) สารสนเทศที่มีคุณภาพจะต้องมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และสนองต่อความต้องการของผู้ใช้เพื่อการตัดสินใจ 10) สะดวกในการเข้าถึง (Accessible) สารสนเทศจะต้องง่ายและสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูลตามระดับสิทธิของผู้ใช้ เพื่อจะได้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ถูกต้องตามรูปแบบและทันต่อความต้องการของผู้ใช้ 11) ปลอดภัย (Secure) สารสนเทศจะต้องถูกออกแบบและจัดการให้มีความปลอดภัยจากผู้ที่ไม่มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลหรือสารสนเทศนั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือในพื้นที่เกิดการเตรียมการรองรับเทคโนโลยีในประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่ สามารถแสดงความคิดเห็นต่อการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่ เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการคุ้มค่างบประมาณของทางราชการในการจัดหาและไม่กระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

2.5 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดร้อยเอ็ด

จังหวัดร้อยเอ็ดมีการขุดพบแหล่งโบราณคดีบ้านเมืองบัวซึ่งสันนิษฐานว่าชุมชนโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ค้นพบมีอายุประมาณ 1,800-2,500 ปีมาแล้วและมักมีถิ่นฐานอยู่บริเวณลุ่มน้ำกับใกล้แหล่งเกลือสินเธาว์อิทธิพลของพุทธศาสนาภายใต้วัฒนธรรมทวารวดีได้เข้ามาเมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ 12-15 มีหลักฐานสมัยทวารวดีที่สำคัญ เช่นคูเมืองร้อยเอ็ดเจดีย์เมืองหงส์ในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมานกลุ่มใบเสมาบริเวณหนองศิลาเลขในเขตอำเภอนมไพรและพระพิมพ์ดินเผาปางนาคปรกที่เมืองไพรในเขตอำเภอเสลภูมิ โดยวัฒนธรรมจากอาณาจักรขอมได้แพร่เข้ามาในพุทธศตวรรษที่ 16 ปรากฏหลักฐานอยู่มาก เช่น สถาปัตยกรรมในรูปแบบของปราสาทหิน เช่น กู่กาสิงห์ในเขตอำเภอเกษตรวิสัยปราสาทกู่ในเขตอำเภอธวัชบุรีกู่พระโกนาในเขตอำเภอสว่างภูมิและประติมากรรมที่เป็นรูปเคารพทางศาสนาที่เป็นเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่ทำจากหินทรายและโลหะเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดร้อยเอ็ด ดังต่อไปนี้

2.5.1 ที่ตั้ง

จังหวัดร้อยเอ็ดตั้งอยู่ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยระหว่างเส้นรุ้งที่ 15 องศา 24 ลิปดา ถึง 16 องศา 19 ลิปดา และเส้นแวงที่ 103 องศา 17 ลิปดาถึง 104 องศา 22 ลิปดา ทิศเหนือติดจังหวัดกาฬสินธุ์และมุกดาหารทิศใต้ติดจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ ทิศตะวันออกติดจังหวัดยโสธร ทิศตะวันตกติดจังหวัดมหาสารคามอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทาง 512 กิโลเมตร มีพื้นที่ 8,299.46 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 5,187,156 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของภาค จัดเป็นลำดับที่ 10 ของภาค และลำดับที่ 23 ของประเทศ

2.5.2 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ : ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 130 – 160 เมตร ซึ่งสภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดร้อยเอ็ดสามารถแบ่งได้ ดังนี้

- 1) พื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัด ในพื้นที่อำเภอหนองพอก อำเภอโพธิ์ชัยอำเภอโพนทอง และอำเภอเมยวดี มีลักษณะเป็นภูเขาเตี้ย ๆ และพื้นที่ป่าส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำของลำน้ำยังสภาพพื้นที่ลาดเทจากทิศตะวันออกและทิศตะวันตกเข้าหาลำน้ำยัง
- 2) พื้นที่ตอนกลาง ในเขตท้องที่ อำเภอเสลภูมิ อำเภออาจสามารถ อำเภอเมืองสรวง อำเภอธวัชบุรี อำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอศรีสมเด็จ อำเภอจังหารอำเภอเชียงขวัญ และอำเภอทุ่งเขาหลวงเป็นพื้นที่ราบสูง สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นมีแม่น้ำชีไหลผ่าน สภาพพื้นที่ลาดเท จากทิศตะวันตกไปทางทิศเหนือและตะวันออกเข้าหาแม่น้ำชี
- 3) พื้นที่ทางตอนล่างในเขตท้องที่ อำเภอสว่างภูมิ อำเภอเกษตรวิสัยอำเภอ

ปทุมรัตต์ อำเภอนมไพธ อำเภอนพนทราย และอำเภอนองสีเป็นที่ราบต่ำรูปกระทะที่เรียกว่า “ทุ่งกุลาร้องไห้” เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิขนาดใหญ่สภาพพื้นที่ลาดเทจากทางทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เข้าหาแม่น้ำมูล มีลำน้ำเสียวไหลผ่านและมีแม่น้ำมูลเป็นเส้นเขตแดนกับจังหวัดสุรินทร์

2.5.3 การปกครอง

การแบ่งการปกครองของจังหวัดร้อยเอ็ดแบ่งการปกครองออกเป็น 20 อำเภอ 193 ตำบล (รวมตำบลในเมือง) 2,446 หมู่บ้าน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ รวม 203 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 73 แห่ง (เทศบาลเมือง 1 แห่งเทศบาลตำบล 72 แห่ง) และ องค์การบริหารส่วนตำบล 129 แห่ง มีประชากรทั้งหมดจำนวน 1,307,963 คน แบ่งเป็นผู้ชาย 651,455 คน ผู้หญิง 656,408 คน

2.5.4 อาชีพและรายได้

รายได้ของประชากร โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดร้อยเอ็ดขึ้นอยู่กับภาคการค้าส่งและการค้าปลีกภาคการเกษตรกรรม และภาคการศึกษาเป็นสำคัญตามลำดับโดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ปี 2557 จำนวน 66,693 ล้านบาท มีรายได้ประชากรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน ปี 2557 จำนวน 61,933 บาท/คน

ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (30,000 บาท/คน/ปี) จากการจัดเก็บข้อมูลจปฐ.ปี 2559 จังหวัดร้อยเอ็ดมีจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (30,000 บาทต่อคนต่อปี) จำนวน 780 ครัวเรือน และมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 72,773 บาท/คน/ปี

ผลิตผลทางการเกษตรประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดร้อยเอ็ดประกอบอาชีพเกษตรกรรมคือ การทำนาข้าว โดยในปีการเพาะปลูก 2558/2559 มีพื้นที่ปลูกข้าวเหนียวและข้าวเจ้า รวม 3,500,736 ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวเป็นอันดับหนึ่งของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางแยกเป็น ข้าวเจ้า 2,849,907 ไร่ ข้าวเหนียว 650,829 ไร่)และมีพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิ (ข้าวหอมมะลิ 105 และ กข15) ที่สำคัญของจังหวัดในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอสุวรรณภูมิอำเภอพนนทราย อำเภอปทุมรัตต์ และอำเภอนองสีและมีพื้นที่ในการปลูกข้าวเหนียว (กข.6) ที่สำคัญของจังหวัดจะปลูกในพื้นที่โซนเหนือของจังหวัด ได้แก่ อำเภอพนนทองอำเภอโพธิ์ชัย อำเภอนองพอก และอำเภอเสลภูมิ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2562)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชูลิรัตน์ เจริญพร (2560, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดพทุมธานี เมืองน่าอยู่ เป็นแนวคิดเพื่อการพัฒนาพื้นที่ชุมชนตำบลหลักหก เป็นการศึกษา และพัฒนา กระบวนการจัดการปัญหาบนพื้นฐานปรัชญา แนวคิด และหลักการของ “เมืองน่าอยู่” เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ศึกษา คือ พื้นที่ชุมชนในตำบลหลักหก การศึกษาประกอบด้วย 3 กระบวนการ คือ 1) วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของชุมชน 2) การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมแก้ การจัดการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในศักยภาพของชุมชน 3) พัฒนากิจกรรมนำร่องด้านการจัดการน้ำเสียโดยศักยภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการศึกษาพบว่าด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรวิชาชีพในพื้นที่ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น ยังต้องการความสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการผลักดันให้มีนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพยังต้องเป็นประเด็นร่วมการผลักดันของพื้นที่เพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนในการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพที่ดี

กรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพักตรา สุทศสุภา (2560, น. 23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย ชุมชนเมืองสร้างสรรค์เป็นชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ชาวชุมชนมีอาชีพและทักษะที่คล้ายกันและบ้านสามารถเป็นพื้นที่แสดงงานศิลปะและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี จึงสามารถเป็นจุดเริ่มต้นของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการผลิตสินค้าที่มีเอกลักษณ์แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของสถานที่นั้น โดยจะเป็นที่สนใจของกลุ่มที่เรียกว่ามวลชนสร้างสรรค์ซึ่งต้องการที่จะอยู่อาศัยภายในเมืองที่มีสภาพแวดล้อมดีและมีสิ่งอำนวยความสะดวกเอื้อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนเมืองสร้างสรรค์ วิธีการศึกษาประกอบด้วย การค้นคว้าเอกสาร นวัตกรรมการพัฒนาสินค้าท้องถิ่น และข่าวสารการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยการรวบรวมเอกสารจากท้องถิ่น การสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเมืองสร้างสรรค์ นำข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดชุมชนเมืองสร้างสรรค์ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบดัชนีชี้วัดความเป็นชุมชนเมืองสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถามสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ประชาชนผู้อยู่อาศัย และวิพากษ์ชุดข้อมูลที่ได้กับกรอบแนวคิดของ Aaron Borchardt, Charles Landry, Richard Florida, UNESCO and UNCTAD ผลการวิจัยพบว่าแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ คือ สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองที่น่าอยู่ สิ่ง

อำนวยความสะดวกต่อการคิดสร้างสรรค์ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนเมืองสร้างสรรค์มีการเปิดกว้างทางความคิดและเสรีภาพในการอยู่อาศัย ไม่มีการจำกัดเพศ อายุ หรือชนชาติ ซึ่งประโยชน์จากการวิจัยคือแนวคิดและรายละเอียดขององค์ประกอบชุมชนเมืองสร้างสรรค์ในประเทศไทย

จิรัตน์ ชีระวราพฤกษ์ และ ธราธร พชรฐิติกุล (2560, น. 120) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนกับการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในประเทศไทย บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยได้ทำการเปรียบเทียบแนวคิดและตัวชี้วัดในการดำเนินงานของแนวคิดทั้งสี่ รวมถึงหาแนวทางในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผลการศึกษาพบว่าแนวคิดทั้งสี่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน แต่การเชื่อมโยงของแนวคิดแต่ละแนวคิดมีไม่ครบถ้วน กล่าวคือ แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นจะเน้นในด้านคน โลก ความเจริญ ความสงบ และหุ้นส่วนความร่วมมือ แต่แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนนั้นเน้นในด้านของคน และ โลกเท่านั้น ในส่วนของแนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นแนวคิดที่เน้นในด้านของการอยู่ร่วมกันของอุตสาหกรรม ชุมชน และสังคม ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนแล้วพบว่าได้มีการให้ความสนใจอย่างครบถ้วนทั้งห้าด้าน ในการศึกษาตัวชี้วัดความสามารถของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พบว่าการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไม่ได้พิจารณาถึงขอบเขตและข้อจำกัดในการดำเนินงาน กล่าวคือ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายของภาครัฐ ซึ่งการที่จะทำให้แนวคิดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศประสบความสำเร็จ การดำเนินงานนั้นจะต้องสอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายของภาครัฐ

พนิต ภูจินดา และ ยศพล บุญสม (2559, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดการพัฒนาเมืองต้นแบบ บทความนี้เป็นการนำเสนอแนวคิดการพัฒนาเมืองต้นแบบ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการวิจัย “คู่มือแนวทางสู่การออกแบบเมือง” ซึ่งถูกจัดทำขึ้นเพื่อจัดประเภทเมืองตามบทบาท องค์ประกอบ และลักษณะ ของเมือง ผ่านกระบวนการศึกษาและคัดเลือกหลักทฤษฎีการพัฒนาเมืองที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จ ของต่างประเทศ อันประกอบด้วยการศึกษาข้อมูล เกณฑ์องค์ประกอบ ตัวชี้วัดด้านต่างๆ ปัจจัยหลักและปัจจัยเสริมที่สามารถประยุกต์ใช้กับการวางผังเมืองในพื้นที่ที่เหมาะสมตามลักษณะของเมืองประเภทนั้น ๆ และยังคงสอดคล้องกับองค์ประกอบ และบริบทของสังคมไทย เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ได้จริงในอนาคต โดยมีขั้นตอนการวิจัยที่ผ่านการวิเคราะห์ในการดำเนินการศึกษาเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ สามารถนำมาสู่การนำเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองที่มีลักษณะแตกต่างกันตาม ศักยภาพและบทบาทของเมือง 5 ประเภท ได้แก่

เมืองท่องเที่ยวด้านนันทนาการและบันเทิง เมืองอุตสาหกรรม เมืองศูนย์ราชการ เมืองการศึกษา และเมืองศูนย์กลางคมนาคมขนส่งทางน้ำและโลจิสติกส์ โดยการพัฒนาเมืองทั้ง 5 ประเภทนี้จะเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อนและรองรับการพัฒนาของประเทศไทยในอนาคตอย่างเหมาะสม และยั่งยืน เนื่องจากการวางและการออกแบบทางผังเมืองต้องมีหลักเกณฑ์ แนวคิดที่สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพและบทบาทของเมืองหรือพื้นที่นั้น ๆ และช่วยแก้ไขปัญหาพื้นที่อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม

สุพรรณษา เศษแสงศรี สุรศักดิ์ ชะมารัมย์ (2559, น. 197-208) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาองค์การ ผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาองค์การผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์การผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์การผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 223 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบ One sample และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการพัฒนาองค์การผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมากกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ปัจจัยด้านการบริหารยุทธศาสตร์ และปัจจัยด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์การ ผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสามารถทำนายความแปรปรวนของการพัฒนาองค์การผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร้อยละ 81.50 ($R^2 = .815$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาองค์การผู้การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของ สำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สำคัญ ได้แก่ ควรสร้างวัฒนธรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ควรมีการจัดอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง และควรพัฒนา/ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

อดิศักดิ์ สมแสน (2558, น. 28) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา) การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) เพื่อสร้างรูปแบบและพัฒนาตัวบ่งชี้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 21 คน เชิงปริมาณ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยสรุปประเด็นสำคัญ และการทำประชาพิจารณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน และโปรแกรมวิเคราะห์สถิติขั้นสูง เพื่อวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ และโมเดลการวัด สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ 1) รูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา) ประกอบด้วย 1) การพัฒนาบุคลากร 2) การประชุมกับผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน 3) การจัดเตรียมข้อมูลคู่มือการบริการข่าวสาร การท่องเที่ยว 4) การมีส่วนร่วม โดยการสร้างเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น 5) รักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม 6) ประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว 7) อนุรักษ์โดยการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี 8) ลดการบริโภคและใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็นกับกำจัดของเสีย 9) นำการท่องเที่ยวขยายฐานเศรษฐกิจในท้องถิ่น และ 10) ประเมินผล ตรวจสอบและวิจัย 2) ตัวบ่งชี้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา) ทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นไปตามหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3) ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดรูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา) พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่า $\chi^2 df = .92, df = 27, p = .58, GFI = .99, AGFI = .97, Standardized RMR = .00, RMSEA = .01$

นันทวัน วงศ์จรกิตติ (2558, น. 356) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องนโยบายการให้บริการจังหวัดอัจฉริยะของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าทศวรรษนี้เป็นกรกล่าวถึงการให้บริการจังหวัดอัจฉริยะในประเทศไทย ซึ่งกล่าวถึงความเป็นมา จุดเริ่มต้นของแนวคิดที่นำมาประยุกต์เพื่อกำหนดนโยบายรวมไปถึงผลของการนำนโยบายจังหวัดอัจฉริยะไปปฏิบัติ ซึ่งพบว่าจุดเริ่มต้นของโครงการจังหวัดอัจฉริยะ หรือจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบที่จังหวัดนครนายกเป็นโครงการที่ดำเนินการ โดยการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) รวมทั้งระบบการบริหารจัดการที่ มุ่งเน้นคุณภาพ โดยการนำเทคโนโลยี ICT มาปรับใช้ทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งมีแบบอย่างจากแนวคิดเมืองอัจฉริยะจากต่างประเทศเป็นแม่แบบ และเมื่อนำมาใช้แล้วพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในด้านมีนโยบายไม่ชัดเจน ไม่มีความพร้อม ขาดความเข้าใจ งบประมาณไม่เพียงพอ โครงสร้างพื้นฐานไม่พร้อม แนวทางปฏิบัติไม่เป็น

รูปธรรม อนึ่งเมื่อโครงการสิ้นสุดลงได้มีการกลายร่างของนโยบายไปเป็น Smart City จังหวัดภูเก็ต Smart City เชียงใหม่และ Smart City บางแสน

เสน่ห์ จุ้ยโต (2558, น. 58-59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และด้านการบริหารทุนมนุษย์ 2) เพื่อถอดบทเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บริหารประสบความสำเร็จ 3) เพื่อพัฒนาตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง และ 4) เพื่อถ่ายทอดตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง ประชากรการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 7,853 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี่ และมอร์แกน จำนวน 400 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่บริหารประสบความสำเร็จ 1 คน นายกเทศมนตรีที่บริหารประสบความสำเร็จ 1 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่บริหารประสบความสำเร็จ 1 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาศภาพปัจจุบันการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และด้านการบริหารทุนมนุษย์ พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินการทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และด้านการบริหารทุนมนุษย์อยู่ในระดับมาก

2. ผลการถอดบทเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บริหารประสบความสำเร็จ พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่บริหารประสบความสำเร็จได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เทศบาลที่บริหารประสบความสำเร็จได้แก่ เทศบาลตำบลนาอ้อ จังหวัดเลย และองค์การบริหารส่วนตำบลที่บริหารประสบความสำเร็จได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ จังหวัดเพชรบุรี มีกระบวนการบริหารที่ประสบความสำเร็จ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย จุดประกาย ขยายความคิด พิชิตการเปลี่ยนแปลง และสร้างความต่อเนื่อง มีเทคนิคการบริหารที่ประสบความสำเร็จโดยยึดหลักการธรรมาภิบาล 10 ประการ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักมีส่วนร่วม หลักโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักองค์การแห่งการเรียนรู้ หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3. ผลการพัฒนาตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 3 ปัจจัย ประกอบด้วย กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงเทคนิคการบริหารการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยแห่งความสำเร็จการบริหารการเปลี่ยนแปลง การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การเป็นองค์กรทริปเปิ้ลเอชที่ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1: การบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (สมองดีเยี่ยม) สมรรถนะที่ 2 : การบริหารองค์กรสมัยใหม่ (เครื่องมือครบ) สมรรถนะที่ 3 : การบริหารทุนมนุษย์ (ใจเกินร้อย)

4. ผลการถ่ายทอดตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง พบว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เทศบาลตำบลธัญบุรี และองค์กรบริหารส่วนตำบลคลองสี่ ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีความรู้ หลังการฝึกอบรมถ่ายทอดตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูงทั้ง 3 ตัวแบบ ได้แก่ ตัวแบบการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ตัวแบบการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และตัวแบบการบริหารทุนมนุษย์ อยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมดีมาก ทริปเปิ้ลไอพี โมเดลอยู่ในระดับมาก

ชูศักดิ์ ชูช่วย, นิคม จารุณณี, ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเพื่อความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ตอนบน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ตอนบน วิธิดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และสมรรถนะบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงและสมรรถนะบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยวิเคราะห์เอกสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และสอบถามบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 283 คน ระยะที่ 2 การเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเพื่อความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ตอนบน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 ตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ด้วยวิธีสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 1) หลักการของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ 2) วัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ 3) ลักษณะความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 4) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ได้แก่ สมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม การมุ่งผลสัมฤทธิ์การทำงานเป็นทีม และการบริการที่ดี

ชาติชัย อุดมกิจมงคล (2557) ได้ทำการศึกษา การบริหารการพัฒนาชนบทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการ บริหารการพัฒนาชนบท ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านการเมือง รองลงมาคือ ด้านสังคม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกายภาพ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาชนบท ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต จังหวัดสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถ สรุปผลได้ดังนี้ 2.1) จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ และด้านประสบการณ์การ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน 2.2) จำแนกตาม คุณลักษณะด้านอายุ พบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาชนบท ขององค์การบริหาร ส่วน ตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้าน สังคม 2.3) จำแนกตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา พบว่า สภาพการบริหาร การ พัฒนาชนบท ขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการเมือง และ 2) ด้านกายภาพ 3) ระดับการบริหารการพัฒนาชนบท ขององค์การบริหารส่วน ตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพการ บริหารการ พัฒนาชนบทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน กายภาพ 2) ด้านเศรษฐกิจ และ 3) ด้านสังคม

บุญส่ง สานไร่สง (2555, น. 87-90) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย คือ ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริการ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านคมนาคม และแสงสว่าง ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการ

ดำเนินงาน 51 ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรปรับปรุง / ซ่อมแซมไฟแสงสว่างภายในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ควรให้ความช่วยเหลือผู้ประสบวาทภัย และภัยธรรมชาติอย่างรวดเร็ว และทุกครั้ง ควรมีการสำรวจและจัดเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ให้ทั่วถึง ควรจัดเวรยาม เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลครบคลุมทุกพื้นที่ และอย่างต่อเนื่อง ควรจัดกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญเป็นประจำ ควรจัดหาที่เก็บน้ำดื่มให้แต่ละหมู่บ้านอย่างเพียงพอ ควรส่งเสริมการผลิตสินค้าของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมประชาชนปลูกพืช ปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

สิทธิชัย ต้นศรีสกุล (2552,น. 21) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืนกรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ปัญหาการจัดการทรัพยากรในชุมชนปัจจุบันเกิดความขัดแย้งระหว่าง 66 รั้งกับชุมชนอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับใช้ในชุมชนนั้นต่อไป การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุมชนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6ชุมชน ได้แก่ ชุมชนป่าโคกหินลาด ชุมชนหนองโดนท่าคูม ชุมชนป่าโคกใหญ่ ชุมชนคอนมัน ชุมชนศรีสุข และชุมชนบ้านแพง ชุมชนละ 5คน รวมทั้งหมดจำนวน 30 คน 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 70 แห่ง แห่งละ 1คน จำนวน 70 คน 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงเป็นตัวแทนเข้าร่วมโครงการ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์และ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ ผลการวิจัย พบว่า ตัวแทนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 32.5 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 62การศึกษาจบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 37.5 และร้อยละ 49 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนมี 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยการบริหารจัดการด้านธุรกิจ ชุมชน ปัจจัยการบริหารจัดการด้านสังคม ปัจจัยการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนรูปแบบการพัฒนา ชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม มี 8ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การศึกษาชุมชน 2) การวิเคราะห์ปัญหา ชุมชน 3) การ

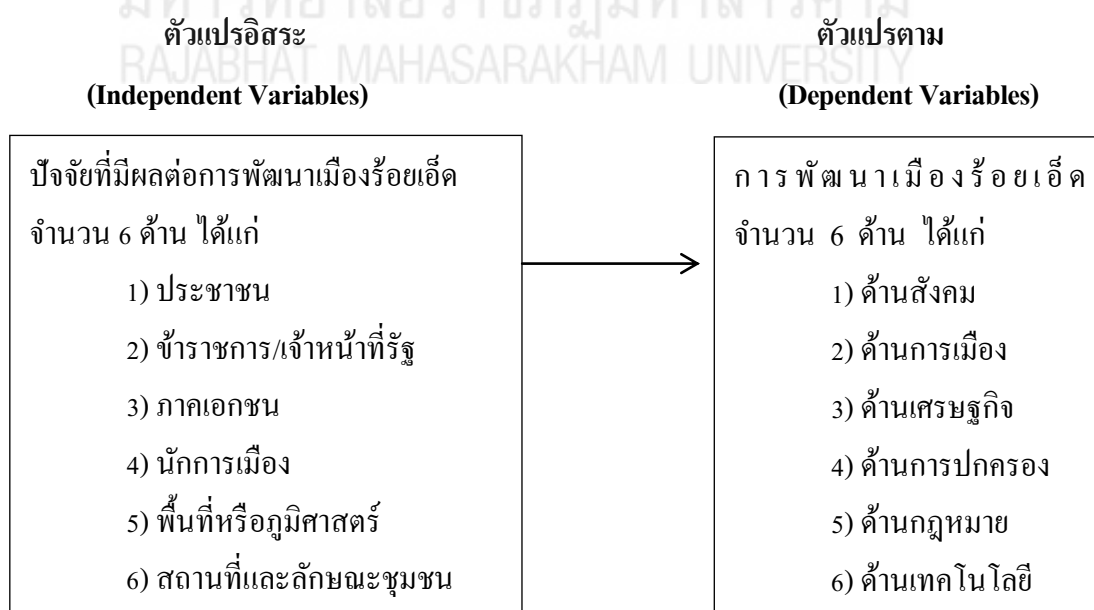
จัดลำดับความต้องการและปัญหาชุมชน 4) การวางแผนแก้ปัญหา 5) การพิจารณาวิธีการ ดำเนินงาน 6) การดำเนินงาน 7) การประเมินผลงาน และ 8) การทบทวนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เมื่อ ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนด ($Mdn > 3.50$ และ $IQR < 1.50$) พบว่ารูปแบบการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคามนี้จึงมีความเหมาะสมต่อชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม

สำราญ อินทนะ (2554, น. 112-113) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่านในอนาคต ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน รวมจำนวน 476,337 คน กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) จากประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน แบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวคิดของ Yamane ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน ทั้ง 6 ด้าน โดยรวม มีความต้องการในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการพัฒนาด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนา สังคมและความมั่นคงมนุษย์ ด้านการบริหารจัดการและการบริการมนุษย์ ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความต้องการต่อการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ประชาชนที่มี รายได้ ระดับการศึกษา และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ แตกต่างกัน มีความต้องการต่อการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน แยกพิจารณาทางด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและสืบสาน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรมีการส่งเสริม การอนุรักษ์วัฒนธรรมให้มากขึ้น ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ควรมีการสร้างถนนทางเข้าหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ ควรช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสที่มีฐานะยากจน ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีการจัดอบรมฝึกฝนพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ควรให้ความรู้กับประชาชนให้เห็นโทษของการการตัดไม้ทำลายป่า และควรจัดหาอุปกรณ์ที่ ด้านการบริหารจัดการและการบริการทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน ตามลำดับ

2.7 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และการทบทวนวรรณกรรม ผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง กับ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ประชาชน 2) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ 3) ภาคเอกชน 4) นักการเมือง 5) พื้นที่หรือภูมิศาสตร์ 6) สถานที่และลักษณะชุมชน ตัวแปรตาม (dependent Variables) คือการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) สังคม 2) การเมือง 3) เศรษฐกิจ 4) การปกครอง 5) กฎหมาย 6) เทคโนโลยี ตามกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนหรือบุคคลในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 109,652 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ด, 2562)

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนหรือบุคคลในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 399 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ ดังนี้ (Yamane, 1973, p. 727)

$$\frac{n}{N} = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3-1)$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น (โดยการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{109,652}{1 + 109,652 (.05)^2}$$

$$n = 398.5461$$

$$n = 399$$

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ในจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 399 คน และผู้วิจัยดำเนินการหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบล ตามวิธีการหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น = $\frac{\text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} \times \text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

กำหนดสูตร

$$N = \frac{axn}{T}$$

(3-2)

โดย N แทน จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น

n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

a แทน จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม/ชั้น

T แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในอำเภอเกษตรวิสัย

แทนค่าในสูตร

$$N = \frac{17,749 \times 399}{109,652}$$

$$N = 64.5847$$

ผู้วิจัยจะเพิ่มหรือลดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการหาสัดส่วนให้ครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง 399 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้การจับสลากโดยรวบรวมรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนที่ต้องการ มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนประชากรเมื่อเทียบบัญญัติไตรยางค์ แล้วทำให้ค่าวิเคราะห์ทางสถิติเกิดความคลาดเคลื่อนหรือเบี่ยงเบน เนื่องจากประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปมีจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความกระจายของข้อมูลจึงดำเนินการหาสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม สามารถแสดงเป็นตารางได้ ตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นตำบล

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ประชาชนตั้งแต่อายุ 18 ปี	กลุ่มตัวอย่าง
1	ตำบลรอบเมือง	17,749	65
2	ตำบลเหนือเมือง	19,705	72
3	ตำบลขอนแก่น	7,302	27
4	ตำบลนาโพธิ์	4,716	17
5	ตำบลสะอาดสมบูรณ์	8,603	31
6	ตำบลสีแก้ว	12,847	47
7	ตำบลโนนรัง	5,881	21
8	ตำบลหนองแก้ว	6,876	25
9	ตำบลหนองแวง	8,115	30
10	ตำบลดงลาน	8,640	31
11	ตำบลแคนใหญ่	4,290	16
12	ตำบลเมืองทอง	4,928	17
	รวมทั้งหมด	109,652	399

ผู้วิจัยจะจัดทำบัญชีประชากร เรียงลำดับตามพยัญชนะชื่อ โดยแต่ละบัญชี จะเรียงลำดับประชากรตามหลักการเรียงอักษรพยัญชนะไทยของราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 โดยเรียงตั้งแต่ 1 ถึง N ต่อมาคิดค่าช่วงสุ่ม (Sampling Interval) หรือ k โดยสูตร $k = N/n$ แล้วเลือกจุดสุ่มเริ่มต้น (Random Start หรือ R) ที่อยู่ระหว่าง 1 ถึง k หลังจากนั้นจะเริ่มสุ่มตัวอย่างจากหน่วยตัวอย่างที่ประกอบด้วย $R, R+k, R+2k$ ไปจนครบจำนวน แต่ในกรณีที่ N หาร n ไม่ลงตัว ผู้วิจัยใช้จุดทศนิยม 4 ตำแหน่ง ถ้า k เป็นตัวเลขที่มีจุดทศนิยมจะเลือกตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม โดยมีการปัดเศษทศนิยมตามหลักคณิตศาสตร์สากล นิยม จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 399 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพศ ระดับการศึกษา อายุ ที่อยู่อาศัย ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบุนรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาชน ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ด้านเอกชน ด้านนักการเมือง ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด รวมข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการปกครอง ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี รวมข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

3.2.2.1 เก็บรวบรวมและศึกษาหลักการขั้นตอนจากเอกสาร คู่มือ ระเบียบ กฎหมาย แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายปิด

3.2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยใช้สูตร IOC (Index of item Objective Congruence) ตามวิธีของ Rovinelli and Hambleton (n.d, อ้างถึงใน ไพศาล วรคำ, 2558, น. 268 - 269) เสนอให้การให้คะแนนมีดังนี้

+1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดความสอดคล้องระหว่างข้อความกับ
วัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความวัดความสอดคล้องระหว่างข้อความกับ
วัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดความสอดคล้องระหว่างข้อความกับ
วัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-3)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.2.3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความ
ครอบคลุม ความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิง
โครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของรูปแบบแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา
(Wording) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดย ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
ได้แก่

1) ดร.สถิตคุณ บุญเรือน วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการ
จัดการภาครัฐพละภาคเอกชน ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นางสาวกุสุมา สุ่มมาตร์ วุฒิการศึกษา วุฒิการศึกษาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวย์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัย
การศึกษา ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโคกกล้าวิทยา อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็น
ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

โดยผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะของผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งหมายความว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงสูงและสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2.3.2 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่า Coefficient Alpha ตามวิธีของ Cronbach (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 288) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .901 แสดงว่าคุณภาพของเครื่องมือมีค่าความเชื่อมั่นสูง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายอำเภอเมืองร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.3.2 ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ช่วยผู้วิจัยและร่วมกันเก็บข้อมูล

3.3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย นำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

3.4.2 ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

3.4.3 กำหนดเกณฑ์การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 93 - 95) ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3.4.5 วิเคราะห์หาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

จากเกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนจาก 1 ถึง 5) คำนวณได้จากสูตร นี้

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ฉะนั้นในแต่ละช่องกว้างของคะแนนของระดับชั้น จะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมาย ดังนี้ (Best, 1977, p. 174)

4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.4.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson Product Moment Correlation โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ ดังตารางที่ 3.2 (Walter, 1971, p. 121) ดังนี้

ตารางที่ 3.2

ค่าระดับของความสัมพันธ์

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด
.71 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.51 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

.31 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำที่สุด

3.4.6 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติพหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) โดยวิธี Enter and Stepwise อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 สถิติเชิงตีความ (Inference Statistics) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากรซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติหลักเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ศึกษาระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด และศึกษาข้อเสนอแนะที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนคน
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	หมายถึง	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณา (t-Distribution)
F	หมายถึง	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณา (F-Distribution)
r_{xy}	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
B	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์
Beta	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
S.E.	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ (Standard Error)
R	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Regression)
R^2	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการพยากรณ์หรือสัมประสิทธิ์พยากรณ์
df	หมายถึง	ค่าของขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

Sig (2-tailed)	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
X	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
X ₁	หมายถึง	ประชาชน
X ₂	หมายถึง	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ
X ₃	หมายถึง	ภาคเอกชน
X ₄	หมายถึง	นักการเมือง
X ₅	หมายถึง	พื้นที่หรือภูมิศาสตร์
X ₆	หมายถึง	สถานที่และลักษณะชุมชน
X _{รวม}	หมายถึง	โดยรวมของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
Y	หมายถึง	การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
Y ₁	หมายถึง	ด้านสังคม
Y ₂	หมายถึง	ด้านการเมือง
Y ₃	หมายถึง	ด้านเศรษฐกิจ
Y ₄	หมายถึง	ด้านการปกครอง
Y ₅	หมายถึง	ด้านกฎหมาย
Y ₆	หมายถึง	ด้านเทคโนโลยี
Y _{รวม}	หมายถึง	โดยรวมของการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย จึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ประชาชน 2) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ 3) ภาคเอกชน 4) นักการเมือง 5) พื้นที่หรือภูมิศาสตร์ 6) สถานที่และลักษณะชุมชนและการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านสังคม 2) ด้านการเมือง 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการปกครอง 5) ด้านกฎหมาย 6) ด้านเทคโนโลยี

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 4.1

จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 399)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	250	62.66
1.2 หญิง	149	37.34
รวม	399	100.00
2. อายุ		
1.1 18-30 ปี	106	26.57
1.2 31- 40 ปี	168	42.11
1.3 41-50 ปี	86	21.55
1.4 51 ปีขึ้นไป	39	9.77
รวม	399	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	70	17.54
3.2 ปวส. หรือเทียบเท่า	111	27.82

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.3 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	178	44.61
3.4 ปริญญาโทขึ้นไป	40	10.03
รวม	399	100.00
4. ที่อยู่อาศัย		
4.1 ตำบลรอบเมือง	65	16.29
4.2 ตำบลเหนือเมือง	72	18.05
4.3 ตำบลขอนแก่น	27	6.77
4.4 ตำบลนาโพธิ์	17	4.26
4.5 ตำบลสะอาดสมบูรณ์	31	7.77
4.6 ตำบลสีแก้ว	47	11.78
4.7 ตำบลโนนรัง	21	5.26
4.8 ตำบลหนองแก้ว	25	6.27
4.9 ตำบลหนองแวง	29	7.27
4.10 ตำบลดงลาน	37	9.27
4.11 ตำบลแคนใหญ่	11	2.76
4.12 ตำบลเมืองทอง	17	4.26
รวม	399	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 399 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.66 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.34 อายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อายุ 31-40 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11 รองลงมาคืออายุ 18-30 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.57 อายุ 41-50 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.55 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.77 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมาคือระดับ ปวส.หรือเทียบเท่า จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.82 ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 และระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.03 ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่ที่ตำบลเหนือเมือง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.05 รองลงมาคือตำบลรอบเมือง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.29 ตำบลสีแก้ว จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ

11.78 ตำบลดงลาน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.27 ตำบลสะอาดสมบูรณ์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.77 ตำบลหนองแวง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.27 ตำบลขอนแก่น จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.77 ตำบลหนองแก้ว จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.27 ตำบลโนนรัง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ตำบลนาโพธิ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26 ตำบลเมืองทอง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26 และตำบลแคนใหญ่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.2

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านประชาชน	4.18	0.63	มาก
ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	4.05	0.71	มาก
ด้านภาคเอกชน	4.08	0.63	มาก
ด้านนักการเมือง	4.09	0.61	มาก
ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์	4.02	0.65	มาก
ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน	4.06	0.66	มาก
รวม	4.08	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านประชาชน ($\bar{X}=4.18$) รองลงมาคือด้านนักการเมือง ($\bar{X}=4.09$) ด้านภาคเอกชน ($\bar{X}=4.08$) ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน ($\bar{X}=4.06$) ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ($\bar{X}=4.05$) และด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ ($\bar{X}=4.02$)

ตารางที่ 4.3

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านประชาชน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านประชาชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.37	0.62	มากที่สุด
2. ช่วงอายุประชาชนที่แตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.14	0.61	มาก
3. ระดับการศึกษาของประชาชนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.17	0.66	มาก
4. รายได้ประชาชนต่อหัวและต่อครัวเรือนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.18	0.63	มาก
5. ประชาชนที่มีความทุ่มเท วิริยะ อุตสาหะในการทำงานแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.15	0.69	มาก
6. ประชาชนที่มีจิตสาธารณะกระทำประโยชน์แก่ส่วนรวมมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.16	0.62	มาก
7. ประชาชนที่มีวินัยในการปฏิบัติตนที่ดีมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.08	0.64	มาก
รวม	4.18	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อคือ ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.37$) อยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ รายได้ประชาชนต่อหัวและต่อครัวเรือนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.18$) รองลงมาคือระดับการศึกษาของประชาชนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.17$) ประชาชนที่มีจิตสาธารณะกระทำประโยชน์แก่ส่วนรวมมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.16$) ประชาชนที่มีความทุ่มเท วิริยะ อุตสาหะในการทำงานแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.15$) ช่วงอายุประชาชนที่แตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.14$) และประชาชนที่มีวินัยในการปฏิบัติตนที่ดีมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.08$)

ตารางที่ 4.4

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.13	0.70	มาก
2. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.11	0.63	มาก
3. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.04	0.72	มาก
4. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.00	0.72	มาก
5. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานในจังหวัดมีการบูรณาการในปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3.97	0.78	มาก
รวม	4.05	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X} = 4.11$) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X} = 4.04$) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X} = 4.00$) และ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานในจังหวัดมีการบูรณาการในปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X} = 3.97$)

ตารางที่ 4.5

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านภาคเอกชน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านภาคเอกชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.09	0.67	มาก
2. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.09	0.56	มาก
3. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3.99	0.62	มาก
4. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.11	0.66	มาก
5. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ	4.08	0.63	มาก
6. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.09	0.64	มาก
รวม	4.08	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.11$) รองลงมา ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.09$) เท่ากับภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.09$) เท่ากับภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.09$) ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ ($\bar{X}=4.08$) และภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=3.99$)

ตารางที่ 4.6

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านนักการเมือง จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านนักการเมือง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.10	0.62	มาก
2. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.08	0.57	มาก
3. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.20	0.66	มาก
4. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.01	0.55	มาก
5. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ	3.97	0.60	มาก
6. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.14	0.67	มาก
7. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางในพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดต่อหน่วยงานในระดับประเทศ	4.10	0.60	มาก
รวม	4.09	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านนักการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.20$) รองลงมา นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.14$) นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.10$) เท่ากับนักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางในพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดต่อหน่วยงานในระดับประเทศ ($\bar{X}=4.10$) นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินการพัฒนาเมืองร้อย ($\bar{X}=4.08$) นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.01$) และนักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ ($\bar{X}=3.97$)

ตารางที่ 4.7

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ขนาดพื้นที่ของจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.05	0.70	มาก
2. สภาพทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.07	0.65	มาก
3. จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.02	0.64	มาก
4. บริบทของพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.11	0.66	มาก
5. ลักษณะอุปนิสัยของคนในพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3.97	0.62	มาก
6. การวางผังเมืองโดยรวมมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3.89	0.66	มาก
รวม	4.02	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บริบทของพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.11$) รองลงมา สภาพทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.07$) ขนาดพื้นที่ของจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.05$) จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.02$) ลักษณะอุปนิสัยของคนในพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=3.97$) และการวางผังเมืองโดยรวมมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=3.89$)

ตารางที่ 4.8

ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ในจังหวัดมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.05	0.72	มาก
2. จังหวัดมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับเอื้อในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.09	0.66	มาก
3. ลักษณะชุมชนและขนาดชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.12	0.61	มาก
4. ขนาดของชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3.95	0.61	มาก
5. คนในพื้นที่มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการร่วมกันมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.09	0.65	มาก
รวม	4.06	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ลักษณะชุมชนและขนาดชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.12$) รองลงมา จังหวัดมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับเอื้อในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.09$) เท่ากับ คนในพื้นที่มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการร่วมกันมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.09$) ในจังหวัดมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.05$) ขนาดของชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=3.95$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.9

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็น รายด้าน

การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านสังคม	3.98	0.61	มาก
ด้านการเมือง	4.10	0.61	มาก
ด้านเศรษฐกิจ	4.14	0.62	มาก
ด้านการปกครอง	4.08	0.65	มาก
ด้านกฎหมาย	4.11	0.59	มาก
ด้านเทคโนโลยี	4.03	0.61	มาก
รวม	4.09	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 4.11$) ด้านการเมือง ($\bar{X} = 4.10$) ด้านการปกครอง ($\bar{X} = 4.08$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 4.03$) ด้านเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.98$)

ตารางที่ 4.10

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านสังคม จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านสังคม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมโดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบอย่างลงตัว	4.02	0.64	มาก
2. ประชาชนสามารถปรับตัวตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม	3.88	0.64	มาก
3. จำนวนปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ลดลง	3.95	0.52	มาก
4. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรัก ความสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกันและกัน	4.03	0.61	มาก
5. ในสังคมมีวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญและดั้งเดิมสืบทอดมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	3.92	0.65	มาก
6. สภาพแวดล้อมในสังคมมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมือง	4.05	0.62	มาก
รวม	3.98	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สภาพแวดล้อมในสังคมมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมือง ($\bar{X}=4.05$) รองลงมา ประชาชนในพื้นที่มีความรัก ความสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกันและกัน ($\bar{X}=4.03$) การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมโดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบอย่างลงตัว ($\bar{X}=4.02$) จำนวนปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ลดลง ($\bar{X}=3.95$) ในสังคมมีวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญและดั้งเดิมสืบทอดมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ($\bar{X}=3.92$) และประชาชนสามารถปรับตัวตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.88$)

ตารางที่ 4.11

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการเมือง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การเมืองในระดับท้องถิ่น ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.11	0.64	มาก
2. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม	4.13	0.50	มาก
3. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.05	0.66	มาก
4. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดอย่างจริงจัง	3.93	0.64	มาก
5. ประชาชนในทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกับภาคการเมืองในพื้นที่ในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.14	0.59	มาก
6. บรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.22	0.64	มากที่สุด
รวม	4.10	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อคือบรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.22$) อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ประชาชนในทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกับภาค

การเมืองในพื้นที่ในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.14$) รองลงมาคือนักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม ($\bar{X}=4.13$) การเมืองในระดับท้องถิ่นที่ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ($\bar{X}=4.11$) นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=4.05$) และนักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดอย่างจริงจัง ($\bar{X}=3.93$)

ตารางที่ 4.12

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านเศรษฐกิจ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การลงทุนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจเมืองร้อยเอ็ด	4.15	0.62	มาก
2. ธุรกิจด้านการบริการมีการขยายตัวในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด	4.03	0.59	มาก
3. การท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น	4.18	0.64	มาก
4. ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย	4.21	0.66	มากที่สุด
5. เกิดปัจจัยอื่น ๆ กระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด	4.11	0.63	มาก
รวม	4.14	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อคือประชาชนในพื้นที่มีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย ($\bar{X}=4.21$) อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น ($\bar{X}=4.18$) รองลงมาคือการลงทุนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.15$) เกิดปัจจัยอื่น ๆ กระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.11$) และธุรกิจด้านการบริการมีการขยายตัวในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.03$)

ตารางที่ 4.13

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านการปกครอง จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการปกครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การแบ่งพื้นที่การปกครองมีความเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.01	0.65	มาก
2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.12	0.61	มาก
3. ผู้นำทางการปกครองมีความเหมาะสมแก่ภารกิจในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.12	0.68	มาก
4. การดำเนินการกิจด้านการปกครองมีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.06	0.67	มาก
5. กระบวนการทางปกครองเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.10	0.69	มาก
6. เกิดการทบทวนภารกิจ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.08	0.63	มาก
รวม	4.08	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านการปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.12$) เท่ากับผู้นำทางการปกครองมีความเหมาะสมแก่ภารกิจในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.12$) รองลงมา กระบวนการทางปกครองเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.10$) เกิดการทบทวนภารกิจ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.08$) การดำเนินการกิจด้านการปกครองมีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.06$) และการแบ่งพื้นที่การปกครองมีความเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.01$)

ตารางที่ 4.14

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านกฎหมาย จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านกฎหมาย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.13	0.61	มาก
2. ประชาชนสามารถปฏิบัติตามบทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.13	0.53	มาก
3. กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในพื้นที่	4.06	0.63	มาก
4. กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความสอดคล้องกันทุกฉบับ	4.16	0.59	มาก
5. เกิดกระบวนการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้บทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	4.06	0.62	มาก
รวม	4.11	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านกฎหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความสอดคล้องกันทุกฉบับ ($\bar{X}=4.16$) รองลงมา ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.13$) ประชาชนสามารถปฏิบัติตามบทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X}=4.13$) และกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ ($\bar{X}=4.06$) เท่ากับเกิดกระบวนการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้บทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.06$)

ตารางที่ 4.15

ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านเทคโนโลยี จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านเทคโนโลยี	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ในพื้นที่เกิดการเตรียมการรองรับเทคโนโลยีในประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.09	0.56	มาก
2. ประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	4.09	0.65	มาก
3. ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3.94	0.60	มาก
4. เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการ	4.13	0.64	มาก
5. เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความคุ้มค่ากับงบประมาณของทางราชการในการจัดหา	3.91	0.57	มาก
6. เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดไม่กระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.05	0.64	มาก
รวม	4.03	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ด้านเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการ ($\bar{X}=4.13$) รองลงมา ในพื้นที่เกิดการเตรียมการรองรับเทคโนโลยีในประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.09$) เท่ากับประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=4.09$) เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดไม่กระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.05$) ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ($\bar{X}=3.94$) และเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความคุ้มค่ากับงบประมาณของทางราชการในการจัดหา ($\bar{X}=3.91$)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิเคราะห์ตัวแปรที่คาดว่าจะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด แล้วนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Enter and Stepwise เพื่ออธิบายปัจจัยของตัวแปรแล้วสร้างสมการทำนายพยากรณ์ โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ด้วยวิธี Pearson's Product Moment Correlation (r) ในการหาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่เรียกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ที่มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูงค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูงด้วย ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ที่มีค่าเป็นลบ (-) หมายความว่า ข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามคือกลับกัน ถ้าค่าเป็นศูนย์ (0) หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองชุดไม่เกี่ยวข้องกันไม่สัมพันธ์กันหรือไม่แปรผันร่วมกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรตัวหนึ่งสูงค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำ ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูง จากค่า Correlation coefficient มีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ (Walter, 1971, p. 121)

ค่า r_{xy}	ระดับของความสัมพันธ์
.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.71 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.51 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.31 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.85 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิด Multi – Collinearity ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป จนไม่เหมาะสมที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไปเข้าสมการทั้งสองตัว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม, 2536, น. 25) ผู้วิจัยแบ่งผลการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ปัจจัย ดังนี้ 1) ประชาชน 2) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ 3) ภาคเอกชน 4) นักการเมือง 5) พื้นที่หรือภูมิศาสตร์ 6) สถานที่และลักษณะชุมชน และการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านสังคม 2) ด้านการเมือง 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการปกครอง 5) ด้านกฎหมาย 6) ด้านเทคโนโลยี ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16

ค่าสหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม

การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปัจจัยที่มีผลต่อ การพัฒนา	ด้าน สังคม	ด้าน การเมือง	ด้าน เศรษฐกิจ	ด้านการ ปกครอง	ด้าน กฎหมาย	ด้าน เทคโนโลยี	โดยรวมการ พัฒนาเมือง ร้อยเอ็ด
ด้านประชาชน	.171*	.226*	.267*	.159*	.169*	.207*	.277*
ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ รัฐ	.124*	.117*	.085	.102*	.089	.112*	.144*
ด้านภาคเอกชน	.397*	.357*	.379*	.317*	.262*	.267*	.458*
ด้านนักการเมือง	.503*	.435*	.502*	.436*	.371*	.240*	.578
ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์	.407*	.348*	.458*	.430*	.280*	.179*	.491
ด้านสถานที่และลักษณะ ชุมชน	.451*	.411*	.446	.397*	.298*	.298*	.534
โดยรวมปัจจัยที่มีผลต่อ การพัฒนาเมือง ร้อยเอ็ด	.525*	.484*	.543	.472	.375*	.334*	.634

หมายเหตุ. N = 399

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .634 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านประชาชนกับด้านเศรษฐกิจ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .267 รองลงมาคือ ด้านการเมือง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .226 ด้านเทคโนโลยี มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .207 ด้านสังคม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .171 ด้านกฎหมาย มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .169 และด้านการปกครอง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .159

ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ กับด้านเศรษฐกิจ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .267 รองลงมาคือ ด้านการเมือง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .226 ด้านเทคโนโลยี มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .207 ด้านสังคม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .171 ด้านกฎหมาย มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .169 และด้านการปกครอง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .159

ด้านภาคเอกชนกับด้านสังคม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .397 รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .379 ด้านการเมือง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .357 ด้านการปกครอง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .317 ด้านเทคโนโลยี มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .267 และด้านกฎหมาย มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .262

ด้านนักการเมืองกับด้านสังคม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .503 รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .502 ด้านการปกครอง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .436 ด้านการเมือง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .435 ด้านกฎหมาย มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .371 และ ด้านเทคโนโลยี มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .240

ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์กับด้านเศรษฐกิจ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .458 รองลงมาคือ ด้านการปกครอง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .430 ด้านสังคม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .407 ด้านการเมือง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .348 ด้านกฎหมาย มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .280 และด้านเทคโนโลยี มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .179

ด้านสถานที่และลักษณะชุมชนกับด้านสังคม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .451 รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจ มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .446 ด้านการเมือง ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .411 ด้านการปกครอง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .397 ด้านเทคโนโลยี มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .298 และ ด้านกฎหมาย มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .298

ตารางที่ 4.17

ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม (Enter) (n = 399)

ตัวแปร	Regression Coefficient (Enter)			
	B	beta	t	Sig
ด้านประชาชน (X ₁)	.097 (5)	.128	3.048	.002*
ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ (X ₂)	-.026 (6)	-.047	-1.139	.255
ด้านภาคเอกชน (X ₃)	.147 (3)	.186	4.456	.000*
ด้านนักการเมือง (X ₄)	.209 (1)	.269	5.740	.000*
ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ (X ₅)	.106 (4)	.157	3.544	.000*
ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน (X ₆)	.193 (2)	.278	6.680	.000*
ค่าคงที่ (Constant)	-	1.129	-	-
Multiple R	-	.704	-	-
R ²	-	.495	-	-
R ² Change	-	.495	-	-
F	-	64.046	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 6 ปัจจัย สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 49.50 มีค่า R² = .495 และมีค่าของ F เท่ากับ 64.046 มีค่า R² Change เท่ากับ .495 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ α .05

ตารางที่ 4.18

ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม (Stepwise) (n = 399)

ตัวแปร	Regression Coefficient (Stepwise)			
	B	beta	t	Sig
ด้านประชาชน (X ₁)	.080 (5)	.106	2.840	.005*
ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ (X ₂)	-	-	-	-
ด้านภาคเอกชน (X ₃)	.141 (3)	.178	4.327	.000*
ด้านนักการเมือง (X ₄)	.211(1)	.272	5.789	.000*
ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ (X ₅)	.105 (4)	.155	3.495	.001*
ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน (X ₆)	.194 (2)	.280	6.722	.000*
ค่าคงที่ (Constant)	-	1.110	-	-
Multiple R	-	.702	-	-
R ²	-	.493	-	-
R ² Change	-	.010	-	-
F	-	76.538	-	-

หมายเหตุ. N = 399

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 5 ตัว โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านประชาชน (X₁) ด้านภาคเอกชน (X₃) ด้านนักการเมือง (X₄) ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ (X₅) และตัวแปรตัวสุดท้ายที่เข้าสู่สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ได้แก่ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน (X₆) สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 49.30 มีค่า R² = .493 และมีค่าของ F เท่ากับ 76.538 มีค่า R² Change เท่ากับ .010 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ α .01 สามารถเขียนสมการในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $Y = 1.110 + .080X_1 + .141X_3 + .211X_4 + .105X_5 + .194X_6$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $Z_f = .272Z_4 + .280Z_6 + .178Z_3 + .155Z_5 + .106Z_1$

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.19

ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	จำนวนความถี่
1. ควรมีสูนย์กลางการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนแบบรวดเร็ว	22
2. ควรมีบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในที่สาธารณะทุกแห่ง	18
3. การจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรตามความเดือดร้อนเป็น	12
4. ควรมีกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพให้เยาวชน ผู้สูงอายุ ทำร่วมกัน	9
5. ควรปรับปรุงการซ่อมแซมด้าน โครงสร้างที่มีความทับซ้อนในพื้นที่ระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5
6. ผู้นำในจังหวัดร้อยเอ็ดควรกล้าเปลี่ยนแปลงในทางที่พัฒนา	3

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด มีดังนี้ ควรมีสูนย์กลางการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนแบบรวดเร็ว ควรมีบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในที่สาธารณะทุกแห่ง การจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรตามความเดือดร้อนเป็น ควรมีกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพให้เยาวชน ผู้สูงอายุ ทำร่วมกัน ควรปรับปรุงการซ่อมแซมด้าน โครงสร้างที่มีความทับซ้อน ในพื้นที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำในจังหวัดร้อยเอ็ดควรกล้าเปลี่ยนแปลงในทางที่พัฒนา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ผู้วิจัยนำมาสรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือด้านประชาชน รองลงมาคือ ด้านนักการเมือง ด้านภาคเอกชน ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ และ ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์

5.1.2 ระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคือด้านเศรษฐกิจ รองลงมาคือด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านการปกครอง ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .634

5.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 5 ตัว โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านประชาชน (X_1) ด้านภาคเอกชน (X_2) ด้านนักการเมือง (X_4) ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ (X_5) และตัวแปรตัวสุดท้ายที่เข้าสู่สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ได้แก่ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน (X_6) สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 49.30 มีค่า $R^2 = .493$ และมีค่าของ F เท่ากับ 76.538 มีค่า R^2 Change เท่ากับ .010 ซึ่งมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha .01$ สามารถเขียนสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.110 + .080X_1 + .141X_3 + .211X_4 + .105X_5 + .194X_6$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z_T = .272Z_4 + .280Z_6 + .178Z_3 + .155Z_5 + .106Z_1$

5.15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด มีดังนี้ ควรมีสุนัขกลาง การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนแบบรวดเร็ว ควรมีบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในที่สาธารณะทุกแห่ง การจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรตามความเดือดร้อนเป็น ควรมีกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพให้เยาวชน ผู้สูงอายุ ร่วมกัน ควรปรับปรุงการซ่อมแซมด้านโครงสร้างที่มีความทับซ้อนในพื้นที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำในจังหวัดร้อยเอ็ดควรกล้าเปลี่ยนแปลงในทางที่พัฒนา

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานดังต่อไปนี้

5.2.1 สมมติฐานการวิจัยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนห์ จุ้ยโต (2558, น. 58-59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง ผลการวิจัยสรุป การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และด้านการบริหารทุนมนุษย์ พบว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล และ องค์กรบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินการทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และด้านการบริหารทุนมนุษย์อยู่ในระดับมาก

และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย ต้นศรีสกุล (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาชุมชนยั่งยืน กรณีศึกษาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน มี 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยการบริหารจัดการด้านธุรกิจชุมชน ปัจจัยการบริหารจัดการด้านสังคม ปัจจัยการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนรูปแบบการพัฒนา ชุมชนอย่างยั่งยืนในจังหวัดมหาสารคาม มี 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การศึกษาชุมชน 2) การวิเคราะห์ปัญหา ชุมชน 3) การจัดลำดับความต้องการและปัญหาชุมชน 4) การวางแผนแก้ปัญหา 5) การพิจารณาวิธีการ ดำเนินงาน 6) การดำเนินงาน 7) การประเมินผลงาน และ 8) การทบทวนเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

5.2.2 สมมติฐานการวิจัยระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสน่ห์ จุ้ยโต (2558, น. 58-59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง ผลการวิจัยสรุปได้ว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เทศบาลตำบลชัยบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสี ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมีความรู้ หลังการฝึกอบรมถ่ายทอดตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูงทั้ง 3 ตัวแบบ ได้แก่ ตัวแบบการบริหารยุทธศาสตร์สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ตัวแบบการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และตัวแบบการบริหารทุนมนุษย์ อยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชัย อุดมกิจมงคล (2557) ได้ทำการศึกษา การบริหารการพัฒนาชนบทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการ บริหารการพัฒนาชนบท ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง สานไธสง (2555, น. 87-90) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กคำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเม็กคำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริการ ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านคมนาคม และแสงสว่าง ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำราญ อินทนะ (2554, น. 112-113) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองท้องถิ่น จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่าความต้องการของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน ทั้ง 6 ด้าน โดยรวม มีความต้องการในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการพัฒนาด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนา สังคมและความมั่นคงมนุษย์ ด้านการบริหารจัดการและการบริการมนุษย์ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตามลำดับ

5.2.3 สมมติฐานการวิจัยปัจจัยด้านประชาชน ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ด้านเอกชน ด้านนักการเมือง ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการปกครอง ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .634 โดยปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 49.30 มีค่า $R^2 = .493$ และมีค่าของ F เท่ากับ 76.538 มีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .487 มีค่า R^2 Change เท่ากับ .010 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha .05$ เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย พบว่า ตัวแปรที่จะอธิบายการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านประชาชน (X_1) ด้านภาคเอกชน (X_2) ด้านนักการเมือง (X_4) ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ (X_5) และตัวแปรตัวสุดท้ายที่เข้าสู่สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ได้แก่ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน (X_6) ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณษา เศษแสงศรี สุรศักดิ์ ชะมารัมย์ (2559, น. 197-208) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาองค์การสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ปัจจัยด้านการบริหารยุทธศาสตร์ และปัจจัยด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์การสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสามารถทำนายความแปรปรวนของการพัฒนาองค์การสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร้อยละ 81.50 ($R^2 = .815$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สอดคล้องกับงานวิจัยของชูลีรัตน์ เจริญพร. (2560, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมืองจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่าด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรวิชาชีพในพื้นที่ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น ยังต้องการความสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการผลักดันให้มีนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพยังต้องเป็นประเด็นร่วม การผลักดันของพื้นที่เพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนในการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพที่ดี

สอดคล้องกับงานวิจัยของกรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพัตรา สุทธิสุภา (2560, น. 23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์คือ สภาพแวดล้อมของชุมชนเมืองที่น่าอยู่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการคิดสร้างสรรค์ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ทางวัฒนธรรม ชุมชนเมืองสร้างสรรค์มีการเปิดกว้างทางความคิดและเสรีภาพในการอยู่อาศัย ไม่มีการ

จำกัดเพศ อายุ หรือชนชาติ ซึ่งประโยชน์จากการวิจัยคือแนวคิดและรายละเอียดขององค์ประกอบชุมชนเมืองสร้างสรรค์ในประเทศไทย

และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิต ภูจินดา และ ยศพล บุญสม (2559, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดการพัฒนาเมืองต้นแบบ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาเมืองที่มีลักษณะแตกต่างกันตามศักยภาพและบทบาทของเมือง 5 ประเภท ได้แก่ เมืองท่องเที่ยวด้านนันทนาการและบันเทิง เมืองอุตสาหกรรม เมืองศูนย์ราชการ เมืองการศึกษา และเมืองศูนย์กลางคมนาคมขนส่งทางน้ำและโลจิสติกส์ โดยการพัฒนาเมืองทั้ง 5 ประเภทนี้จะเป็นกลไกที่จะขับเคลื่อนและรองรับการพัฒนาของประเทศไทยในอนาคตอย่างเหมาะสม และยั่งยืน เนื่องจากการวางและการออกแบบทางผังเมืองต้องมีหลักเกณฑ์ แนวคิดที่สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพและบทบาทของเมืองหรือพื้นที่นั้น ๆ และช่วยแก้ไขปัญหาพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำไปใช้

- 5.3.1.1 ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐควรปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- 5.3.1.2 ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดควรมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 5.3.1.3 นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับควรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 5.3.1.4 บริบทของพื้นที่ควรมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 5.3.1.5 ลักษณะชุมชนและขนาดชุมชนในจังหวัดควรมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 5.3.1.6 สภาพแวดล้อมในสังคมควรมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมือง
- 5.3.1.7 บรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่ควรมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 5.3.1.8 ประชาชนในพื้นที่ควรมีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย
- 5.3.1.9 รูปแบบการปกครองท้องถิ่นควรมีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด
- 5.3.1.10 กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดควรมีความสอดคล้องกันทุกฉบับ

5.3.1.11 ควรมีการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดให้
ประสิทธิภาพและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาความยั่งยืนในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

5.3.2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาเมืองกับจังหวัดอื่นๆ

5.3.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2549). *ระบบการพัฒนาสังคมที่นำไปสู่ความมั่นคงของมนุษย์*. กรุงเทพฯ : เทพเพ็ญวานิชย์.
- กรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพักตราสุทสุภา. (2560). *แนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย*. การประชุมวิชาการระดับชาติ “สถาปัตยกรรมที่ก้าวไกล” พ.ศ.2560 การออกแบบวางผังชุมชนเมือง, ภูมิสถาปัตยกรรม, การผังเมือง. กรุงเทพมหานคร. (2562) . *การพัฒนาเทคโนโลยีและความน่าอยู่*.
<https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/647000> วันที่ 9 เมษายน 2562
- จิรัตน์ ชีระวราพุกษ์และชราธร พชรจิตติกุล. (2560) .*แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนกับการพัฒนา เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในประเทศไทย*.วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, 13(3).
- เจลิยว บุรีภักดี และคนอื่นๆ (2545). *ชุดวิชาการวิจัยชุมชน*.นนทบุรี: สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชาติชัย อุดมกิจมงคล. (2557). *การบริหารการพัฒนาชนบทขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร*. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร .
- ชวลิตรัตน์ เจริญพร. (2560). *เมืองน่าอยู่ : แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11.
- ชูศักดิ์ ชูช่วย, นิคม จารุมณี, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (2557). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรเพื่อความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคใต้ตอนบน*. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี*, 1(145-161).
- ชัยวัฒน์ ังศ์วัฒนสานต์. (2562) .*การพัฒนากฎหมาย (Legal Development)*. สืบค้นจาก <http://web.krisdika.go.th/pdfPage.jsp?type=act&actCode=63>.
- ณรงค์ เต็งประชา. (2541). *มนุษย์กับสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.
- ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง. (2556). *ชุมชน*. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ดิน ปรัชญพฤทธิ .(2555). *การบริหารการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2541). *หลักการพัฒนาชุมชน* (พิมพ์ครั้งที่ 2).ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทัศนาศ พุดติกการกิจ. (2558). บริบทชุมชนภายใต้สังคมกึ่งเมืองกึ่ง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 9(1).
- ธีราพร ทวีธรรมเจริญ. (2553). การเรียนรู้วิถีชุมชนจากแนวคิดในทฤษฎีโครงสร้างทางสังคมและทฤษฎีชุมชน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 30(1), 104-116.
- ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์. (2553). *ชุมชนศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2556). แนวคิดความเป็นเมืองและมิติทางเศรษฐกิจ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 8(1), 81-95
- รูปนรรต พรหมอินทร์ ยุทธพร อิศรชัยและรสลิน ศิริยะพันธุ์. (2554). พฤติกรรมทางการเมืองของชนชั้นกลางกับพัฒนาการทางการเมืองไทย : ศึกษากรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*, 24(2), 46-59.
- พนิต ภูจินดา. (2557). *การผังเมืองกับการพัฒนาเมือง*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า
- พนิต ภูจินดาและ ขสพล บุญสม .(2559). *แนวคิดการพัฒนาเมืองต้นแบบ* .เจ-ดี วารสารวิชาการ การออกแบบสภาพแวดล้อม ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2559).
- พีรธร บุญยรัตพันธุ์ และคณะ. (2555). *รายงานฉบับสมบูรณ์ชุดโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนานโยบายและกลไก การส่งเสริมความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพศาล วรคำ .(2558).*การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม : ตักศิลาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8) . กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง สานไชสง. (2555). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเม็กคำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปัทมาวดี โภชนกุล. (2557). *งานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย*. ประชาคมวิจัย, 114.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2560). *เศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นจาก http://www.chaipat.or.th/site_content/34-13/3579-2010-10-08-05-24-39.html.

ระหัตร์ โรจนประดิษฐ์. (2550). *การวางผังเมืองโลจิสติกส์*. กรุงเทพฯ : การวางผังเมืองโลจิสติกส์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานามี
บุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วรรณลดา กันต์โถม. (2558). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและแนว
ทางการพัฒนา. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ใน
พระบรมราชูปถัมภ์. ม.ป.ท.*

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2562). *จังหวัดร้อยเอ็ด*. สืบค้นจาก

[https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%A
B%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%A
D%E0%B8%A2%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B9%87%E0%B8%94](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%A
B%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%A
D%E0%B8%A2%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B9%87%E0%B8%94).

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). *การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตาม
รัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.

วรนุช สิปปารักษ์. (2558). *เอกสารประกอบการสอน รายวิชา การพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ม.ป.ป : ม.ป.ท.*

เสนห์ จุ้ยโต. (2558). *การพัฒนาตัวแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรสมรรถนะสูง.
วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 5(1).*

สำนักพัฒนามาตรฐาน.กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2551). *โครงการศึกษาตัวแบบมาตรฐานที่ใช้ใน
การวิเคราะห์เพื่อวางผังเมืองรวม*. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนามาตรฐาน.

สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ : โอเดียนส โตร์.

สมนึก ปัญญาสิงห์. (2545). *การพัฒนาชุมชน*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2547). *ทฤษฎีสังคมวิทยา : เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น
(พิมพ์ครั้งที่ 11)*. (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2551). *ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม
(พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา ตันธนวัฒน์ และคณะ. (2552). *เศรษฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สุพรรณยา เศษแสงศรี สุรศักดิ์ ชะมารัมย์. (2559). การพัฒนาองค์การสู่การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 13(61), 197-208.
- สิทธิชัย ต้นศรีสกุล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนยั่งยืนกรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารช่อพะยอม*, 21.
- สำราญ อินทนะ .(2554). ความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่าน. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 2(2), 112-122.
- อดิศักดิ์ สมแสน. (2558). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา). *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 9(2).
- อนุชิต พวงคำลี และวีรบูรณ์ วิสารทสกุล. (2541). *ประชาสังคม: คำ ความคิดและความหมาย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อรทัย ก๊กผล. (2559). *Urbanization เมื่อ เมือง กลายเป็น โจทย์ของการบริหารจัดการท้องถิ่นสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- อริยา เสวมাত্র์. (2542). *นักพัฒนากับบทบาทในการสร้างความหมายของชุมชน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุสรณ์ ลิ้มมณี. (2548). หน่วยที่ 6 การศึกษารัฐศาสตร์แนวทาบระบบ *เอกสารการสอนชุดวิชา 81311 หลักและวิธีการศึกษารัฐศาสตร์ หน่วยที่ 1-7 (ฉบับปรับปรุง)*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- A.G.Chloros (1956). *Certainty and the Function of Precedent in Comparative Law*, *Revue Hellenique de Droit* 66, 78 .
- Almond, Gabriel A. and Powell, G Bingham. (1966) . *Comparative Politics : A Development Approach*. Boston : Little Brown and Company.
- Best,J. (1977). *Research in Enucation*. New, Jersey : Prentice. Hall.Inc.
- D.J. Whalan. (1982). *The Science-Law Relationship : Are Lawyer Really Necessary*, 56 *The Australian Law Journal* :658-660 .

- Huntington, S.P. (1968). *Modernization and corruption in political order in changing societies*.
New Haven, CN : Yale University Press.
- Huntington, Samuel P. and Dominguez, G. I. (1975). *Political Development, in The Handbook of the Political Science*. Vol. 4. Reading, Massachusetts : Addison Wesley.
- H. Silving. (1966). *Stare Decisis in the Civil and in the Common Law*, 35 Rev. Jur. U.P.R. 195, 198.
- L. Loevinger. (1967). *Law and Science as Rival System*, 19 University of Florida Law Review. 530.
- L.M. Friedman. (1969). *On Legal Development*, 24 Rutgers Law Review 11, 57
- Pye, Lucian W. (1966). *Aspect of Political Development*. Boston : Little Brown and Company.
- R. David. (1984). *Sources of Law 2 International Encyclopedia of Comparative Law paras. 98-101*
- Shelly, G., Cashman, T. and Vermaat, M. (2002). *Discovering computers 2003 : Concepts for a digital world*. Boston, MA : Course Technology.
- Streeten, Paul. (1972). *The Frontiers of Development studies*. London : Macmillan.
- Turban, E., Leidner, D., Mclean, E., and Wetherbe, J. (2006). *Information technology for Management : transforming organizations in the digital economy (5th ed)*. Hoboken, NJ : John Wiley and Sons (Asia).
- Walter, W. (1971). *Implementation Analysis and Assessment Policy Analysis*. Vol. 1, No. 3 (Summer).
- World Commission on Environment and Development. (1987). *Our Common Future* . Oxford University Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics an Introductory Analysis (3rd ed)*. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานของท่าน

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพศ ระดับการศึกษา อายุ ที่อยู่อาศัย ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบुरายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านประชาชน ด้านข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ด้านเอกชน ด้านนักการเมือง ด้านพื้นที่หรือภูมิศาสตร์ ด้านสถานที่และลักษณะชุมชน มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด รวมข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการปกครอง ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี รวมข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

พิเชฐ สุขเพสน์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 2. ปวส.หรือเทียบเท่า
 3.ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 4.ปริญญาโทขึ้นไป

3. อายุ

1. 18-30 ปี 2. 31-40 ปี
 3. 41-50 ปี 4. 51 ปีขึ้นไป

4. ที่อยู่อาศัย

1. ตำบลรอบเมือง 2. ตำบลเหนือเมือง
 3. ตำบลขอนแก่น 4. ตำบลนาโพธิ์
 5. ตำบลสะอาดสมบูรณ์ 6. ตำบลสี่แก้ว
 7. ตำบลโนนรัง 8. ตำบลหนองแก้ว
 9. ตำบลหนองแวง 10. ตำบลคงลาน
 11. ตำบลแคนใหญ่ 12. ตำบลเมืองทอง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

- สูงที่สุด (5) หมายถึง มีผลต่อการพัฒนามากที่สุด
 สูง (4) หมายถึง มีผลต่อการพัฒนามาก
 ปานกลาง (3) หมายถึง มีผลต่อการพัฒนาปานกลาง
 ต่ำ (2) หมายถึง มีผลต่อการพัฒนาน้อย
 ต่ำที่สุด (1) หมายถึง มีผลต่อการพัฒนาน้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ของแต่ละข้อที่ตรงตามข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ประชาชน					
1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
2. ช่วงอายุประชาชนที่แตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. ระดับการศึกษาของประชาชนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. รายได้ประชาชนต่อหัวและต่อครัวเรือนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. ประชาชนที่มีความทุ่มเท อดทนในการทำงานแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
6. ประชาชนที่มีจิตสาธารณะกระทำประโยชน์แก่ส่วนรวมมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
7. ประชาชนที่มีวินัยในการปฏิบัติตนที่ดีมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ					
1. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานในจังหวัดมีการบูรณาการในปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
ภาคเอกชน					
1. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
2. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ					
6. ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
นักการเมือง					
1. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ					
6. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
7. นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางในพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดต่อหน่วยงานในระดับประเทศ					
พื้นที่หรือภูมิศาสตร์					
1. ขนาดพื้นที่ของจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
2. สภาพทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. บริบทของพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. ลักษณะอุปนิสัยของคนในพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
6. การวางผังเมืองโดยรวมมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
เมืองร้อยเอ็ด					
สถานที่และลักษณะชุมชน					
1. ในจังหวัดมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
2. จังหวัดมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับเอื้อในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. ลักษณะชุมชนและขนาดชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. ขนาดของชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. คนในพื้นที่มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการร่วมกันมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

- สูงที่สุด (5) หมายถึง มีการพัฒนามากที่สุด
 สูง (4) หมายถึง มีการพัฒนามาก
 ปานกลาง (3) หมายถึง มีการพัฒนาปานกลาง
 ต่ำ (2) หมายถึง มีการพัฒนาน้อย
 ต่ำที่สุด (1) หมายถึง มีการพัฒนาน้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ของแต่ละข้อที่ตรงตามข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสังคม					
1. การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมโดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบอย่างลงตัว					
2. ประชาชนสามารถปรับตัวตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสม					
3. จำนวนปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ลดลง					
4. ประชาชนในพื้นที่มีความรัก ความสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกันและกัน					
5. ในสังคมมีวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญและดั้งเดิมสืบทอดมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน					
6. สภาพแวดล้อมในสังคมมีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมือง					
ด้านการเมือง					
1. การเมืองในระดับท้องถิ่น ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศในพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
2. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม					
3. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					

การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดอย่างจริงจัง					
5. ประชาชนในทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกับภาคการเมืองในพื้นที่ในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
6. บรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่มีความเหมาะสมเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
ด้านเศรษฐกิจ					
1. การลงทุนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจเมืองร้อยเอ็ด					
2. ธุรกิจด้านการบริการมีการขยายตัวในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด					
3. การท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น					
4. ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย					
5. เกิดปัจจัยอื่น ๆ กระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด					
ด้านการปกครอง					
1. การแบ่งพื้นที่การปกครองมีความเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. ผู้นำทางการปกครองมีความเหมาะสมแก่ภารกิจในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. การดำเนินการกิจด้านการปกครองมีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
5. กระบวนการทางปกครองเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
6. เกิดการทบทวนภารกิจ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					

การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกฎหมาย					
1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
2. ประชาชนสามารถปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม					
3. กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในพื้นที่					
4. กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความสอดคล้องกันทุกฉบับ					
5. เกิดกระบวนการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้บทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม					
ด้านเทคโนโลยี					
1. ในพื้นที่เกิดการเตรียมการรองรับเทคโนโลยีในประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
2. ประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
3. ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด					
4. เทคโนโลยีประเภทต่างๆมาใช้ในการพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการ					
5. เทคโนโลยีประเภทต่างๆมาใช้ในการพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความคุ้มค่ากับงบประมาณของทางราชการในการจัดหา					
6. เทคโนโลยีประเภทต่างๆที่นำมาใช้ในการพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดไม่กระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างสูง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป.ว ๐๑๗๓/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ดร.สถิตคุณ บุญเรือน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพิเชษฐ สุขเพสน์ รหัสประจำตัว ๖๑๘๒๖๒๐๘๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว ๐๑๗๓/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวกุสุมา สุ่มมาตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพิเชษฐ สุขเพสน์ รหัสประจำตัว ๖๑๘๒๖๒๐๘๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โภคสกลิตติอมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศปร.ว ๐๑๗๗/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวหนึ่งฤทัย มะลาไวย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายพิเชฐ สุขเพ็ญ รหัสประจำตัว ๖๑๘๒๖๒๐๘๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศรป.ว ๐๑๗๔/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ด

ด้วย นายพิเชฐ สุขเพณีย์ รหัสประจำตัว ๖๑๘๒๖๒๐๘๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ที่ รศปร.ว ๐๑๗๕/๒๕๖๒

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เรียน คณบดีสำนักส่งเสริมช่วยเหลือ

ด้วย นายพิเชฐ สุขเพณีย์ รหัสประจำตัว ๖๑๘๒๖๒๐๘๐๒๐๓ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์การทำคุณภาพแบบสอบถาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด**

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			$\sum R$	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
ประชาชน						
1.ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
2.ช่วงอายุประชาชนที่แตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3.ระดับการศึกษาของประชาชนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4.รายได้ประชาชนต่อหัวและต่อครัวเรือนแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5.ประชาชนที่มีความทุ่มเท วิจารณ์ อุดหนุนในการทำงานแตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6.ประชาชนที่มีจิตสาธารณะกระทำประโยชน์แก่ส่วนรวมมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
7.ประชาชนที่มีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ดีมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ						
1.ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2.ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3.ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ΣR	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
4.ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5.ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐทุกหน่วยงานในจังหวัดมีการบูรณาการในปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีผลต่อการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
ภาคเอกชน						
1.ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2.ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3.ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4.ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5.ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6.ภาคเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
นักการเมือง						
1.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ΣR	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
3.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดในทุกระดับและกระบวนการ	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินการของทุกส่วนราชการในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
7.นักการเมืองในจังหวัดร้อยเอ็ดทุกระดับมีส่วนร่วมในการเสนอ ปัญหาและแนวทางในพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดต่อหน่วยงานในระดับประเทศ	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
พื้นที่หรือภูมิศาสตร์						
1.ขนาดพื้นที่ของจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2.สภาพทางภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3.จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4.บริบทของพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5.ลักษณะอุปนิสัยของคนในพื้นที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			ΣR	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
6.การวางผังเมืองโดยรวมมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
สถานที่และลักษณะชุมชน						
1.ในจังหวัดมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2.จังหวัดมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับเอื้อในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3.ลักษณะชุมชนและขนาดชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4.ขนาดของชุมชนในจังหวัดมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5.คนในพื้นที่มีความกระตือรือร้นและมุ่งมั่นในการร่วมกันมีความเหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง

**ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
ของการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด**

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			Σ R	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
ด้านสังคม						
1. การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมโดยมีลักษณะ ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบอย่างลงตัว	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2. ประชาชนสามารถปรับตัวตามสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสม	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3. จำนวนปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ลดลง	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
4. ประชาชนในพื้นที่มีความรัก ความสามัคคีและเอื้อ อาทรต่อกันและกัน	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5. ในสังคมมีวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญและดีงาม สืบทอดมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6. สภาพแวดล้อมในสังคมมีความเหมาะสมเอื้อแก่การ พัฒนาเมือง	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
ด้านการเมือง						
1. การเมืองในระดับท้องถิ่น ระดับท้องถิ่นและ ระดับประเทศในพื้นที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความ ซื่อสัตย์สุจริต	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4. นักการเมืองในทุกระดับในพื้นที่เป็นผู้มีความมุ่งมั่น และทุ่มเทในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดอย่างจริงจัง	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5. ประชาชนในทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกับภาค การเมืองในพื้นที่ในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6. บรรยากาศทางการเมืองในพื้นที่มีความเหมาะสมเอื้อ แก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความ สอดคล้อง			Σ R	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
ด้านเศรษฐกิจ						
1. การลงทุนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2. ธุรกิจด้านการบริการมีการขยายตัวในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3. การท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4. ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เหมาะสมกับรายจ่าย	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5. เกิดปัจจัยอื่น ๆ กระตุ้นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
ด้านการปกครอง						
1. การแบ่งพื้นที่การปกครองมีความเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3. ผู้นำทางการปกครองมีความเหมาะสมแก่ภารกิจในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4. การดำเนินการกิจด้านการปกครองมีความเหมาะสมและเอื้อแก่การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5. กระบวนการทางปกครองเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6. เกิดการทบทวนภารกิจ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
ด้านกฎหมาย						
1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2. ประชาชนสามารถปฏิบัติตามบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดเกิดจากการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในพื้นที่	3	0	0	3	1	สอดคล้อง

ประเด็นการตรวจสอบ	ระดับความสอดคล้อง			Σ R	IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
4. กฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความสอดคล้องกันทุกฉบับ	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
5. เกิดกระบวนการที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้บทกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
ด้านเทคโนโลยี						
1. ในพื้นที่เกิดการเตรียมการรองรับเทคโนโลยีในประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
2. ประชาชนสามารถรับรู้และรับทราบการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
3. ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการนำเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
4. เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การดำเนินการ	2	1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5. เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดมีความคุ้มค่ากับงบประมาณของทางราชการในการจัดหา	3	0	0	3	1	สอดคล้อง
6. เทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองร้อยเอ็ดไม่กระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม	3	0	0	3	1	สอดคล้อง

Reliability**Scale: ALL VARIABLES****Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's

Alpha	N of Items
.901	70

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
285.85	248.695	15.770	70

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1	4.40	.632	40
a2	4.13	.463	40
a3	4.18	.781	40
a4	4.15	.580	40
a5	4.20	.791	40
a6	4.13	.607	40
a7	4.13	.607	40
b1	4.03	.660	40
b2	4.25	.670	40
b3	4.15	.662	40
b4	4.05	.639	40
b5	3.95	.714	40
c1	4.03	.620	40
c2	3.90	.632	40
c3	3.83	.594	40
c4	3.95	.749	40
c5	4.03	.577	40
c6	4.10	.632	40
d1	4.00	.555	40
d2	4.00	.599	40
d3	3.98	.698	40
d4	3.90	.545	40
d5	4.00	.599	40
d6	4.05	.749	40
d7	4.05	.639	40
e1	4.03	.698	40
e2	3.93	.572	40

	Mean	Std. Deviation	N
e3	4.15	.662	40
e4	4.30	.608	40
e5	4.03	.480	40
e6	4.18	.594	40
f1	4.10	.778	40
f2	4.13	.607	40
f3	4.08	.526	40
f4	4.25	.670	40
f5	4.13	.791	40
g1	3.93	.526	40
g2	4.13	.757	40
g3	3.95	.552	40
g4	4.05	.639	40
g5	4.05	.714	40
g6	4.00	.679	40
h1	4.15	.580	40
h2	4.18	.446	40
h3	4.28	.640	40
h4	4.03	.660	40
h5	4.23	.480	40
h6	4.18	.636	40
i1	4.28	.554	40
i2	4.05	.597	40
i3	4.18	.594	40
i4	4.38	.540	40
i5	3.93	.526	40
j1	4.00	.641	40
j2	4.20	.723	40

	Mean	Std. Deviation	N
j3	4.10	.545	40
j4	4.15	.662	40
j5	4.15	.700	40
j6	4.10	.591	40
k1	4.00	.555	40
k2	4.10	.591	40
k3	3.93	.616	40
k4	4.23	.698	40
k5	4.00	.555	40
l1	3.98	.577	40
l2	4.13	.648	40
l3	3.98	.530	40
l4	3.93	.694	40
l5	4.13	.607	40
l6	4.05	.714	40

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

พิเชฐ สุขเพส่น, วัชรินทร์ สุทธิชัย และรัชนิดา ไสยรส. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเมือง
ร้อยเอ็ด.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายพิเชฐ สุขเพสน์
วัน เดือน ปีเกิด	9 มกราคม พ.ศ. 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	400/8 ถนนรณชัยชาญยุทธ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังร้อยเอ็ด
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บ. สุขเพสน์ จำกัด
สถานที่ทำงาน	400/8 ถนนรณชัยชาญยุทธ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2563	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาการจัดการภาครัฐ และภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY